

Ob prazniku dela vsem našim bralcem iskrene čestitke

Primorski dnevnik

Zaveza za boljši jutrišnji dan

DUŠAN UDÖVIČ

Praznik dela? Da, kljub vsemu. Kljub temu, ali pa morda prav zaradi tega, ker delo na vrednostni lestvici vladajočih izgublja pozicije, pravice delovnih ljudi pa so pod udarom, kot že dolgo ne. Delavski praznik kot dan boja in ozaveščanja o tem, da je treba na krivice in brezobzirno ofenzivo neoliberalizma odločno reagirati. Pa tudi zato, ker je nezasposleni vse več in so namesto finančnih špekulantov prve žrtve finančne in gospodarske krize, ki zajema ves svet.

Kako naj bi verjeli obetom o skorajnjem izhodu iz težav, ko so pred stecajem celo evropske države in se na ta račun uprizarjajo naknadne finančne špekulacije. Grčija, Španija, Portugalska, Irska, tudi Italija je nevarno blizu temu območju, čeprav je za desnico na oblasti skoraj bogokletno govoriti o težavah in je veliko upov položenih zgodil na »čarovniške« lastnosti ministra Tremontija. A križe ne bo rešila nobena finančna čarovnija, nasprotno, nekaj sličnih čarovniško-špekulantskih potez sodi med njene glavne vzroke.

Tudi v naših krajih se ne dogaja nič bolje. Iz zabrisane meje naj bi naredili priložnost za delo, sinergije in razvoj, a je bilo od vsega tega doslej le kup besed in dobrih namenov. Brezposelnost naršča pri nas in v Sloveniji, za mlaude so perspektive vse bolj meglene. Kljub vsemu temu doživljamo občuten praznik dela, kar je videti iz velikega števila priredeitev in pobud naših društev. Naj bo to spodbuda k boju za obrambo ogroženih pravic delovnih ljudi, naj bo zaveza za boljši jutrišnji dan mlade generacije.

ZDA - Naftni madež dosegel ustje reke Mississippi

V Mehniškem zalivu okoljsko opustošenje

Obama ne bo dovolil novega črpanja nafte, dokler ne bo znan vzrok nesreče

Banke - Sinoči v Zgoniku občni zbor Zadružne kraške banke

Zaradi krize nižji dobiček, vendar se je rast nadaljevala

ZGONIK - Člani Zadružne kraške banke (ZKB) so sinoči v zgoniškem športno-kulturnem centru opravili letni občni zbor, na katerem so odobrili potek in rezultate lanskega poslovanja in delno prenovili upravni odbor. Banka je ustva-

riла skoraj 1,18 milijona evrov čistega dobička, kar je soliden rezultat glede na hudo finančno in gospodarsko krizo, ki je zaznamovala lansko poslovno leto. Kljub temu se je ZKB tudi lani širila, tako z mrežo svojih poslovalnic, kot z delova-

njem, ki je doseglo vidno rast tako pri vlogah kot pri posojilih. Občni zbor je obnovil mandate trem dosedanjim odbornikom in izvolil še enega novega, tako da upravni odbor zdaj šteje 11 članov.

Na 5. strani

NEW ORLEANS - Naftni madež v Mehniškem zalivu je dosegel obalo Louiane, kjer grozi pravo okoljsko opustošenje s hudimi gospodarskimi posledicami. Bela Hiša je napovedala, da do nadaljnega ne bo dovolila novega črpanja nafte ob ameriški obali, dokler preiskava ne bo pokazala, kaj je bil vzrok za eksplozijo na naftni ploščadi. Nesreča je prekrižala račune predsednika Obama, ki je dovolil črpanje nafte ob obalah ZDA.

Na 6. strani

Prvi maj: intervju s tržaškim tajnikom Cgil Sincovichem

Na 7. strani

SSG: pozitiven obračun za leto 2009

Na 8. strani

Usoda morskega parka še ni zapečatena

Na 9. strani

Goriški predor Bombi kamen spotike

Na 12. strani

»Za EZTS kradejo manjšinski denar«

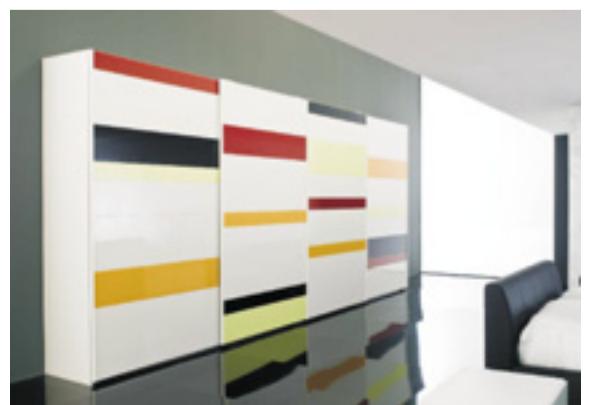
Na 13. strani

OBVESTILO BRALCEM

Zaradi današnjega praznika Primorski dnevnik jutri ne bo izšel. Naslednja številka dnevnika bo tako izšla v torek, 4. maja 2010.

POHISTVO KRALJ

PROJEKTIRANJE IN OPREMLJANJE NOTRANJIH PROSTOROV

POHISTVO VRATA STOPNIŠČA POHISTVENI DODATKI MIZARSTVO

UL. CARSIA, 45
OPCINE
(Nasproti gasilske postaje)
Tel. 040/213579
Fax 040/2159742
e-mail: info@kralj.it

MARINIGH
confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
pred cono namenjeno peščem, tik ob večnadstropnemu parkirišču

**PROFESSIONALCI SLUHA
ISTITUTO ACUSTICO PONTONI**

že 20 let
na Vašo razpolago

Dobava opreme ASSL-INAIL
Informacije za izpolnitve dokumentov za pridobitev priznanja invalidnosti
Pregled sluhu - audiometrija
Slušni aparati nove generacije wireless in bluetooth
Nova tinnitus terapija (proti zvonjenju ušesih)
Brezplačni pregledi na domu
Brezobrestno financiranje

ITIISTUTO ACUSTICO PONTONI
S.r.l.
www.istitutoacusticopontoni.it - info@istitutoacusticopontoni.it

Združen z

TRST - Agencija 1
Ulica Giulia, 17 - Tel. 040 358971
TRST - Agencija 2
Trg Sv. Jakoba, 22/B - Tel. 040 3720949
Agencija v Gorici
Ul. Marconi 3/B - Tel. 0481 30030

SLOVENIJA - Ob tradicionalnem postavljanju mlajev, budnicah, kresovih in zborovanjih

Ob prazniku dela zahteve za znižanje brezposelnosti

Velik problem predstavlja tudi zaposlovanje za določen čas - V rudarskih revirjih budnice

LJUBLJANA - V Sloveniji ob tradicionalnih sestavah mednarodnega praznika dela, kot so postavljanje mlajev, priprave na kurjenje kresov, delavske budnice in zborovanja, tokrat izstopajo pozivi sindikatov k socialnemu dialogu, ki je po njihovi oceni na najnižji točki. Zahteva rešitev problema brezposelnosti in nasprotujejo predlogom pokojinske in delovnopravne reforme.

Minister za delo, družino in socialne zadeve Ivan Svetlik je v poslanici ob 1. maju zapisal, naj bo letošnj praznik dela v zninju odločenosti za izboljšanje položaja zaposlenih in njihovih družin. "Časi so za nas vse zahtevni, a če stopimo skupaj v podporo tistih, ki našo pomoč najbolj potrebujejo, in ohranimo družbeno povezanost in solidarnost, bomo iz krize izšli močnejši," je poudaril.

V Zvezni svobodnih sindikatov Slovenije zahtevajo, naj politiki rešijo problem brezposelnosti, mladim dajo boljšo perspektivo na trgu dela, upokojencem pa zagotovijo varno starost in dostojevine pokojnine. Opozajajo, da je v Sloveniji vedno večja socialna kriza, ki po njihovih ocenah meji na socialno bombo tik pred eksplozijo.

Delo predstavlja človeku uresničitev samega sebe, je za STA dejala predstojnica kliničnega inštituta za medicino dela Metoda Dodič Fikfak. Če je mlad človek brezposeln, to zanj po besedah Fikfakove pomeni "najhujšo frustracijo ne le na poti osamosvojitve, temveč tudi na poti samouresničitve". Izpostavlja tudi vprašanje začasnega

dela. Številni mladi so zaposleni le za določen čas, v takšnih zaposlitvah pa se je zelo težko samouresničiti, ker je negotovost prevelika, je poučila. Tudi razlike raziskave so pokazale, da je največja verjetnost za bolezen ali celo smrt prav v skupini pogostih iskalcev zaposlitve, pravi predstojnica kliničnega inštituta za medicino dela.

Če za osnovne psihološke potrebe vzamemo avtonomnost, kompetentnost in pripadnost, se vsaj avtonomnost in kompetentnost lahko pomembno zadovoljujeta skozi delo, je dejal Boštjan Bajec z oddelka za psihologijo na ljubljanski Filozofski fakulteti. Če je posameznik brezposeln, psihološki potrebi po avtonomnosti in kompetentnosti težje zadovoljiti, če pa je brezposeln dlje časa, se tudi težje vrne v zaposlitveni ritem, ker "zapade v rutino nedela", opozarja Bajec.

Zadnja kriza je izkazala pohlep lastnikov, zlasti tistih, ki so ob zgodovinskem preobratu na hitro obogateli in izcrpavajo podjetja, je za STA povedal zgodovinar Božo Repe z ljubljanske Filozofske fakultete. V Sloveniji imamo ob klasičnem proletariatu po njegovih besedah še številne kategorije, ki jih delavski boj ne zajame. Vedno več je dela za določen čas, vedno več je samozaposlitev, vedno več ljudi dela več služb hkrati, da lahko preživijo, opozarja. Izpostavlja tudi delavce migrante, ki so "novodobni sužnji", ter veliko število brezposelnih. "Prvi maj je priložnost za kompleksen razmislek o socialni po-

dobi slovenske družbe, ni pa več klasičen praznik, kot je bil," opaža Repe. "Počasi dobiva novo vsebino, ki pa še ni domišljena in ne dorečena," meni.

V zasavskih rudarskih revirjih 1. maj praznujejo vse od leta 1890. "Morda je to najbolj naš od vseh praznikov," je dejala etnologinja v Zasavskem muzeju v Trbovljah Jana Mlakar. Na praznik najprej že zgodaj zjutraj zaigra delavska godba, "pleharji", kot jim pravijo. "Brez delavske budnice si ne moremo predstavljati 1. maja," pravi Mlakarjeva. Prebivalci rudarskih kolonij svoje domove okrasijo z venčki zelenja in "v tem pogledu je 1. maj morda nekoliko nadomestil veliko noč", ocenjuje.

Med značilnimi sestavnimi praznovanja je tudi kurjenje kresov na okoliških vzpetinah na predvečer praznika. V Zasavju je imela vsaka kolonija svojega. Značilna hrana na delavskih manifestacijah v Zasavju so postali žemlja in "konci", kot kranjskim klobasam rečejo na tem območju.

Kar zadeva nezaposlenost, je bilo na Zavodu za zaposlovanje marca prijavljenih skoraj 100.000 brezposelnih, kar je približno 35.000 več kot v enakem obdobju lani. V začetku letosnjega leta je bilo v Sloveniji približno 16.000 ljudi, ki so prejeli minimalno plačo v višini slabih 600 evrov brutto.

Praznik dela je v Sloveniji kot državni praznik uzakonjen od leta 1948. (STA)

LUKA KOPER - Poslovanje v letu 2009

Zaradi slabitev poslovno leto končali s 66 milijoni evrov izgube

Če ne bi bilo slabitev, bi bilo poslovanje pozitivno - Letos pričakujejo dobiček

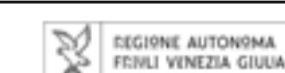
KOPER - Luka Koper je po podatkih revidiranega poročila o poslovanju, ki so ga nadzorniki obravnavali včeraj, lani na ravni skupine doseglj 66 milijonov evrov izgube. Za 13 milijonov evrov slabši poslovni rezultat od objavljenega v nerevidiranem poročilu o poslovanju je po besedah prvega moža družbe Gregorja Veselka posledica dodatnih slabitev. Vrednost vseh slabitev se je s prvotnih 44 milijonov evrov takoj povzpela na skoraj 57 milijonov evrov.

Po besedah predsednika nadzornega sveta Janeza Požarja bi Luka Koper, če ne bi bile opravljene slabitev, v lanskem letu poslovala s sedmimi ali osmimi milijoni evrov dobička. "Glede na krizo in upoštevaje, koliko je luka uspela v

teh časih ustvariti, smo precej zadovoljni," je dejal Požar.

V letošnjem letu se po besedah Veselke nadejajo pozitivnega poslovnega rezultata. Podrobnosti o poslovnih prihodkih v tem letu bodo po njegovem znani po objavi četrletnega poročila o poslovanju, ki ga bodo nadzorniki obravnavali na prihodnji seji. Veselko včeraj ni želel pojasnit, kaj namerava Luka Koper z delnicami Intereurope. Kot je dejal, je strategija upravljanja finančnih naložb, ki so jo nadzorniki včeraj obravnavali, poslovna skrinvost in stvar uprave. Prav tako ni želel komentirati navedb, da je delnice Intereurope strategija opredelila kot tiste naložbe, ki niso strateškega pomena. (STA)

GLAVNA DIREKCIJA ZA JAVNE FUNKCIJE

Avtonomna Dežela Furlanija Julijske krajina namerava dodeliti mesto Direktorja službe za odnose z EU in evropsko integracijo Glavne direkcije za mednarodne odnose in odnose z EU; delovna pogodba zasebnega prava za določen čas.

Tekst razpisa bo objavljen v Uradnem listu Dežele (B.U.R.) dne 5. maja 2010, na voljo tudi na spletni strani Dežele <http://www.regione.fvg.it>.

GLAVNI DIREKTOR
Dr. Augusto VIOLA

GLAVNA DIREKCIJA ZA PROIZVODNE DEJAVNOSTI

Služba za razvoj turističnega sektorja v Deželi

OBVESTILO O OBJAVI RAZPISA

Obveščamo, da z odlokom št. 0456/Prod/Ssstr z dne 31. marca 2010 Glavne direkcije za proizvodne dejavnosti – Službe za razvoj turističnega sektorja v Deželi je bil odobren in izdan Javni razpis za leto 2010 za sodelovanje na zaključnih preizkusnih izpitih za doseglo habilitacije za opravljanje poklicne dejavnosti TURISTIČNEGAVODIČA.

Javni razpis je bil objavljen v deželnem Uradnem listu FJK (B.U.R.) št. 15 z dne 14. aprila 2010.

Obveščamo, da bo po tej objavi odprt rok za predstavitev sprejemih prošenj za sodelovanje na zaključnih preizkusnih izpitih za doseglo habilitacije za opravljanje zgoraj omenjene poklicne dejavnosti. Rok za predložitev prošenj zapade dne 14. maja 2010.

Podrobnejše informacije so na voljo na uradni spletni strani Dežele: www.regione.fvg.it pod rubriko "consulta" v sekcijs "bandi e avvisi della Regione", kjer lahko dobite vso dokumentacijo v zvezi z zgoraj omenjenim izpitom.

Trst, april 2010

DIREKTOR SLUŽBE
Dr. Alessandro Zaccagna

Kriza v letu 2009 upočasnila priseljevanje v Slovenijo

LJUBLJANA - Finančna in gospodarska kriza je v letu 2009 upočasnila priseljevanje v Slovenijo, hkrati pa pospešila odseljevanje iz nje. Kot ugotavljajo statistiki, se je vpliv krize začel odražati na priseljevanju od drugega četrtletja dalje, potem ko se je v prvih treh mesecih lani v Slovenijo priselilo 10.000 tujcev, kar je največ doslej.

Tuji se v Slovenijo priseljujejo zaradi dela in zdaj, ko ni dela, je večje tudi odseljevanje iz Slovenije. Število tujcev, ki jih je med aktivnimi prebivalci v Sloveniji približno osem odstotkov, se je v zadnjem letu dni zmanjšalo za približno 10.000 na 60.000.

Priseljevanje tujcev v Slovenijo se je začelo povečevati po vstopu v EU leta 2005. Samo v zadnjih dveh letih se je število prebivalcev Slovenije na račun selivnenega prirasta povečalo za približno 30.000, torej za manjše slovensko mesto. Na prvi dan leta 2010 je imela Slovenija 2.046.976 prebivalcev. Med njimi je bilo štiri odstotke tujcev.

Hartmut Mehdon pripravljen sodelovati pri sanaciji železnic

LJUBLJANA - Nekdanji prvi mož nemške železniške družbe Deutsche Bahn Hartmut Mehdon je po besedah premiera Boruta Pahorja pripravljen sodelovati pri sanaciji Slovenskih železnic. Dokončna odločitev o sodelovanju bo "padla" v sredini maja, po sestanku Mehdon z nadzornim odborom, vodstvom in sindikati železnic, je dejal Pahor. "Potrebujemo človeka, ki ima izkušnje, vizijo, je pragmatičen, praktičen, operativen in ki se želi dokazati," je po skupnem ogledu železniške postaje v Ljubljani z Mehdonom poddaril Pahor. Po njegovih pojasnilih so se na včerajnjem srečanju dogovorili, da se po majskem srečanju, ko bodo jasni vsi odgovori na vsa vprašanja, dogovorijo, da začnejo sodelovati takoj. "Slovenske železnice želimo narediti moderne, za potniški in tovorni promet, želimo jih umestiti v evropsko infrastrukturo in vidimo jih kot sestavni del velikega logističnega centra," je dejal Pahor. Kot je pojasnil Mehdon, bodo zdaj sodelovali s predstavniki železnic, v kratkem pa bodo predstavili predloge za sanacijo, nato pa bo seveda z delom tudi začel. Poudaril je, da v Sloveniji ni zato, da bi zaslužil, temveč radi dobrih odnosov in ker želi pomagati. (STA)

TRST - V tork v Slovenskem klubu

Kam gre SKGZ in z njo slovenska manjšina?

TRST - Osem vprašanj za Rudija Pavšiča oziroma kam gre Slovenska kulturno-gospodarska zveza in z njo slovenska manjšina. To je naslov torkovskega večera (začetek ob 20.30) v Slovenskem klubu v Trstu (Gregorčičeva dvorana), na katerem bo glavna pozornost namenjena predlogom krovne organizacije za premostitev finančne stiske glavnine manjšinskih ustanov. A tudi potrebi po drugačni in bolj smotriti porazdelitvi finančnih prispevkov, ki jih manjšina letno dobiva iz Rima in Ljubljane. Pavšič bo uvodoma odgovarjal na vprašanja novinarja Primorskega dnevnika Sandorja Tenceja, v razpravo se bo potem vključilo občinstvo.

Vodstvo krovne manjšinske zveze je na zadnji seji ponudilo v javno razmišljanje kar nekaj predlogov. Prvi zadeva smotrnejšo porazdelitev javnih prispevkov,

sledijo predlogi za zmanjšanje števila t.i. primarnih manjšinskih organizacij, združitev beneških časnikov Novi Matajur in Dom, nove odnose med glasbenimi šolami na Tržaškem, Gorinskem in v Benečiji in nenazadnje za en sam vsemanjšinski večnamenski center Slovencev v središču Trsta. Skratka kar nekaj konkretnih predlogov, ki - kot menijo pri SKGZ - ne smejo ostati za štirimi zidovi.

KOROŠKA - Namesto upokojenega Ernesta Gröblacherja Hanzi Mikl

Na čelu kmetijske zbornice ponovno koroški Slovenec

CELOVEC - Na položaju direktorja Kmetijske zbornice za Koroško bo tudi po odhodu Ernesta Gröblacherja v podkonj koroški Slovenec. S 1. majem namreč nastopa službo kot novi direktor zakonsko urejenega stanovskega zastopstva Hanzi Mikl iz Ločila pri Podkloštru.

Kot najbolj razpoznavni lastnosti novega direktorja je predsednik kmetijske zbornice Walfried Wutscher včeraj na tiskovni konferenci izpostavil mednarodne izkušnje in znanje jezikov. Čezmejno sodelovanje, da je tudi povezovalni člen med dosedanjim in bodočim direktorjem, je še dejal Wutscher. Za oba velja, da poznanje jezika soseda vnašata v vsakodnevno delo in življenje. Odhajajoči direktor Ernest Gröblacher je zbornico vodil od leta 1984 do svoje upokojitve s koncem aprila, ko se je na tiskovni konferenci na sedežu kmetijske zbornice uradno poslovil in predal poslo svojemu nasledniku. Predsednik zbornice Wutscher je ob tej priložnosti še enkrat poudaril velik pomem vejezičnosti tudi na področju kmetijstva in gozdarstva. (I.L.)

Od leve Ernest Gröblacher, Walfried Wutscher in Hanzi Mikl med predajo ključa

živelj 1. maj

JESTVINE
Dario Slavec

Dunajska c., 9A - Opčine
(Tel. 040 212197)
in
Padriče, 27

Terčon
ŽELEZNINA
VRTNARSTVO
SESLJAN, Tel. 040 299220

TAC S.A.S.
GRUDEN MATEJ & C.
SESLJAN 24/I - TEL. 040.299259

POTOVALNI URAD
AURORA VIAGGI
TRST - ul. Milano, 20 - tel 040631300 fax 040365587 - www.auroraviaggi.com

Posebna ponudba: 10 % popusta na vse storitve (do 30. maja 2010 • od nedelje do četrtka • 19.00 – 22.00)

Društvena gostilna Gabrovec

KOSILA IN VEČERJE ZA VSAKO PRILOŽNOST

Gabrovec, 24 - Tel. 040 229168

Vrt - Velika dvorana - Parkirni prostor

Zaprto ob torkih

Mizarstvo
bogdan STOPAR

je od leta 1961

Pohištvo po meri, kuhinje, stopnice,
masivna notranja vrata ter
okna in vrata označena

CE UNI EN 14351 - 1

z možnostjo 55% davčne olajšave.

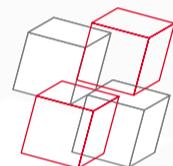
ul. Kosovel 30 - 34149 Bazovica - Trst (Italija)
tel/fax: 040 226283 - e-mail: bstopar@tin.it

PREHRAMBENI
DISKONT
MIMA
Snc

VESELE PRVOMAJSKIE PRAZNIKE!
FERNETIČI 24 REPENTABOR
TEL. 040.2176832

N.S.D. S.r.l.

Razne vrste zasteklitev (aluminij, PVC, les, ...)

Protivlomna vrata

Strešna okna

Vrata (dvižna, krilna in sekcijska)
... in veliko drugega.

Z našimi nasveti
ti bomo pomagali

pri izbiri najboljše rešitve.

Brezplačen predračun

Obišči naš nov sedež v Miljah - Strada delle Saline, 30 - tel. 0402456150

gradbeni
material

BORDON PIPLANTI ELETTRICO
BORDON ELEKTRIČNE INŠTALACIJE

VESELE
PRVOMAJSKIE
PRAZNIKE

IDROSYSTEM

SKERK PAOLO

EDIL CARSO S.p.A.

GRADBENO
PODJETJE
IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK
Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 Faks 040.2529521
Mob. 348.5211656
www.edilcarso.it
[e-mail:edilcarso@libero.it](mailto:edilcarso@libero.it)

Največji center za tradicionalno tajsko masažo
in naravno nego obraza in telesa v Evropi.

LIFECLASS
HOTELS & SPA

LifeClass Hotels & Spa, Obala 33, 6320 Portorož, Slovenija

Brezplačna tel. št. 800 788 839 • www.lifeclass.net

SLOVENIJA TA TEDEN

Majhna srečna družina

VOJKO FLEGAR

Igor Bavčar je v šestih mesecih lani zaslužil 157 tisoč evrov (bruto) plače in dobil skoraj 30 tisoč evrov nagrade. Ni slabo, 30 tisoč evrov na mesec, a na prvi pogled tudi ne tako zelo veliko. Pa vendar - omenjeni je toliko zaslužil (pa že, če je dobil celo nagrado) v času, ko je podjetje, ki ga je vodil, koprski Istrabenz, kot riba na suhem hlastalo po vsakem evru, njegovi bančni upniki pa mrzlično iskali možnosti, kako od pol milijarde evrov terjatev kar največ spraviti na varno. Pravzaprav to, kolikšen delež posojil bodo banke rešile iz Istrabenovega brezna, še danes ni jasno, je pa zato bolj ali manj zanesljivo, da delničarji Istrabenza oziroma novo vodstvo finančnega holdinga Bavčarja odškodninsko ne bodo tožili. Menda so jih pravniki prepričali, da bodo krivdo bivšemu predsedniku uprave na so-dišču skrajno težko dokazali.

Boško Šrot je, kakor se je prav tako izvedelo ta teden, ob svojem odhodu iz Pivovarne Laško dobil 152 tisoč evrov odpravnine. Mu je pač pripadala po pogodbini in verjetno so pravniki ugotovili, da Šrotove terjatev podjetja, ki ga je vodil štiri leta, ni mogoče spodbujati. Vsa za zdaj ne, a morda se to vendarle še spremeni. Šrot, ki je laško pivovarno oziroma skupino prav tako kot Bavčar Istrabenz zadolžil za približno pol milijarde evrov, je namreč kazensko ovaden in v primeru odsodebi bi najbrž moral odpravnino vrniti.

Toda tudi slednje bi komajda kaj spremeno gremko spoznanje prenekaterega državljanega, da se naj-

bolj razvita slovenska menedžerska (pogovorno »tajkunska«) prevzema razpletata »v korist storilcev« in v pretežni meri v škodo davkoplačevalcev (saj so dobršen del kreditov Istrabenz in Pivovarni Laško odobrile državne banke). Toliko bolj, ker je zdaj že očitno, da so se odgovornosti za Bavčarjevo in Šrotovo delo znebili tudi vsi njuni nadzorniki, med njimi pa predsednika nadzornih svetov: Janko Kosmina se je iz Istrabenza poslovil brž, ko se je ta začel potapljati, Anton Turnšek pa z pivovarne sta teden. Oba sta nemoteno odšla, čeprav sta vsa leta nadzorovanega zadolževanja vodila nadzorna sveta podjetij (Turnšek pa je razen v »matičnem« sedel še v nadzornem svetu Istrabenza) in čeprav sta oba kot bivša direktorja osebno izbrala svoja naslednika.

V sistemu, kjer dobivajo letne šestmestne nagrade, odgovornost in slabe rezultate pa »socializirajo«, slovenski menedžerji letajo visoko, ker vedo, da zaradi zlatih padal ne bodo padli nizko, je ob tem v Dnevniku zapisal Primož Cirman. Kar je nemara slišati malce cinično, v bistvu pa je samo ugotovitev. Luka Kopar, novogoriški Hit, koprski Inter Europa, ljubljanski Petrol ..., sama para-državna podjetja (kakršna sta bila ob Bavčarjevem in Šrotovem prevzemu vodilne vloge tudi Istrabenz in Pivovarna Laško) in skupno še nekaj sto milijonov evrov luknenj, dolgov ali nasednih naložb - odgovarjati pa ni bilo treba doslej nikomur. Ne kazensko in ne odškodninsko, čeprav kazenski zakonik in zakon o gospodarskih družbah (ter

obligacijski zakonik) odgovornost vodstva podjetja razmeroma natančno opredeljujeta.

»V Sloveniji je prišlo do učinka, ki se mu pravi small happy family, mala srečna družina. Spletejo se pač vezi med nadzorniki in upravama. Te na eni strani oblikujejo visoke nagrade za nadzornike, ti nadzorniki pa seveda podpišejo bajne pogodbe z upravami. [...] Tuji to, čemur pravimo tajkunizacija, se je zgodilo, ker so menedžerji pomeli vlogo menedžerjev in lastnikov,« je pred več kot pol leta v nekem intervjuju dejal gospodarski minister Matej Lahovnik. Po tistem je vlada nominalno sicer močno omejila menedžerske prejemke v državnih podjetjih, ni pa videti, da bi ljudi zanje izbirala kaj bistveno drugače, kot so jih prejšnje, predvsem pa, da bi resno mislila z njihovo odgovornostjo.

Slovenija čez dobra dva tedna pričakuje uradno vabilo za vstop v »klub razvitih« OECD, ena zadnjih - in najvišjih - ovir na tej poti pa je bila zagotovitev transparentnega sistema upravljanja državnih podjetij oziroma lastniških deležev države. Z ustanovitvijo posebne agencije, ki jo mora parlament v ponedeljek še potrditi, bo ta odstranjena. A le formalno, kajti samo dejstvo, da se bo upravljanje z različnimi institucijami in ministrstvima preseglo pod eno streho, še ne zagotavlja neodvisnosti in »odpornosti« na politične in druge pritiske. In posledično še manj, da bo tisti, ki jim bo popustil ali zlorabil svoj položaj, kdaj moral tudi odgovarjati.

SLOVENSKI PROGRAM RAI - Drevi

Dokumentarni film Aleksandrija, ki odhaja

Danes bo Slovenski program RAI ob 20.50, po televizijskem dnevniku predvajal dokumentarni film Aleksandrija, ki odhaja.

Dokumentarni film v koprodukciji televizije Vi-tel in Goriškega muzeja je nastal februarja 2009 v Aleksandriji. Rdeča nit filmske pripovedi je razgibana družinska zgodba osrednjega sogovornika, Gilberta Cividrija. Nanjo so pripeta številna pričevanja, ki iz različnih zornih kotov osvetljujejo zgodovino Aleksandrije in pod pročeljem sodobne Aleksandrije odkrivajo sledi svetovljanskega mesta, kakršnega so v 19. in 20. stoletju doživljale primorske izseljenke v Egiptu.

Aleksandrine so ženske in dekleta, ki so v 19. in 20. stoletju odhajale v Egipt, kjer so služile pri bogatih, večinoma evropskih družinah. Film osvetljuje njihove navade in dnevno rutino, njihov odnos z delodajalcem in drugimi, ki so jih v tem okolju srečevali, njihove poti v urbanem tkivu, njihove sledi na ulicah mesta.

Avtorja dokumentarnega filma sta Vesna Humar in Ivo Saksida.

PISMA UREDNIŠTVU

Občni zbor ZKB

V zvezi s četrtkovim odgovorom predsednika ZKB na moje pismo glede datuma občnega zборa ZKB, bi do dal sledče.

Če se upravni odbor točno zaveda pomena prvomajskih predvečerov in se jih udeležujejo tudi sami odborniki, bi se moral izogniti datuma 30. aprila. Ali so letos odborniki utegnili prisostvovati na spominskih svečanostih in na občnem zboru ZKB?

Glede pripravljalnih del za organizacijo občnega zboru mislim, da ima ZKB vse značilnosti in možnosti, da lahko finančno premosti organizacije težave in zunanje akterje.

Predstavitev datuma občnega zboru na sedmih področnih srečanjih s članini sprejemljivo opravičilo. Kot sem že po-

udaril, še vedno smatram, da je prišlo do spodrljaja. Kar pa se tiče zdrah, jih nisem in tudi jih ne maram ustvarjati. Moje je bilo le opozorilo, da izbera datum 30. aprila je bila verjetno nepremišljena in upam, da se take napake ne bodo več ponovile.

Trditev, da je ustvarjanje problemov med nami Slovenci postal res skorajša šport, se mi zdi res pretirana, ker vsi stremimo za rast in uveljavitev naše narodne skupnosti in v ta krog mislim, da spada tudi ZKB.

Bruno Rupel

TV KOPER - Danes V oddaji Brez meje gostja Luigia Negro

V današnji oddaji Brez meje bo Mitja Tretjak gostil Luigio Negro, ki je med Slovenci v Italiji poznana kot neutrudna kulturna delavka, ki si s svojim delovanjem prizadeva za ohranjanje in promocijo tako slovenščine kot rezijanščine. Je predsednica kulturnega društva Rožanski dum in si lahko šteje v čast, da je bila januarja lani izbrana za Osebnost Primorske, naslov, ki so ji ga podelili bralci Primorskih novic in gledalci Televizije Koper. Oddaja bo na sporedu danes ob 18. uri na TV Koper.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Igre na srečo

Igrati na srečo ali hazardirati pomeni staviti denar ali drugo materialno vrednost na dogodek, ki se bo zaključil v kratkem času in nima vnaprej jasnega izida, z namenom da si pridobimo dodatni denar ali materialne dobrine. Nekatere igre na srečo zakon dovoljuje, drugih ne. V različnih državah je različno.

Podatki kažejo, da je Italija po porabi denarja pri dovoljenih hazardnih igrach, stavah in loterijskih prva na svetu. Vsak italijanski državljan uporabi za igre na srečo nad 500 evrov letno. V italijanskih južnih deželah pa oddelijo za take igre kar do 6,5 % svojih dohodkov. Od leta 2006 do leta 2007 se je tako italijanski strošek za stave in igre povečal za skoraj 20%. K temu bi bilo treba dodati še ogromna sredstva, ki obeležujejo nedovoljene stave in jih nadzoruje organizirani kriminal. Celotni pojav se je v zadnjih letih zelo povečal, še vedno raste in dosega neverjetno velike razsežnosti. Pri legalnih stavah in loterijah ima država prislonjen svoj lonček. V bistvu naj bi bile igre na srečo peta italijanska industrija, saj je že v razdobju od leta 2000 do 2006 zbrala 2% celotnega brutto domačega proizvoda (to je nad 42 milijarde evrov). Hkrati z denarjem pa narašča tudi število zasvojenih z igrami. Ob koncu leta 2004 je bila Italija na tretjem mestu na svetu med državami, kjer se veliko igra, pred njo sta bili le Japonska in Velika Britanija.

Veliko ljudi se zaradi dolgov pri stava in igrah na srečo zateka k posojilom z oderuškimi obrestmi. Igre zvabijo najrazličnejše družbene sloje, največkrat pa so to najšibkejši členi družbe: skoraj polovica je ekonomsko slab s tujirani ljudi, več kot polovica je pripadnikov nižjih družbenih slojev, nad 66 odstotkov je brezposelnih. Glede na to, da so ti podatki stari nekaj let, je sedanja situacija bržkone še slabša. Seveda niso vsi, ki igrajo, hkrati tudi zasvojeni z igro. Teh naj bi bilo do kakih 3 %. V številkah to pomeni nad 700 tisoč ljudi. Nekateri nevirologi pa ocenjujejo, da je komplizivnih igralcev nad dva milijona in da je ta številka v hitrem porastu. Tudi v drugih državah so raziskave pokazale, da je z igro zasvojenih med 1-3% vseh, ki igrajo. Številka tistih, ki jim zloraba igre škodi, narašča z naraščanjem števila iger, ki so na razpolago in z omogočanjem daljšega časa za igranje.

Italijanska vlada je v zadnjih letih organizirala za javnost nove in pogoste oblike iger na srečo. Leta 1997 je, dotlej samo eno tedensko žrebjanje loterije in »superenalotta« postalno dvojno. Dve leti kasneje je bil dovoljen »bingo«, finančni zakon je leta 2003 izdal dovoljenje za »slot machine«, podoben zakon je dve leti kasneje povečal število žrebanj na trikrat tedensko, uvedel stave »big match«, stave na spletu in leta 2006 povečal število stavnin in loterijskih igralnic. Možnosti za igre je že od leta 2006 kar petnajst, k desetim tedenskim moramo dodati še hitre loterije in hitre srečke, dvorane za bingo, v katerih so mogoče tudi konjske stave, slot machine, stavnin in stave na spletu s predplačanimi karticami. Država, kakor že rečeno, ima pristavljen svoj lonček in pridno »kasira« milijarde evrov, ki se k njej stekajo od stav in iger. To je vse, kar država počne v zvezi z igrami, razen izdajanja zelo blagih (preblagih) opozoril, ki naj bi informirala in vzgajala, zlasti mladino. V ta namen je bil celo izglasovan zakon, po katerem naj bi bil del državnega dohodka iz loterij namenjen višjim srednjim šolam. Ekonomski časopis Il sole 24ore je izračunal, da je za leto

2007 pripadlo vsaki višji srednji šoli za vzgojo in informiranje o hazardu in igrah po 15,30 evra. Dodatni komentar ni potreben. Italijanska težnja v zvezi z javnimi igrami je torej bolj usmerjena v skrb za inkaso v državno blagajno, manj pa v preučevanje morebitnega negativnega učinka na prebivalstvo.

Sicer, kakor poroča Il Sole24ore, bo v tem letu Snai SpA. (Società nazionale agenzie ippiche), ki nadzoruje stavnice in loterijske igralnice, poskrbela v boju proti patološkemu igranju za opozorilo nevarnosti pri igri. Novo znamko (Gioca per vincere) si je zamislil znani Oliviero Toscani, pod črno-belo tarčo je rdeče bel napis, ki označuje nevarnost, da pri igri izgubiš vse, namesto da bi zmagal. Tako naj bi skušali odvračati igralce od neprimerne igre na srečo. Zdi se, da so ljudje zasvojeni z igrami težje ozdravljivi kot pa oni, zasvojeni z mamili.

Po vsem povedanem lahko ugotovimo, da ni vsako igranje že odvisnost. Mnogim pomeni igra na srečo le zabavo in sprostitev; lahko pa preraste v patologijo. V pravo bolezen, ki je skrita, na zunaj ne kaže znakov, s časom pa povzroča hude težave. Problemi nastanejo na psihološki ravni, lahko tudi na telesnem, družinskem, družbenem in delovnem področju. Raziskovalci razvrščajo odvisnost od iger na srečo v dve vrsti. Za eno je značilna akcija, za drugo pa beg. Pri prvi je vznemirjenje, ki ga prinaša igranje, nekakšna omama v pričakovanju zmage, tisto, kar učinkuje kot mamilo. Pričakovanje zmage je še bol vznemirljivo (adrenalinско) v skupinah po več igralcev. Druga oblika odvisnosti od iger pa je beg, pri katerem skuša oseba pozabiti in zatreći življenske težave. V tem primeru posameznik raje igra sam, brez soudeležencev v igri.

Združenje psihiatrov iz ZDA določa deset značilnosti, po katerih prepoznamo odvisnost od iger na srečo. O odvisnosti govorimo, kadar ima posameznik vsaj pet takih značilnosti. Npr., ko je človek povsem prevzet od igre, z igranjem prezaposlen in načrtuje nove načine, kako priti do denarja z igro. Druga značilnost je toleranca: oseba potrebuje vse več denarja, da bi dosegla zaželeno vznemirjenje. Tretji znak je kriza, ki se kaže z nezadovoljstvom in razburjenostjo ob poskusih, da bi oseba zmanjšala pogostnost igranja. Trenutek, ko igre pomenijo beg pred problemi, depresijo, slabim razpoloženjem itd.... Najbolj tipičen znak za odvisnost od iger je gonja, ko se igralec, ki izgublja, vrača, da bi ponovno pridobil izgubljeno. Naslednji znak je laganje znamcem in bližnjim o tem, kako daleč je kdo zabredel v svoji odvisnosti. Kakor pri mnogih drugih odvisnostih se tudi pri tej pojavitve nezakonita dejanja, s katerimi želi odvisnik priti do novega denarja. Odnosi v družini, v službi in v družbi se pri odvisnikih od iger na srečo zelo poslabšajo, celo do mere, da zapravijo svoje bližnje in službo.

K problematiki iger na srečo se bomo še vrnili. Zaradi kratkovidnosti naše družbe se namreč premnoge javne televizijske oddaje že vsakodnevno usmerjajo v pridobivanje denarja z igrami na srečo, s kvizi, ki to dejansko niso, in celo z oddajami za otroke, pri katerih je glavna vrednota zmagovalne postavke vedno in samo denar, (čeprav sicer oddan v dobrodelne namene). (jec)

Banke - Na sinočnjem letnem občnem zboru v Zgoniku

Člani ZKB odobrili lansko poslovanje in obnovili vodstvo

Kljub z globoko krizo zaznamovanemu letu je banka poslovala uspešno in nadaljevala širjenje

ZGONIK - Člani Zadružne kraške banke (ZKB) so sinoči v zgoniškem športno-kulturnem centru opravili redni letni občni zbor, na katerem so potrdili rezultate lanskega poslovanja banke, izpolnili nekaj formalnih obveznosti in izvolili štiri člane upravnega odbora, potem ko so odobrili predlog o povečanju števila upraviteljev na enajst.

Kot je v poročilu upravnega odbora povedal predsednik Sergij Stancich, je banka kljub globoki finančni in gospodarski krizi tudi lani poslovala pozitivno in ustvarila 1.179.370 evrov čistega dobička. Glavni vzrok za znižanje poslovnega rezulta glede na leto 2008 je bilo lansko izredno skrčenje razlike med pasivnimi in aktivnimi obrestnimi stopnjami, razlike, ki je glavni vir zaslužka iz bančne dejavnosti. Banke so namreč posredniki med varčevalci in posojiljemalcem, kar pomeni, da plačujejo varčevalcem obresti na njihove vloge, medtem ko posojiljemalcem zaračunavajo obresti na posojila. Prve so po pravilu nižje, druge pa višje in s tem si banka ustvarja dohodek. Če se razlika med obrestmi na depozite in obrestni na kreditne zmanjša, banka seveda zasluzi manj. To zmanjšanje zaslužka je bilo pri ZKB še posebej izrazito, ker banka ni želela pretirano znižati obresti na depozite svojih članov in strank, saj je dala prednost njihovim koristim. K temu je treba pristeti še težave nekaterih posojiljemalcov, predvsem podjetij, pri odplačevanju kreditov zaradi učinkovanja gospodarske krize. Stopnja tveganj kreditov se je sicer lani zvišala v celotnem bančnem sistemu, torej je šlo za splošen pojav, ki mu je ZKB razmeroma dobro kljubovala, saj se je obseg tveganj ali težko izterljivih posojil lani glede na leto 2008 zmanjšal za 5,2 odstotka.

Skupno maso podeljenih posojil je banka lani glede na leto prej povečala za 12,8 odstotka, največjo rast pa so dosegla hipotekarna posojila (+17,2%). Neposredne vloge so se povečale za 11,8 odstotka, pri čemer izstopa rast naložb varčevalcev v hranilna pisma (+419,7%), in presegle skupno vrednost 358 milijonov evrov, medtem ko je skupna vrednost posojil dosegla 310,8 milijona evrov. »Nenaden in hitri upad obrestnih mer je žal imel negativne učinke,« je opozoril Stancich. »Kljub temu, da naša banka beleži znaten porast posredovanih sredstev (za skoraj 13%), je močan upad čistih obresti, tako absolutno kot relativno, povzročil 2,4 milijona evrov izpada dohodka in je glavni vzrok za močno znižanje poslovnega dobička.«

Zadnjega dne lanskega leta je imela banka nekaj čez 59,3 milijona evrov či-

Delovno
predsedstvo
občnega zбора,
spodaj člani
bančne zadruge

KROMA

stega premoženja, kar je za dva milijona ali 3,5 odstotka več kot leto prej.

Podrobnejše je lanski poslovni obračun orisal generalni direktor banke Alessandro Podobnik, medtem ko je potročilo nadzornega odbora prebral njegov predsednik Stevo Kosmač.

Predsednik Stancich je ob koncu svojega poročila, v katerem je podobno orisal lanska dogajanja v banki in širše na gospodarskem in bančnem področju s po-

sebnim ozirom na zadružne banke, predlagal naslednjo porazdelitev čistega dobička, ki so ga člani odobrili: 70 odstotkov v zakonske rezerve, 3 odstotke v vzajemne sklope za razvoj zadružništva, 50 tisoč evrov v dobrodelni sklad in preostali znesek (268.430 evrov) še v zakonske rezerve.

Občni zbor je pozdravil predsednik deželne zveze zadružnih bank Giuseppe Graffi Brunoro, ki je zelo poohvalil rezultate banke in člane pozval, naj bodo ponosni

na svojo banko, ki je v zadnjih letih dosegla najvišjo stopnjo rasti v deželi. V imenu Kmečke zveze in LAS je banki čestital in se ji zahvalil za послuh, ki ga ima do ozemlja, na katerem deluje, predsednik stavovske organizacije Franc Fabec. Tudi predsednik SSO Drago Štoka se je banki zahvalil za posluh do naše skupnosti in njene dejavnosti, z upanjem, da se bo to so-delovanje nadaljevalo. Nekdanji predsednik banke Paolo Milič pa je izrazil nekaj kritičnih pripomemb v zvezi z zmanjšanjem dobička, podražitvijo nekaterih storitev in položajem enega od odbornikov, ki se mora zagovarjati na sodišču. Milič je na svoje pripombe prejel izčrpna pojasnila predsednika in direktorja banke.

Po odobritvi sklepov, ki zadevajo plačilno politiko do članov upravnega odbora, uslužbencev in zunanjih sodelavcev, ter določitvi honorarjev oziroma nadomestil za člane upravnega in nadzornega odbora, je skupščina potrdila predlog upravnega odbora o povečanju števila članov tega organa od 10 na 11. Sledile so volitve štirih članov upravnega odbora, enega novega in treh, ki jim je zapadel mandat. Za triletni mandat so bili ponovno izvoljeni Sergij Stancich, Adriano Kovacic in Boris Zidarčič, na novo pa je stopil v krog upraviteljev Andrej Gruden iz Zgonika.

Sinočni občni zbor v Zgoniku se je končal z družabnostjo, ki jo banka tradicionalno prireja za svoje člane.

Vlasta Bernard

GIBANJA - V Italiji 1,5%, v Trstu 2,3%

Aprila izrazitejše segrevanje inflacije

TRST - Po prvi in nedokončni oceni zavoda Istat se je stopnja inflacije v Italiji aprila povzpela na najvišjeno raven v zadnjih dvanajstih mesecih. Glede na mrec so se živiljenjski stroški zvišali za 0,4 odstotka, glede na lanski april pa za 1,5 odstotka. Marca je bila medletna inflacija 1,4-odstotna.

Največ je k segrevanju inflacije prispeval energetski sektor z naftnimi derivati, saj se je npr. bencin v enem letu podražil za 16,7 odstotka. Posledično je prišlo do največjih mesecnih podražitev na področju transporta (+1,2%), gostinskih in hotelskih storitev (+1,1%) ter stanovanja, vode, električne in goriv (+0,6%). Nespremenjene pa so v primerjavi z letošnjim marcem ostale cene obleke, obutve in komunikacij.

V letnini primerjavi je prišlo do največje rasti indeksov pri poglavju transport (+5,4%), ostale dobrine in storitve (+2,8%) in izobraževanje (+2,5%), medtem ko sta se znižala in-

deksa komunikacije (-0,7%) in živila in nealkoholne pičice (-0,1%).

V Trstu je inflacija aprila dosegla 2,3-odstotno stopnjo, medtem ko je bila v mesečni primerjavi z 0,2 odstotka pol manjša kot v državnem povprečju. Glede na lanski april so se zmanjšali le stroški v poglavju komunikacije, medtem ko so največjo rast dosegle cene v poglavju transport (+6,7%). V mesečni primerjavi ima ne-negativni predznak samo indeks gostinske in hotelske storitve (-2,5%), najbolj pa sta zrasla indeksa poglavja transport (+1,3%) in stanovanje, voda, električna in goriva (+1,0%).

V Sloveniji so se živiljenjski stroški aprila glede na marec zvišali za odstotek, medletna inflacija pa je dosegla 2,3 odstotka (enako kot v tržaški občini in veliko več kot v italijanskem povprečju). V območju 16 držav evra pa je bila povprečna letna inflacijska stopnja aprila 1,5-odstotna, torej enaka kot v Italiji.

Družba Generali ohranila visok rating S&P

TRST - Standard&Poor's je potrdil oceno kreditne zanesljivosti družbe Assicurazioni Generali in jo ohranil na ravni AA- s stabilnim izgledom. Kot so v ratniškem poročilu zapisali v S&P, kaže družba krilatega leva »soliden konkurenčni položaj, dobiček in kapitalizacija pa sta v skladu s pričakovanji.« Izgled je stabilen in potrjuje naša pričakovanja, po katerih bo družba Generali ohranila svoj zelo trden kreditni profil,« so še zapisali v agenciji S&P.

Odstopil predsednik tržaške industrijske cone

TRST - Včeraj je nepričakovano odstopil predsednik zavoda za tržaško industrijsko cono EZIT Mauro Azzarita. Vzrok za njegovo odločitev (še) ni znan, dejstvo pa je, da je Azzarita v preteklih mesecih ostro kritiziral lokalno politiko, ker da ni sposobna rešiti dolgotrajnih problemov tržaškega industrijskega območja.

V reško pristanišče prihaja strateški partner

TRST - Prvi mož reškega pristanišča Denis Vukorepa je potrdil, da bo do konca leta v hrvaško pristaniško družbo oziroma v njen kontejnerski terminal prisel strateški partner. Čeprav se v hrvaški javnosti omenja največji kitajski ladjar, družba Cosco, ki že dela v reškem pristanišču, pa po Vukorepovih besedah strateški partner ne bo ladjar, ampak eden od večjih svetovnih terminalistov. Zanimanje je do zdaj pokazalo 12 interesentov. Po izbiri stratega bodo izpeljali 60 milijonov evrov vredno naložbo v kontejnerski terminal. In kaj prihod tujege strateškega partnerja na Reko pomeni za Luko Koper? Prej dobro kot slabo novico, odgovarjajo v Luki Koper. Koper in Reka imata sicer podobno gravitacijsko območje, a imata različne operativne in logistične povezave z zaledjem. Pomemben strateški partner bi verjetno vzpostavil neposredno ladijsko povezavo v Jadranu, kar pomeni več kontejnerjev v območju in s tem tudi priložnosti za Koper. Koper in Reka si konkuričata pri kontejnerjih, generalnih in delno sipihih tovorih, zaradi rafinerije pa ima Reka primat v pretovoru naftne. Lani je bilo v Kopru pretovorjenih 343.165 kontejnerskih enot (TEU), na Reki pa 130.740.

EVRO

1,3315 \$

+0,4

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

30. aprila 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	30.4.	29.4.
ameriški dolar	1,3315	1,3256
japonski jen	125,81	124,76
kitajski juan	9,0878	9,0484
ruski rubel	38,8390	38,7577
indijska rupee	59,0650	59,0090
danska krona	7,4425	7,4421
britanski funt	0,87030	0,86785
švedska krona	9,6217	9,6267
norveška krona	7,8445	7,8430
češka koruna	25,527	25,540
švicarski frank	1,4341	1,4348
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	266,82	268,28
poljski zlot	3,9163	3,9153
kanadski dolar	1,3379	1,3292
avstralski dolar	1,4292	1,4272
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1300	4,1370
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7074	0,7081
brazilski real	2,2959	2,3044
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9757	1,9673
hrvaška kuna	7,2530	7,2460

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

30. aprila 2010

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesečev

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,28	0,34656	0,53063	1,01563
LIBOR (EUR)	0,37563	0,6075	0,91313	1,21813
LIBOR (CHF)	0,08417	0,24583	0,32917	0,63
EURIBOR (EUR)	0,413	0,663	0,968	1,236

ZLATO

(99,99 %) za kg

28.475,48 € +296,95

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

30. aprila 2010

vrednostni papir zaključni tečaj spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj	spr.v %
GORENJE	13,75	+0,44
INTEREUROPA	3,41	-0,87
KRKA	68,77	-0,20
LUKA KOPER	21,51	+0,51
MERCATOR	162,18	-0,20
PETROL	303,12	+0,35
TELEKOM SLOVENIJE	116,74	-0,68

ZDA - Ekološka katastrofa pred obalami Lousiane

Naftni madež dosegel ustje reke Mississippi

Bela hiša zaradi nesreče do nadaljnega ne bo odobrila novih naftnih vrtin

WASHINGTON/NEW ORLEANS - Bela Hiša je včeraj napovedala, da do nadaljnega ne bo dovolila novega črpanja naftne ob Ameriški obali, dokler preiskava ne bo pokazala, kaj je bil vzrok za eksplozijo na naftni ploščadi v Mehškem zalivu. Naftni madež, ki se je po nesreči začel širiti v zalivu, je včeraj dosegel ustje reke Mississippi, vendar našla škoda za zdaj ni znana.

Ameriški predsednik Barack Obama je sicer pred časom predlagal novo politiko glede črpanja naftne, na podlagi katere naj bi črno zlato črpali tudi ob obalah Virginie, Aljaske in Floride. Prav tokratna nesreča pa utegne prekrizati Obamove načrte.

Kot je za ameriško televizijsko mrežo ABC povedal eden izmed Obamovih svetovalcev David Axelrod, oblasti novih naftnih vrtin ob Ameriški obali do nadaljnega ne bodo odobrile. Dodal je, da je treba najprej ugotoviti vzroke za nesrečo na naftni ploščadi v Mehškem zalivu, ki je bila sicer v lasti britanskega energetskega velikana British Petroleum.

Na ploščadi British Petroleuma je 20. aprila najprej odjeknila eksplozija, sledil pa ji je še požar, ploščad pa je nato potonila. Zaradi nesreče je nafta začela iztekat v morje, izlitje pa je precej večje, kot so sprva predvidevali. Dnevno naj bi se v morje izlilo okoli 800.000 litrov nafte.

Madež, ki se razteza na 5000 kvadratnih kilometrov površine, se je v zadnjih urah obali približeval precej hitreje, kot so pred tem napovedovali strokovnjaki. Zdaj, ko je nafto že naplavilo do obal Louisiane, bodo pripadniki obalne straže najprej iz zraka poskušali oceniti nastale razmere.

Pristojne oblasti so medtem napovedale, da bodo poskušale storiti vse, kar je v njihovih močeh, da bi vsaj reka Mississippi, katere ustje je madež prav tako že dosegel, ostala odprta za ladijski promet.

Zaradi nastalih razmer je vlada Louisiane že v četrtek razglasila stanje naravne katastrofe, saj zaradi naftnega madeža ob Ameriški obali Mehškega zaliva grozijo velike gospodarske posledice in pravo okoljsko opustošenje. Ogroženih je več sto vrst ptic, rib in drugih živali. Posledice pa že čutijo na občutljivih mokriščih Louisiane, polnih vodnih ptic in drugih redkih živalskih vrst. (STA)

Naftni madež je dosegel obalo Lousiane

ANSA

ITALIJA - Najnevarnejši je Vezuv

Civilna zaščita bo podrobno preučila nevarnost izbruha vulkanov

RIM - Vodja italijanske službe za civilno zaščito Guido Bertolaso se je po izbruhu islandskega ognjenika Eyjafjallajökull, ki je več dni ohromil evropski letalski promet, odločil, da bodo pod drobnogled vzeli tudi italijanske vulkane. Najprej se bodo posvetili nevarnosti izbruha vulkanov, ki se nahajajo pod morskim dnom.

V okviru italijanskega Nacionalnega raziskovalnega sveta (CNR) bodo ustanovili mednarodni odbor, v katerem naj bi sodelovali strokovnjaki s področja podvodnih vulkanov, je povedal Bertolaso. Dodal je, da naj bi v teku sodelovanja razvili strategijo za nadzor nad vulkani pod morsko gladino, o katerih doslej ni bilo veliko znanega. Teh je pred italijansko obalo 13, od tega skupina v Tirenskem morju pred Neapljem, druga skupina pa v ožini pred Sicilijo.

Poleg tega bodo posebno pozornost namenili tudi Etni. »Razpolagamo z najbolj naprednim merilnim sistemom na svetu. Tudi pepel, ki ga bruha vulkan, bomo redno preverjali. Etna je na Siciliji v preteklosti že povzročila probleme v letalskem prometu. Zaradi dejza s pepelom, ki je trajal dva tedna, smo moralni leta 2002 zapreti zračni prostor nad Sicilijo in Malto,« je poudaril Bertolaso.

Kot najnevarnejši italijanski vulkan velja Vezuv. Zadnji je izbruhnil leta 1944, po statistikah pa obstaja nevarnost ponovnega izbruha v bližnji prihodnosti. Zadnji močnejši izbruh vulkana leta 1631 je povzročil 4.000 smrtnih žrtev. »Vezuv predstavlja nevarnost za okoli 650.000 ljudi, ki živijo v njegovi nešporedni bližini. 2,5 milijona ljudi živi okoli vulkana in če bi vulkan izbruhnil, bi bile posledice gromozanske,« je poudaril Bertolaso in dodal, da izbruha vul-

kana ne morejo napovedati z znanstveno gotovostjo, zato služba za civilno zaščito pripravlja načrt za evakuacijo.

Bertolaso je pozval tudi k ustanovitvi evropske mreže za zaščito prebivalstva, saj so po njegovih besedah najniški skupni ukrepi za preprečitev smrtnih žrtev in škode. Po njegovih besedah bi obstoj takšne mreže preprečil nedavno zaprtje zračnega prostora zaradi oblaka vulkanskega pepela po izbruhu islandskega ognjenika in letalskim družbam prihranil dve milijardi evrov škode.

Bertolaso je tudi zavrnil trditve nekaterih letalskih družb, da so bili varnostni ukrepi zaradi oblaka vulkanskega pepela nad Evropo pretirani. Poudaril je, da sta v preteklih letih skoraj strmoglavlji letali nizozemske letalske družbe KLM in britanske družbe British Airways, ko je vulkanski pepel nad Indonezijo in Alasko prišel v njune motorje.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Leopardijeva občina Recanati se duši v dolgovih, občina Seborga v Liguriji pa zahteva neodvisnost

SERGIJ PREMRU

Tokrat ne bom pisal o tem, kako tudi tisk poroča o tragikomediji, ki se odvija na italijanski politični sceni. Raje sem izbral nekaj drobnejših novic o Italiji, ki s svojo raznolikočnostjo ustvarjajo podobo sedanje Italije, v dobrem in v slabem.

The Washington Post poroča iz Recanatija, mesteca v Markah. Arhitektonski biser iz 12. stoletja, rojstni kraj pesnika Leopardija, leži na pobočju Apeninskih grijčev, predvsem pa na gori dolgov, piše washingtonski dnevnik. Podobno kot na stotine drugih krajevnih uprav, je tudi to občino prizadel globalna kriza zaradi zgrešenih investicij, padca davčnih dohodkov in prevelikih izdatkov. S tovrstnimi problemi se ne spopadajo samo italijanske uprave, vendar jih je po podatkih Banke Italije na polotoku kar 519, ki beležijo 1,3 milijarde dolarjev izgub zaradi investicij v finančne derivate.

Argentinski Clarín piše o aretaciji mafiskskega bosa Giovannija Tegana, vodje kalabrijske kriminalne združbe 'ndranghetisti, ki je bil na begu kar 17 let in ga ima-

jo za enega najbolj nevarnih italijanskih zločincev. Pred kvesturo v Reggio Calabriji se je zbrala množica sorodnikov in prijateljev, ki so mu ploskali in vzklikali kot heroju, kar je kvestor označil kot sramoto. Po oceni dnevnika iz Buenos Airesa se kriminalne organizacije iz italijanskega juga širijo na sever države, kot kaže primer podjetja iz Bergama, ki je skupaj z mafijo imel monopol prodaje betona na Sicilijo.

Trend priseljevanja se je obrnil, piše Financial Times v dopisu o priseljevanju iz Maroka. Britanski finančni dnevnik ugotavlja, da se je val priseljevanja upočasnil in celo obrnil: zaenkrat so samo posamezni primeri, vendar gre zabeležiti, da se več Maročanov vrača domov. Razlog za to so gospodarska kriza in težave pri zaposljanju, predvsem pa nova zakonodaja, ki jo je izsilila Severna liga, ki je skrajno komplikirala dodelitev priseljencem dovoljenja za bivanje. Nenazadnje pa Maročane odvrča dejstvo, da v Italiji praktično niso mogoce pridobiti državljanstva.

»La nave va« je naslov v italijanski-

ni, ki ga je po istoimenskem Fellinijevem filmu El País izbral za napoved nenavadne pobude skupine Italijanov v Španiji. Kot garibaldinci pred 150 leti, se bo tudi tokrat tisoč Italijanov vkrcalo na ladjo, vendar iz Barcelone v Genovo na krovu Nave de los Derechos (Ladje pravic), da bi poudarili propad Italije kot pravne države in še zlasti zaton italijanske kulture. Pobudo podpirajo ugledni kulturniki, med katerimi madrski dnevnik omenja Nobelovca Daria Foja in Josefa Samaraga.

Mediji po svetu so poročali o smrti priznanega italijanskega filmskega scenarista in večkratnega nominiranca za oscarje Furia Scarpelli. Los Angeles Times piše, da je Scarpelli soavtor nekaterih od najboljih italijanskih komedij in predvsem ciklusa spaghetti-westerna. Kot scenarist je imel edinstven smisel za humor in sposobnost prikazovanja italijanskih pregrah, kar je ustvarilo vrsto nepozabnih vlog, v katerih so nastopili italijanski filmski umetniki, kot sta Mastrioanni in Gassman, piše Los Angeles Times.

The Daily Telegraph poroča o novem priniku, ki bo odslej vodil kneževino Seborga v Liguriji. Gre za naselje s 361 prebivalci, ki so za svojega nepriznanega princa izbrali 31-letnega Marcella Menegatta, sicer dediča družinske industrije ženskih nogavic. Neodvisnost Seborga v okviru svečega rimskega cesarstva je bila priznana v 11. stoletju in je trajala do leta 1729, ko so si jo prilastili piemontski vladarji. Ker pa Seborga niso omenili v aktih ob ustanovitvi italijanske kraljevine leta 1861, se prebivalci imajo za nelegalno priključene Italiji in vztrajajo pri zahtevi po neodvisnosti.

Najvišje poslopje na svetu – 800 metrov visoka stolpnica Burj Khalifa v Dubaju – je dobila prvega najemnika, poroča globalna televizija CNN. Gre za italijanskega modnega oblikovalca Giorgia Armani, ki je v 10 od 160 nadstropij nebotičnika urebil luksuzni hotel s 160 sobami. Med drugim stene krasijo intarzije iz florintinskega usnja, na podlahi so originalni japonski tatami, kopalnice pa opremljene zeleno marmorom iz Brazilije. Cene so

Jutri srečanje evroskupine o grški finančni krizi

BRUSELJ - Finančni ministri držav evropske območja se bodo na izrednem srečanju o ukrepanju v luč grške dolžniške krize sestali v nedeljo ob 16. uri v Bruslju, so sporočili iz službe za odnose z javnostjo predsednika evroskupine, luksemburškega premierja Jean-Clauda Junckerja.

Do nedelje naj bi se grške oblasti z Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko (ECB) in Mednarodnim denarnim skladom (IMF) dogovorile o načrtu dodatnih varčevalnih ukrepov in strukturnih ter javnofinančnih reform, ki bo podlaga za sprožitev mehanizma posojil evroskupine v IMF. Evroskupina naj bi Grčiji v skladu z dogovorom v prvem letu zagotovila do 30 milijard evrov pomoči, IMF pa od 15 do 25 milijard evrov. Skupno naj bi Grčija po nekaterih ocenah v prihodnjih treh letih potrebovala od 100 do 120 milijard evrov posojil.

Napolitano podpisal dekret o opernih gledališčih

RIM - Italijanski predsednik Giorgio Napolitano je včeraj podpisal dekret ministra za kulturo Sandra Bondija o reformi opernih gledališč, potem ko ga je že enkrat vrnil ministru v dodatno preučitev. Dekret spreminja pravila o upravljanju in financiranju 14 italijanskih opernih gledališč, ki so v zadnjih petih letih skupno proizvedla izgubo za 100 milijonov evrov. Sindikati, ki so že bili na bojni nogi, so takoj napovedali stavke, ki bodo preprečile izvedbo predvidenih premier. Sicer pa je minister Bondi že sklical sindikalne predstavnike za 6. maj.

Stopnja brezposelnosti v Italiji najvišja po letu 2002

MILAN - Stopnja brezposelnosti v Italiji se je marca na mesečni ravni zvišala za 0,2 odstotne točke na 8,8 odstotka, kar je največ po drugem četrtletju leta 2002, je včeraj sporočil državni statistični urad ISTAT. Število iskalcev dela se je marca povečalo za 58.000 oz. 2,7 odstotka na 2,19 milijona. Na letni ravni se je stopnja brezposelnosti marca povečala za 12 odstotkov, marca lani je namreč znašala 7,8 odstotka. Stopnja brezposelnosti pri mladih, starših med 15 in 24 let, se je sicer zmanjšala - februarja je znašala 28,2 odstotka, marca pa 27,7 odstotka. Stopnja brezposelnosti v Italiji je sicer še vedno nižja od povprečja v območju evra, kjer je marca znašala deset odstotkov. To je bilo enako kot februarja, medtem ko je bila marca lani pri 9,1 odstotku. V celotni EU je marca stopnja brezposelnosti znašala 9,6 odstotka.

1. MAJ - Danes sprevodi in shodi v Trstu, Nabrežini in Križu ter v Miljah

Prvi maj je praznik dela

V Trstu 7.000 brezposelnih - Sindikati Cgil, Cisl in Uil zahtevajo konkretno pobude za izhod iz krize

Skupna tiskovna konferenca pokrajinskih sindikatov Cgil, Cisl in Uil

KROMA

Prvi maj bo letos v obdobju najhujše krize italijanskega gospodarstva v povoju letih. Mnogi skušajo zadevo omiliti in prepričevati ljudi, da je najhujše mimo. A ni tako. Recesija povzroča veliko težav, in to na prvem mestu delavcem, upokojencem in šibkejšim slojem. Povečalo se je število brezposelnih in ljudi v dopolnilnem blagajni, socialni blažilci pa ne bodo trajali v nedogled. Zato so nujni ukrepi za ponoven razvoj ekonomije, pri tem pa imajo pomembno vlogo politika in javne uprave. Dežela Furlanija-Julijnska krajina, Pokrajina Trst in Občina Trst morajo zato dvigniti glas in skupaj zahtevati od Rima denar za ponovno rast Trsta. Tudi sindikati pa bodo nudili svoj prispevek.

To so poudarili pokrajinski tajniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil, ki bodo tudi letos skupaj priredili tradicionalne prvomajske shode v Trstu, Na-

brežini in Miljah. Adriano Sincovich, Luciano Bordin in Luca Visentini so prvomajske sprevode in shode predstavili včeraj na tiskovni konferenci, na kateri so naglasili, da je 1. maj praznik dela in vseh delavcev. Zato bo na prvem mestu poudarek, naj polno živi pravi duh praznika delavcev, ne glede na politično barvo ali drugačno sindikalno mnenje. Še predvsem pa bo na shodih glasen poziv podjetnikom in javnim upravam, da si vsi skupaj zavajajo rokave z namenom izhoda iz krize in preporoda gospodarsko-družbenega tkiva. Sindikati bodo v tem smislu zahtevali vrsto konkretnih ukrepov za kljubovanje posledicam krize, ki je še zlasti na Tržaškem zelo huda. Nujni so v tem smislu ukrepi ter resni in srednjeročni projekti, so povedali, ker bo drugače kriza v Trstu postala še hujša kot v drugih italijanskih deželah. A.G.

Prvomajski sprevodi in shodi v Trstu, Nabrežini in Križu ter v Miljah

Delo, zakonitost in solidarnost bodo zaznamovali prvomajske shode, ki jih bodo sindikati Cgil, Cisl in Uil tudi letos skupaj priredili v Trstu, Nabrežini in Križu ter v Miljah. Vsi govorniki bodo posegli v imenu vseh treh sindikatov.

Glavni shod na Velikem trgu bo ob 10.30 po sprevodu, ki bo krenil s šentjakobskega trga, na katerem bo zbirališče ob 9. uri. Ob 9.15 bo zbirališče za upokojence na Trgu Garibaldi. Po sprevodu bo na Velikem trgu govoril deželni tajnik sindikata Uil Luca Visentini. Shod bo uvedel pokrajinski tajnik sindikata Cisl Luciano Bordin, v slovenščini pa bo posegel vodja patronata Inca-Cgil Igor Castellani.

Na Krasu bo zbirališče ob 9.30 na Trgu sv. Roka v Nabrežini. Od tod bo ob 10.15 krenil sprevod do Križa, kjer bo pri spomeniku ob 11. uri govoril Giorgio Feroce iz sindikata Uil, medtem ko bo v slovenščini posegel Francesco Battaglia iz sindikata Spi-Cgil.

V Miljah bo zbirališče ob 10. uri na Ul. San Giovanni, shod pa bo ob 11. uri na Marconijevem trgu. Glavni govornik bo Giorgio Uboni iz sindikata Cgil, v slovenskem jeziku pa bo posegel Juri Vodopivec, prav tako iz sindikata Cgil.

1. MAJ - Tiskovna konferenca pokrajinske Demokratske stranke Cosolini: Na Tržaškem so negativni znaki: kdo pa mora odločati o prihodnosti mesta?

O prihodnosti mesta in njegovega gospodarstva moramo sami odločati. Zato morajo Dežela Furlanija-Julijnska krajina, Pokrajina Trst in Občina Trst jasno povedati, kaj namenljavo storiti za ponovno oživitev lokalne ekonomije in tržaškega pristanišča.

To je poudaril pokrajinski tajnik Demokratske stranke Roberto Cosolini, ki je včeraj na tiskovni konferenci skupaj s Francom Codego in Marcom Toncellijem obsodil tržaški immobilizem, ki zapira vrata razvoju in torej delu ter perspektivam za nove zaposlitve. Po eni strani so že neštetokrat preložili financiranje logistične platforme v pristanišču, je povedal Cosolini, zaradi česar bi se moral Trst še kako jeziti na Rim. Toda ustavljen je tudi vse drugo, od morskega parka do bonifikacij, projekta banke Unicredit za pristanišče in železniških povezav, je še povedal Cosolini in poudaril, da vse to zahteva jasne odgovore. Drugače se Trst ne bo razvil, delovnih mest pa bo vedno manj. (ag)

1. MAJ - Pogovor s pokrajinskim tajnikom sindikata Cgil Adrianom Sincovichem

Nujen skupen projekt za razvoj Trsta

Najhujše posledice gospodarske krize na Tržaškem so komaj na obzorju - Preveč odprtih oziroma nerešenih vprašanj - Potrebne so strukturne rešitve

Prvi maj je na prvem mestu praznik dela in delavcev. Toda teh je na Tržaškem vedno manj. Zaradi gospodarske krize je že ostalo brez službe več kot 10 odstotkov zaposlenih in je danes po uradnih podatkih 7 tisoč brezposelnih ter več kot 1.700 ljudi in mobilnosti. Gospodarsko-družbeni kriza, ki Trsta navedeno ni hudo prizadela, pa še ni mimo. Nasprotno, pri nas mora še pokazati zobe. Zato je skrajni čas, da javne institucije oz. politiki in delodajalci pripravijo skupaj z drugimi družbenimi dejavniki projekt za izhod iz krize in za gospodarski preporod mesta.

To je poudaril pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich, ki se bo danes udeležil prvomajskega sprevoda in shoda skupaj s kolegi sindikatov Cisl in Uil. S Sincovichem smo se pogovorili o pomenu, ki ga ima 1. maj v tem obdobju in težavah, ki pestijo delavcev in sploh to ozemlje. Kljub nekaterim razhašjanjem na državni ravni bodo sindikati Cgil, Cisl in Uil enotno praznovali praznik dela in vseh delavcev, je med drugim povedal, in to mora biti spodbuda za enotno delovanje v prihodnosti.

Kakšen bo torej današnji prvomajski praznik?

Enoten, saj ga bodo sindikati praznovali skupaj. Glavni shod bo v Rosaru v Kalabriji in se ga bodo udeležili državni tajniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil Guglielmo Epifani, Raffaele Bonanni in Luigi Angeletti.

Prvi maj je letos posvetili delu, zakonitosti in solidarnosti. Začnimo pri zakonitosti.

V Italiji so številni problemi. Poleg delovnih pogojev, ki so mnogokrat nesprejemljivi in neznotni, je hud problem organizirani kriminal, ki kraljuje v raznih italijanskih deželah. Sploh je problem

smisel za državo, ki ga politika preveč ne spodbuja. Mislim tu predvsem na upoštevanje institucij, od ustave do jamstva ravnovesij med oblastmi in demokratičnih načel.

Delo.

Trenutek je zaradi globoke gospodarske krize zelo težak, tako v Italiji kot na Tržaškem. Toda stanje se bo še poslabšalo. Sindikati Cgil, Cisl in Uil bodo morali zato boj za ohranjanje delovnih mest, pa tudi za nova delovna mesta še okrepiti, kot tudi bodo morali odločne nastopiti v zvezi z ukrepi za ponoven gospodarski razvoj.

Solidarnost.

Boj proti krizi mora zaznamovati tudi solidarnost, tako individualno kot kolektivno, ker bo drugače vse bolj komplikirano. Solidarnost in ekonomsko-družbeni procesi, vezani na solidarnost so več desetletij zagotovili blagostanje v Italiji. Če so torej sindikati Cgil, Cisl in Uil postavili v ospredje delo, zakonitost in solidarnost, to pomeni, da bodo ti trije pojmi temeljni za skupno delo v tem težkem obdobju.

Kakšno je danes stanje v Trstu in kakšne so perspektive za ponoven razvoj?

Sindikati bodo tudi danes opozorili na dejstvo, da so posledice gospodarske krize v Trstu drugačne kot v deželi Furlanija-Julijnske krajine in da postaja stanje dramatično. Na Tržaškem je že 10 odstotkov zaposlenih ostalo brez službe in je po uradnih podatkih 7 tisoč brezposelnih in več kot 1.700 ljudi in mobilnosti. Tržaška ekonomija sloni na terciarnem sektorju. Ta sektor je zdaj v težavah in je zaradi krize v

škrpicih dve tretjini Tržaščanov, konkretna pa je možnost, da bo kriza v Trstu trajala mnogo dlje kot drugod. To je že zelo hudo socialno vprašanje in so zato nujni ukrepi.

Kakšni ukrepi?

Nujen je jasen znak, da se lahko Trst končno začne razvijati. Nujne so drugačne zamisli, katerih namen morajo biti strukturne rešitve, ker občasni ukrepi ne zadostujejo več. V tem smislu je treba skupaj izdelati nov projekt in sodelovati pri razvoju mesta. Danes je govor o mnogih idejah in načrtih, toda vse ostane na papirju, predvsem zaradi neodločnosti tržaškega političnega razreda. Zato si morajo zavrhati rokave podjetniki oz. delodajalske organizacije, ki se lahko v tesnejšem sodelovanju s sindikati skupaj zavzemajo za nove pobude za ponovni razvoj ozemlja. Nujen je skratka zusak, ki bo hočeš nočeš zdramil tudi politike in jih primoral, da ukrepajo. Preveč je namreč nerešenih vprašanj, od bonifikacije industrijskega območja, ki je še na mrtvem tiru, do negotovosti glede škedenjske železarne in načrtovanega uplinjevalnika v Žavljah, o katerem je Confindustria dejala, da mora zadevo še proučiti. Prvi maj mora biti zato poglaviten prispevek, da pride do močnega zusaka.

Kakšen pa mora biti prvi korak?

Ali je resnično zanimanje za ponoven gospodarski razvoj, bo povedalo dogajanje glede škedenjske železarne. Industrijski razvoj je namreč v tem smislu temeljnega pomena. Brez njega pa bo Trst stal pri starem.

Aljoša Gašperlin

SSG - Skupščina gledališča včeraj soglasno sprejela obračun za leto 2009

Lani poslovanje z rahlim presežkom Kmalu tudi novo vodstvo in statut?

Upravitelja Berdon in Marchesi: Opravila sva nalogi - Občina Trst ne bo računala obresti pri vračanju posojila

Obračun Slovenskega stalnega gledališča za leto 2009, ki ga je na včerajšnjem dopoldanskem zasedanju v prostorih Kulturnega doma v Trstu soglasno odobrila skupščina SSG, ima rahel presežek, kar je treba pripisati predvsem dejству, da gledališče od septembra do decembra lani ni delovalo zaradi kriznega stanja in je sezona startala komaj v letošnjem letu. Presežek bo vsekakor prispeval k temu, da Občina Trst ne bo zaračunala obresti za svoje posojilo gledališču.

Včerajšnje skupščine so se udeležili predstavniki vseh ustanovnih članov SSG, se pravi predsednik Društva Slovensko gledališče Adriano Sosič, odbornika za finance Občine in Pokrajine Trst Giovanni Ravidà in Mariella De Francesco ter funkcionalar deželnega odborništva za šolstvo in kulturo Furlanije-Julijanske krajine Alessandro Malcangi ob prisotnosti članov nadzornega odbora s predsednikom Pierluigijem Canalijem na celu.

ANDREJ BERDON
KROMA

Skupščina sta sklicalna izredna upravitelja Andrej Berdon in Paolo Marchesi, ki sta v svojem poročilu obnovila vzroke za lansko uvedbo izredne uprave gledališča, ki se je znašlo v zelo hudi krizi, ki pa je prispomogla k temu, da so na dan prišli profesionalni liki, katerih delo je omogočilo premestitev težav in začetek sezone. Premožensko stanje za leto 2009 znaša 3.517.808,32 evra, pri čemer presežek znaša 2.082,43 evra, ker bo del pasive mogo-

če kriti z letnim začasnim predujmom deželne uprave ter z obroki posojil, ki jih deželni prispevek ne krije. Poleg tega so primanjkljaj znažali, s tem da so v bilancu vpisali preko dva milijona evrov terjatev. Positiven obračun bo tudi omogočil, da Občina Trst ne bo zaračunala obresti za posojilo, ki ga gledališču podeljuje že nekaj let: odbornik Ravidà je na včerajšnji skupščini potrdil, da bo občinska uprava v letošnjem letu prispevala skoraj enako vsoto kot lani, ko je namenila 121.969,04 evra. Taka proračunska politika bo po mnemu izrednih upraviteljev omogočila tudi v prihodnje manjše stroške od pasivnih obresti na posojila, k znižanju stroškov pa bodo prispevale tudi manjše vsočte za kritje stroškov za prenovo Male dvorane Kulturnega doma.

Dosedanje upravljanje tudi potrebuje, da bo SSG na koncu imelo 135.000 evrov presežka, kot so predvideli v proračunu za leto 2010, kar bo omogočilo vračanje po-

PAOLO MARCHESI
KROMA

sojil in postopno odpravljanje primanjkljaj. Zato Berdon in Marchesi menita, da sta opravila naloge, ki jima jo je poverila skupščina za ponovni zagon dejavnosti gledališča. Njun mandat zapade 30. junija, že pred 15. junijem pa bi moralta skupščina izvoliti nov upravni svet, pa tudi sprejeti nov statut. Glede slednjega bi se morali predstavniki ustanovnih članov SSG v teku prihodnjih petnajstih dni ponovno sezati in preučiti razne predloge. (iz)

Prometne omejitve ob nedeljski Bavisi

V nedeljo bosta maraton in polmaraton Bavisa okrnila promet na Tržaškem, zlasti na Obalni cesti in mestnem nabrežju. Tekaci bodo dopoldne krenili iz Gradišča v Tržič in Devin ter naprej v Sesljan, na Obalno cesto, Miramarski drevored v tržaško nabrežje. Dober del mestnega nabrežja bo celo nedeljo zaprt za promet, od 6. do 17. ure bo promet na Miramarskem drevoredu od Rojana do železniške postaje prepovedan v smeri proti Trstu, zaprt pa bo tudi odsek med Rojanom in gostilno Marinella. Spremenjene bodo tudi nekatere avtobusne proge, in sicer od prvih jutranjih voženj do okvirno 16. ure. Avtobus št. 6 bo do Sv. Ivana vozil samo do Rojana, avtobusi 8, 9, 10 in 30 ne bodo vozili po nabrežju, končna postaja avtobusov 17 in 28 bo v Ul. Filzi, avtobusa 36 ne bo, avtobusa 42 in 44 bosta proti Trgu Oberman vozila po Ul. Udine, avtobus 44 pa bo peljal samo do Sesljana in Vizovcev.

Nočna dela na Krasu

Občina Trst sporoča, da so na Krasu v teku nočni posegi za obnovo cestne signalizacije. Drevi bodo od 21. ure do jutrišnje zore delati pri Ferligih in Banah, jutri ponoči pa v Križu.

65-LETNICA OSVOBODITVE - Včeraj na pobudo krajevnih občinskih uprav

Prebivalci dolinske in zgoniške občine so pred spomeniki počastili spomin padlih v borbi proti nacifašizmu

Dolinska županja Fulvia Premolin govorila na prireditvi v Dolini (levo), padlim za svobodo se je včeraj popoldne tudi v Gabrovcu poklonil zgoniški župan Sardoč

V dolinski in zgoniški občini so se včeraj spomnili 65-letnice osvoboditve. V obeh primernih sta bila glavna pobudnika polaganje vencev in krajših prireditiv pred spomeniki krajevnih občinskih uprav, ki sta ju zastopala županja Fulvia Premolin in župan Mirko Sardoč.

Zgoniški upravitelji so s polaganji vencev začeli že dopoldne, ko so obiskali proseško po-

kopališče in se nato na proseški postaji poklonili tamkajšnjim padlim. Popoldne in proti večeru so položili vence še v Zgoniku, Gabrovcu, Repniču, Saležu, Samatoricu in pri Briščikih. Pri spomenikih je zapel moški pevski zbor Rdeča zvezda pod taktilko dirigenta Rada Miliča.

Dolinska občinska uprava je polaganja vencev začela v spominskem parku v Dolini, kjer se

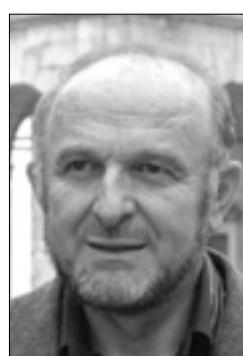
je 65. obletnice zmaga nad okupatorjem spomnila županja Fulvia Premolin. Prireditve je obogatil nastop moškega pevskega zborna upokojencev iz Brega, ki ga vodi Manuel Purger. Vence so položili pred vse spomenike in spominska obeležja, zadnji je bil pod večer na vrsti Boljunc.

Društvo Rojanski Krpan je padle na Trsteniku počastilo pred spomenikom na

Komenčini, kjer je govoril predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Boris Pangerc. Med današnjimi prireditvami občinskih uprav velja omeniti pobudo Občine Devin-Nabrežina, katere delegacija bo ob 9.30 počila venec padlim na delu in sicer na stranskem zidu stavbe občinske knjižnice v središču Nabrežine.

TRŽAŠKA ŠKOPIJA - Novosti

Bedenčič novi vikar za Slovence

Repentabrski župnik Anton Bedenčič (na sliki KROMA) je novi škopov vikar za slovenske vernike tržaške škofije in bo tako zasedel mesto predhodnika, msgr. Franca Vončince. Na to mesto ga je imenoval novi tržaški škop msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je včeraj dal objaviti seznam novih nosilcev funkcij. Tako je npr. generalni vikar škofije po novem msgr.

Pier Emilio Salvadè, vikarji za posvečeno življenje, laike in kulturo ter pastoralno dejavnost pa p. Roberto Marini, msgr. Ettore Malnati in duhovnik Roberto Rosa, medtem ko je msgr. Giorgio Cornelos novi rektor škofijskega semenišča.

Anton Bedenčič, rojen leta 1946 v Ljubljani, kjer je bil za duhovnika posvečen leta 1973, že 36 let deluje med tržaškimi Slovenci, kamor je prišel leta 1974 in kjer je znan kot določeni duhovni vodja skavtov in župnik na Repentabru, trenutno pa je tudi openski dekan.

FUNDACIJA CRISTIENE - V četrtek zasedanje glavnega sveta

Najboljši obračun doslej

Presežek v višini 25,7 milijona evrov - V letu 2009 je fundacija podelila preko 15 milijonov evrov podpor

Obračun delovanja Fundacije CRISTIENE v preteklem letu je doslej najboljši v zgodovini te ustanove, ki je v letu 2009 zaključila poslovanje s presežkom v višini 25,7 milijona evrov, kar je predvsem rezultat prodaje finančnih naložb, ki se našajo na soudeležbo družbe UniCredit S.p.A., s čimer je fundacija zaslužila kar 20,1 milijona evrov. To je glavnemu svetu ustanove omogočilo, da poveča sklad za stabilizacijo podpor za dodatnih sedemsto tisoč evrov, takoj da bo fundacija v letošnjem letu razpolagala s šestimi milijoni evrov, ki bodo na razpolago za podpore in se bodo pridružili dobičku od tekočega poslovanja.

Glavni svet Fundacije CRISTIENE je obračun za leto 2009 odobril na četrtekovem zasedanju, pri čemer je predsednik Massimo Paniccia dejal, da je previdno upravljanje premoženja nujno za doseg prvenstvenega cilja, ki je promocija družbenega in gospodarskega razvoja teritorija. Pri fundaciji so ponosni, da jim je klub splošni krizi uspešno zagotoviti primerno podporo skupnosti, kateri je ustanova v sedemnajstih letih delovanja namenila preko stotideset milijonov evrov.

V letu 2009 je Fundacija CRISTIENE sklenila nameniti raznimi projektom in programom preko petnajst milijonov evrov. Največ, 62 odstotkov,

je šlo umetnosti ter kulturnim pobudam, šest odstotkov pobudam na področju vzgoje in izobraževanja, štiri odstotke je ustanova namenila pobudam na področju zdravstva, tri odstotke pa znanstveni in tehnički raziskovalni dejavnosti. Po dva odstotka so namenili dejavnostim na področju športa, prostovoljstva, človekoljubnih in dobrodelnih pobud ter pomoči ostarelim. Precejšen del sredstev, devetnajst odstotkov, so prihranili v pričakovanju, da nastopijo pogoji za izvedbo pomembnega posega za zagotovitev stanovanja tistim občanom, ki zaslužijo preveč, da bi jim podeliли kako ljudsko stanovanje, a vendar pre malo, da bi lahko kljubovali cenam svobodnega trga.

1. MAJ - V dolinski občini skrbno gojijo tradicijo

Maji opozarjajo na delavski praznik in na stare običaje

Danes skoraj povsod budnice z godbami in delitev rdečih nageljnov

V vseh dolinske občine in v Lomerju so sinoči postavili maje, ki v skladu s staro ljudsko tradicijo naznajajo prvi maj. Maji slavnostno stojijo v Zabrežcu (park Hribenca), Ricmanjih, Boljuncu in Prebenegu. Postavitev majev so spremljali kulturni in družabni programi, pri katerih so imeli glavno besedo mladi in domača kulturna društva.

Današnji delavski praznik so marsikje pričakala s kulturnimi predreditvami, ki so bile posvečene tudi 65-letnici osvoboditve izpod nacifaizma. V mnogih vseh so zagojeli tudi prvomajski kresovi. Kulturne pobude so bile tako v Bazovici, Križu (tu je govoril nekdanji slovenski veleposlanik in generalni konzul Jože Šušmelj) ter na Proseku. Marsikje bodo danes 1. maj zgodaj zjutraj uvedle tradicionalne budnice godb na pihala.

Mladi Boljunčani med popoldanskim postavljanjem maja

KROMA

REPEN - Zbirališče jutri ob 13. uri

Pohod po pečinah, bunkerjih in zakloniščih

Vzhodnokraška kulturna društva (SKD Kraški dom-Repentabor, SKD Tabor - Općine, SKD Grad ob Banov, SKD Primorec - Trebeč, SKD Slovan-Padriče, SKD Skala-Gropada, SKD Lipa-Bazovica, SKD Krasno polje- Gročana, Pesek, Draga), bodo jutri skupaj obeležila obletino osvoboditve. Pri zggorj omenjenih društvin so mnenja, da, tako kot dan slovenske kulture, je tudi dan osvoboditve tak dan, za katerega velja združiti moči in se predstaviti s skupno pobudo, saj je to navsezadnje praznik vseh.

Do včeraj so priredila pohode in skupaj so polagala rdeče nageljne pri vaških spomenikih, letos pa se obeta novost. Gre za »Pohod po pečinah, zakloniščih in bunkerjih«, med katerim bodo obiskali nekatere postojanke oz. kraje, kamor so se med drugo svetovno vojno ter med boji za osvoboditev Trsta in okolice zatekali vaščani oz. so bile strateškega pomena za razvoj takratnih dogodkov. Ker je teh krajev več, se bo ogled letos osredotočil na Repen

in Općine, v naslednjih letih pa bi nadaljevali po drugih vseh. Pohodniki se bodo zbrali ob 13. uri na vaškem trgu v Repnu in si nato ogledali pečino v »Pjetnem vrhu«. Po tem ogledu se bodo odpeljali na Općine (ob 15. uri zbirališče na parkirišču v »Stari lokvi« pri športnem središču Polisportiva, nad Mercedolom). Tu se bodo najprej spustili v zaklonišče »Kalič« (na Alpinski ulici), nakar se bo pohod nadaljeval proti obelisku oziroma Selivcu do bunkerjev in drugih postojank.

Padlim se bodo poklonili tako v Repnu kot na Općinah (na vaškem spomeniku). Približno ob 17. uri je predviden prihod udeležencev v Prosvetni dom. Poleg spomina je smisel pohoda tudi v tem, da mlajši spoznajo dogodke polpretekne zgodovine z neposrednim stikom s kraji, kjer se kaj dogajalo, in jih tako rešijo iz pozabe. Jutrišnji pohod bo ob vsakem vremenu in je primeren za vse, obvezna sta športna obutev in svetilka.

DOLINA - Od četrtega 6. maja

Dolinska Majenca vabi obiskovalce

Majenca je v Dolini sinonim za priznano pomladansko vzdušje, za nabiranje pozitivnih energij, za veselje, za smrdenje in za zabavo. Majenca je praznik, ki povezuje vaščane in ki nalaga, predvsem mladim silam, številne, a prijetne odgovornosti. Kot veleva običaj bo občinska uprava izpeljala razstavo vin in ekstradeviškega oljnega olja. Krajevno društvo SKD Valentin Vodnik pripravlja tri razstave, v praznik soše vključeni Pihalni orkester Breg, Prstovoljni gasilci Breg, Mladinski krožek, vrtci in šole.

V četrtek, 6. maja, ko se bo praznik tudi uradno začel, bodo ob 19.30 odprtli razstavo Piera Conestaba, »V toku časa«, v cerkvici sv. Martina. Umetnika bo predstavila Lorella Coloni Klun. Glasbeno točko bo izvedel duo harf Glasbenih matice Paula Gregorič in Martina Carecci, iz razreda prof. Tatiane Donis. Sledilo bo ljudsko ocenjevanje vin v Mladinskem krožku.

Dan pozneje ob 18.30 bo v Mladinskem krožku odprtje razstav didaktičnega ravnateljstva iz Doline. Vrtci bodo predstavili dela na temo »Zdrava prehrana«, šole pa »Likovna dela in raziskave«. Sodelujejo tudi malčki iz dolinskih jasli. Ob 19. uri bo v Galeriji Torkla odprtje razstave Jožeta Lisaca. Glasbeno točka kitarista GM Jana

noša Jurinčiča, iz razreda prof. Marka Ferija. Sledila bo otvoritev razstave ob 30. letnici fotokrožka Fotovideo Trst 80 v dvorani SKD V. Vodnik. Glasbena točka na klasirju Kristine Vizintin in Maje Zobec, iz razreda prof. Nede Sancin.

Višek praznika bo v nedeljo. Kulturni sporedi se bo pričel ob 17. uri s koncertom Godbe na pihala Lipeboje iz Petrovč (Celje), sledil bo nastop folklorne skupine Gradina iz Ilirske Bistrike. Pred prihodom parterjev in parterce na Gorico se bodo na prizorišču zbrali bivši župani in županje, ki bodo pospremili letošnje parne, z županjo Jasmin in županom Martinom na čelu. Uradno odprtje plesa Majenca bo uvedla glasba ansambla Saše Avsenika in Marka Manina.

V pondeljek bo ob 18. uri nastopila otroška plesna skupina »Queens«, od 21. ure dalje bodo prisotne zabavne skupini Gedore in The Muff. Zabave dolinske Majence bo konec v torek 11. maja. Ob 9.30 bo pod majem otroška gledališka igra Leopolda Suhodolčana »Naočnik in očalnik« (produkcija Stalnega gledališča Koper). Ob 18. uri bo koncert Pihalnega orkestra Breg pod vodstvom dirigenta Mauricia Codricha. (beto)

ZGODOVINA Cerkvica pri Banih ima 275 let

Cerkvica pri Banih, ki jo obkroža močno obzidje bivše vojašnice, ima bogato zgodovino. Zgradili so jo posestniki družine Ustia na ozemlju, imenovanem Mandrija. 4. maja 1735 so jo posvetili sv. Florijan. Ob 150-letnici njene posvetitve so jo takratni posestniki družin Bidischini in Burgstaller obnovili. Na tem kraju je bilo središče vaškega življenja vse do izbruha 1. svetovne vojne. Ko je po 1. vojni njegovo posest prevzela italijanska vojska, so tudi v tej cerkvici vojaški kaplani brali italijanske maši in to do leta 1943, ko so vojašnico zasedli Nemci. Tako je bila cerkvica oskrnjena. Šele leta 1954 so jo ponovno posvetili in končno so Banovci spet lahko sledili maši v materinem jeziku. Ob jubilejnem praznovanju 275-letnice bosta v torek ob 20. uri slovesno mašo darovala škof Evgen Ravagnini in župnik Franc Pohajšč, s pesmijo jo bo oblikoval cerkveni zbor sv. Florijan. Ob tej priložnosti se mu bosta s kratkim sporedom pridružila MePZ in mška pevska skupina sv. Jernej iz Općin. V nedeljo, 9.5. bodo po popoldanski sveti maši pri Banih s krajšo slovesnostjo obeležili 10-letnico postavitve spomenika padlim.

TRGOVINSKA ZBORNICA - Po nepričakovanem županovem preobratu Paoletti: Župan Dipiazza naj javno razloži, zakaj bi se morali odreči morskemu parku

Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti je na tiskovni konferenci pozval tržaškega župana Roberta Dipiazza, naj na javnem srečanju z resnimi argumenti obrazloži svoj nepričakovan preobrat glede usode morskega parka. Župan je v intervjuju za dnevnik Il Piccolo izjavil, da načrt o velikem turistično-znanstvenem centru na tržaškem nabrežju ni izvedljiv, ker terja »noro« visoke vzdrževalne stroške. Dipiazza se zdaj zavzema za ureditev večjega akvarija v nekdanji ribarnici, kamor naj bi zahajalo 200 do 300 tisoč turistov na leto. »Trst ne prebavi milijona obiskovalcev, meni župan. Županova stališča pa so v nasprotju tako z njegovimi dosedanjimi izjavami kot tudi s sklepom tržaškega občinskega sveta, ki je 2. julija lani brez nasprotičnih glasov podprt načrt.

Paoletti, ki je načrt po zgledu največjih morskih parkov na svetu predstavil leta 2005 (dan po propadu tržaške kandidature za Expo 2008), je razočaran, a se ni vdal: »Odbor Trgovinske zbor-

nice še naprej zagovarja načrt, najprej pa se bomo morali pogovoriti z občinskim odborom.« Paoletti trdi, da so vprašanja o finančnem kritiju ambicioznega načrta že razčistile strokovne studije. Uresničitev morskega parka zahteva 48 milijonov evrov. Fundacija CRTrieste je v obnovo nekdanjega skladišča vin vložila 8 milijonov, za morski park pa je obljubila 7 milijonov evrov. Trgovinska zbornica naj bi prispevala 8 milijonov, zasebni (v glavnem podjetje Costa, ki bi upravljalo park) pa naj bi dodali 15 milijonov. Preostalih 10 milijonov evrov naj

bi vložile javne uprave: 25 milijonov evrov, ki jih je obljubil nekdanji deželni odbornik Roberto Cosolini, je njegova naslednica Sandra Savino črtala. Dežela pa je decembra 2009 postrgal za načrt milijon evrov iz sklada FAS. Občina Trst se je nekoč obvezala, da bo prispevala 4 milijone evrov.

»Park bo vzdrževalo in upravljalo zasebno podjetje, kakor se dogaja povsod po svetu,« je pristavil Paoletti, ki si Dipiazzovega veta ne zna razložiti. »Od zahtevamo samo dovoljenja in prostore,« je pojasnil. Mnogi omenjajo domneven boj za premoč v krajevnem gospodarstvu in politiki, Paoletti pa tega ni omenjal. Na vprašanje, ali razmišlja o županski kanclerji, je odgovoril, da je njegovo mestu v gospodarstvu. Sam se poteguje za ekonomski razvoj Trsta, ki pa še vedno stagnira, medtem ko sosednje države hitijo: »Vsak velik načrt se v Trstu izjavlji.« Ugotavljal je vsekakor, da morski park ni dobra odskočna deska za vstop v politiko, saj načrta ni jasno podprtla ne desna ne leva sredina. (af)

Obvestilo izletnikom našega dnevnika

Izletnike, ki so se prijavili za izlet Primorskega dnevnika v organizaciji agencije Aurora, in sicer v Rusijo in v Nemčijo prosimo, da poravnajo zadnji obrok potovanja v sredo, 5. maja. Saldo in prevzem potne dokumentacije za potovanje v Nemčijo bo med 9. in 13. uro na našem uredništvu (Ul. Montecchi 6). Za potovanja v Rusijo vabimo vse (tržaške in goriške) potnike, da se udeležijo srečanja, ki bo v sredo, 5. maja, na Općinah, v dvorani PD Tabor ob 18.30, kjer bodo poravnali potnino, prevzeli dokumentacije in prejeli koristne informacije.

Walterju v spomin

Danes bo na Proseku, na Blanči po mladna žurka »Prvi Bullo v maju«, ki jo prijetljivi posvečajo Walterju Bullu, petindvajsetletnemu Kontovelcu, ki nas je prerano zapustil aprila 2008. Ob drugi obletnici njegove smrti so si prijetljivi zamislili glasbeno obarvani dal, ki se bo pričel ob 14. uri. Na odru se bodo zvrstile številne skupine in bande, in sicer: Artifex, Local Heroes, Katastrofa, Toni Bruna, Black Mamba Rock Explosion, Kraški ovčarji in Sun machine. Od 16.30 bodo delovali bodo dobro založeni kioski, prisotni bodo tudi prostovoljci humanitarne organizacije Emergency. Vse prihodke prireditve bodo organizatorji namestili v dobrodelne namene.

Ob osvoboditvi Općin

Tudi društvo Tabor in sekcija VZPI-ANPI Općine, Bani, Ferlugi in Piščanci bosta počastila 65. obletnico osvoboditve, in sicer v pondeljek, 3. maja. Na ta dan leta 1945 so enote 4. armade po tridnevnom boju osvobodile Općine, zajele so 2600 nemških vojakov in podoficirjev, 29 oficirjev, veliko količino orožja in streliva. Udeleženci se bodo ob 20. uri zbrali v Prosvetnem domu, nato v povorki šli do osrednjega vaškega spomenika. Program bodo oblikovali učenci OŠ. F. Bevka s pesmijo in besedo, dijaki srednje S. Kosovela s pričevanjem ter MoPZ Tabor. Priložnostno misel bo podal Matej Isra. V primeru dežja se bo program odvijal v dvorani.

Vojni dnevniki

goriškega župnika

V Peterlinovi dvorani v Trstu bo v pondeljek tržaška predstavitev več kot 400 strani debele knjige znanega goriškega duhovnika msgr. Rudolfa Klinca Dnevniški zapis 1943-1945. Avtor, ki je umrl leta 1977, je bil dolga leta nadškofijski kancler v Gorici, ob tem pa cerkveni sodnik, zgodovinar, publicist, tajnik Goriške Mohorjeve družbe. Ravno GMD je zdaj izdala pomemben del njegove dragocene zapuščine, ki sta ga opremila z uvodom, opombami, viri, bibliografijo in kronologijo mlajša zgodovinarja profesor Peter Černič z Vrh in mag. Renato Podbersič, ki živi v Novi Gorici, dela pa v Študijskem centru za narodno spravo v Ljubljani. Zdaj objavljene dnevnike je dr. Klinec pisal od 1. junija 1943, ko je bil župnik v Velikih Žabljah na Vipavskem, do 8. avgusta 1945. Dodani pa so še trije zgodovinski pomembni kasnejši zapisi. Na večeru, ki ga prirejata Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta, bodo o knjigi spregovorili oba urednika, Peter Černič in Renato Podbersič, ter tržaški strokovnjak za cerkveno zgodovino prof. Tomaž Simčič. Okroglo mizo bo vodil časnikar Ivo Jevnikar. Začela se bo ob 20.30.

Bazovica vabi

Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Trst - Bazovica št. 224 - tel. št.: 040-3773677, 366-6867882) bo odprt kot vsako prvo nedeljo v mesecu tudi v nedeljo, 2. maja, od 9. do 17. ure. V prostorih se nadaljuje fotografija razstava »Sprehod po Krašu«, kateri avtor Janko Kovačič bo prisoten ob 11.30. Vstop prost.

KD FRAN VENTURINI
GLAS
HARMONIKE

Danes, 1. maja, ob 14. uri
v centru
A. Ukmari-Miro pri Domju

Društvo slovenskih izobražencev
in
Knjižnica Dušana Černeta

vabita v ponedeljek, 3. maja
v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3
v Trstu
na predstavitev knjige
msgr. Rudolfa Klinca
»DNEVNIŠKI ZAPISI
1943-1945«

Sodelovali bodo: urednika knjige prof. Peter Černic in mag. Renato Podbersič ml. ter prof. Tomaz Simčič.
Okroglo mizo bo vodil časnikar Ivo Jevnikar.

Začetek ob 20.30

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 1. maja 2010

PRAZNIK DELA

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.12.
- Dolžina dneva 14.19 - Luna vzide 23.53 in zatone ob 7.27.

Jutri, NEDELJA, 2. maja 2010

BORIS

VREME VCERAJ: temperatura zraka 17,9 stopinje C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, veter 5 km na uro, severozahodnik, vlaga 66-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 16,3 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 1. maja 2010

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 - 040/302303, Oštrek Osoppo 1 - 040/410515, Boljunc - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 - 040/390898.
Nedelja, 2. maja 2010

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 - 040/302303, Oštrek Osoppo 1 - 040/410515, Boljunc - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 - 040/390898.
Odg. ponedeljka, 3. do sobote, 8. maja 2010

Običajni urnik lekarjev:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 - 040/302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040/571088, Žavlje - Ul.

Bambičeva galerija

v soboto 8. 5. 2010 ob 20.30

odprtje slikarske razstave

Sprehodi Sprehodi

Krajinarja

Vincenza Cecheta

bo predstavila mag. Jasna Merku

Glasbena medigra

Aleksander Ipavec - harmonika

Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131

Razstava bo odprta do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah.

SKD TABOR

in krajevna sekcija

VZPI-ANPI

vabita na

slovesnost ob 65-letnici osvoboditve v ponedeljek, 3. maja 2010, ob 20.00

zbirališče v Prosvetnem domu na Opčinah, nato slovesnost ob osrednjem vaškem spomeniku

Sodelujejo učenci osnovne šole F. Bevka, dijaki srednje šole S. Kosovel in MoPZ Tabor, priložnostna misel Matej Isra.

V primeru slabega vremena bo proslava v dvorani Prosvetnega doma.

Flavia di Aquilinia 39/C - 040/232253, Ferneti - 040/212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlje - Ul. Flavia d'Aquilinia 39/C, Ferneti - 040/212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 - 040/631785.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Iron man 2«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Gli amori follii«.

CINECITY - 15.00, 16.15, 17.25, 18.45, 19.50, 21.15, 22.10 »Iron man 2« (2. maja tudi ob 10.45, 13.30); 14.45, 16.35, 18.25, 20.15, 22.00 »Oceani 3D« (2. maja tudi ob 11.00, 13.00); 15.15, 17.35, 19.50, 22.05 »Cosa voglio di più« (2. maja tudi ob 10.45, 13.00); 15.00, 17.15 »The last song« (2. maja tudi ob 10.45, 12.50); 15.15 »La città verrà distrutta all'alba« (2. maja tudi ob 10.55, 13.05); 17.30, 20.00, 22.00 »Matrimoni e altri disastri« (2. maja tudi ob 11.00); 19.30, 22.00 »Agorà«; 15.00, 17.30, 20.00, 22.10 »Scontro tra titani 3D« (2. maja tudi ob 11.00).

FELLINI - 16.00, 20.00 »Departures«; 18.10, 22.10 »Oltre le regole«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cosa voglio di più«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Matrimoni e altri disastri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 20.00, 22.15 »L'uomo nell'ombra«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.50, 17.40, 19.30, 21.20, 23.10 »Romance v Rimu« (2. maja odpade 23.10); 19.00, 21.10, 23.20 »Spopad titanov 3D« (2.

maja odpade 23.20); 15.00, 17.00 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 14.30, 16.50, 19.10, 21.30, 23.50 »Zeleni cona« (2. maja odpade 23.50).

KOPER - PLANET TUŠ 15.10, 17.20

»Kako izuriti svojega zmaja 3D« (2. maja tudi 11.00, 13.00); 19.30 »Alica v čudežni deželi 3D«; 16.50, 18.50, 20.50, 22.50 »Romance v Rimu« (2. maja tudi 12.50, 14.50); 15.00, 19.20 »Predobra zame«; 17.00, 21.30, 23.50 »Spopad titanov« (2. maja tudi 12.00); 16.35, 18.55, 21.15, 23.35 »Spopad titanov 3D« (2. maja tudi 11.30, 14.15; odpade 23.35); 21.50 »Avatar 3D«; 15.40, 18.20, 21.00, 23.30 »Iron man 2« (2. maja tudi 12.30; odpade 23.30); 16.05, 18.45, 21.20, 23.55 »Ne pozabi me« (2. maja tudi 13.30, odpade 23.55).

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.05,

20.10, 22.15 »Agorà«; Dvorana 2: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00, 22.30 »Oceani 3D« (2. maja tudi ob 14.30); Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The last song« (2. maja tudi ob 14.30); Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Vendicami«; 2. maja ob 14.30: Iron man 2« in »Dragon trainer«.

SUPER - Danes, 1. maja: 16.45 »Scontro tra titani 2D«, 18.30 »Basilicata coast to coast«; 20.30, 22.30 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.50, 20.10, 22.20 »Iron man 2«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.15, 19.45, 21.30 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Cosa voglio di più«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.10, 22.00 »The last song«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.50, 20.10, 22.20 »Iron man 2«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.15, 19.45, 21.30 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Cosa voglio di più«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.10, 22.00 »The last song«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.50, 20.10, 22.20 »Iron man 2«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.15, 19.45, 21.30 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Cosa voglio di più«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.10, 22.00 »The last song«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.50, 20.10, 22.20 »Iron man 2«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.15, 19.45, 21.30 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Cosa voglio di più«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.10, 22.00 »The last song«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.50, 20.10, 22.20 »Iron man 2«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.15, 19.45, 21.30 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Cosa voglio di più«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.10, 22.00 »The last song«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.50, 20.10, 22.20 »Iron man 2«; Dvorana 2: 15.15, 16.45, 18.15, 19.45, 21.30 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Cosa voglio di più«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.10, 22.00 »The last song«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.4

prireja v torek, 4. maja 2010, debatni večer z naslovom:

OSEM VPRAŠANJ ZA RUDIJA PAVŠIČA

Kaj čaka v tej krizi SKGZ in vso manjšino?

Vprašanja bo postavljal novinar Sandor Tence

Srečanje bo potekalo v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30.

Vabljeni!

Obvestila

BAZOVSKOVAŠKE ORGANIZACIJE vabijo danes, 1. maja, ob 7. uri budnica z godbo Viktor Parma iz Trebič v poklon padlim v NOB na vaškem pokopališču.

DEVINSKO-NABREŽINSKA OBČINSKA UPRAVA bo danes, ob Prazniku dela, ob 9.30 položila venec pred spominsko obeležje padlim na delu, in sicer na stranskem zidu stavbe občinske knjižnice in nekaterih občinskih uradov v Nabrežini.

DRUŠTVO PROMEMORIA se bo danes, 1. maja, ob 12. uri v Rizarni poklonilo vsem žrtvam nacifašizma in padlim v boju za svobodo s polaganjem cvečja. Vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja prvomajsko budnico po vseh zgoščiške občine s sledenim urnikom: Briščiki 9.30, Repnič 10.45, Zgonik 11.15, Salež 11.45, Samatorca 12.30 in Gabrovec 13.15.

MAJ V LONJERJU - Danes, 1. maja, nas bo med 8. in 9. uro obiskala godba na pihala Breg in nam zaigrala budnico. Toplo vabljeni!

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTO-VEL in VZPI-ANPI Prosek- Kontovel prirejata tradicionalno budnico. Zbirališče danes, 1. maja, ob 8.30 pred Soščevi hišo na Prosek. Sprevd bo krenil do vaških spomenikov.

PRVOMAJSKA BUDNICA - Bivši sodelavci Radia Općine, Agrososič, Pizzeria Rino, Hotel restavracija Valeria, Bar Tabor Kristjan, restavracija Max, Sladoredarna Arnoldo, Bar sladoledarna Vatta, vabijo na tradicionalno prvomajsko budnico s spremljajo godbe na pihala Viktor Parma iz Trebič, zbirališče ob 9.15 pri spomeniku padlim na Općinah.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE Krožek 1. maj vabi v Ljudski dom v Podlonjerju danes, 1. maja, na praznik: ob 13. uri kosilo in odprtje kioskov, ob 17. uri prvomajski pozdrav, ob 19. ure koncert in ples s skupino Maxmaber Orkestar.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - EVROPSKA LEVICA obvešča občane, da bo zbirala podpise za referendum proti privatizaciji vode danes, 1. maja, na praznikih v Podlonjerju in na Općinah, v nedeljo, 2. maja, na prazniku na Općinah, v torek, 4. maja, od 9. do 13. ure na trgu v Nabrežini.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo odhod avtobusa za nastop na prazniku v Števerjanu danes, 1. maja, ob 16. uri. V nedeljo, 2. maja, ob 17. uri na Općinah pa bo skupen koncert s pevskim zborom »Kombinat«.

GURENCI - DULENCI tradicionalna tekma v nedeljo, 2. maja, ob 20. uri na nogometnem igrišču v Križu.

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER V BAZOVICI (Trst - Bazovica št. 224 - tel. št.: 040-3773677, 366-6867882) bo odprt kot vsako prvo nedeljo v mesecu tudi v nedeljo, 2. maja, od 9. do 17. ure. V prostorih se nadaljuje fotografika razstava »Sprehod po Krasu«, katere avtor Janko Kovačič bo prisoten ob 11.30. Vstop prost.

SKD SLOVENEC, SRENJA BORŠT IN FANTOVSKA-DEKLISKA Boršt - Zabrežec vabijo v nedeljo, 2. maja, na pochod po potek »Borštanske Srenje«. Zbirno mesto ob 10.30 v Hribenci v Zabrežcu, ob 11.00 odhod v smeri doline Glinščice do Mohovega grada in nato po kolesarski stezi do križišča za Botač. Sledi vzpon na Jezero, kjer bo prib. ob 13.00 poskrbljeno za okrepčilo. Okoli 14.00 bomo šli proti Bazovici do gospoda Bazzoni in do jame »Pečina nad Borštom«, sledil bo voden ogled jame. Pot bo krenila nato skozi kamnolom Scoria nazaj proti Jezeru in nato skozi Herivate in Sojk nazaj v Hribenco, kjer bo poskrbljeno za družabnost pod majem.

TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA KRAŠKEGA POHITVSTA za začetnike organizira Društvo Noe'. Info: noeinfo-noe@yahoo.it ali na tel. št. 349-8419497.

AŠD SK BRDINA prireja informativni sestanek s starši in otroci za smučarsko in tekmovalno sezono 2010/2011, ki bo na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 v ponedeljek, 3. maja, ob 18.30. Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNE-TA vabita v pondeljek, 3. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na predstavitev »Dneviških zapisov 1943-1945« msgr. Rudolfa Klinca. Spregovorili bodo trije mlajši zgodovinarji: urednika knjige prof. Peter Černic in mag. Renato Podbersič ml. ter prof. Tomaž Simčič. Okroglo mizo bo vodil časnikar Ivo Jevnikar. Začetek ob 20.30.

PODIRANJE MAJA v Lonjerju bo v pondeljek, 3. maja, ob 17. uri. Toplo vabljeni!

ZGONIK - Občinska uprava sporoča občanom, da bo v pondeljek, 3. maja in domnevno tudi v torek, 4. maja javni prevoz za Samatorco delno prekinjen med 8.00 in 17.00 zaradi asfaltiranja občinske ceste, ki povezuje pokrajinsko cesto za Komen in rekreacijsko središče v Samatorci.

KMEČKA ZVEZA vabi člane glavnega sveta na sejo, ki bo v torek, 4. maja, ob 20.30 v razstavnem dvorani Zadružne krateške banke na Općinah.

MALA GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJK PETERLIN obvešča, da bo gledališki teden v Finžgarjevem domu na Općinah od 14. do 18. junija. Vpise sprejema urad Slovenske prosvete od 5. maja na tel. št. 040-370846 od 9. do 13. ure.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v četrtek, 6. maja, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi svoje člane na redno sejo, ki bo v četrtek, 6. maja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v UL sv. Frančiška 20.

OBČINA DOLINA razpisuje postopek primerjalnega ocenjevanja na podlagi naslovov in pogovora za podelitev naloge usklajenega in nepreklenjenega sodelovanja za dejavnosti odprtja in upravljanja sprememnega centra deželnega naravnega rezervata doline Glinščice. Interesenti morajo predložiti prošnjo za

Poslovni oglasi

45-LETNA GOSPA - poštena, delavna in veselega značaja - išče zaposlitev pri poštni družini v Trstu in okolici kot družinska pomočnica ali za nego starejšim osebam.

Tel. 328-9292129

İŞÇEM BABY SITTER, ki ima izkušnje z otroki in nudi vsak dan svojo razpoložljivost v poznih popoldanskih urah za delo z dve ma osnovnošolcem.

Za informacije 0039-347-7405795

İŞÇEM VAJENCA/KO za skladisče, sposobnega za delo s strankami, znanje italijanščine, slovenščine, hrvaščine.

Tel. 0422/881014 Barbara

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL v Trstu išče sodelavca/ko z ustrezno izobrazbo za upravljanje vzgojno-varstvenega dela v jaslih v poletnem času. Zainteresirani naj pošljejo svoj CV na mail

info@sddsk.org

TRGOVINA ČEVLJEV išče izkušeno prodajalko/ka.

Tel. 335-6780957

TRI-SOBNO STANOVANJE v centru Sežane oddam.

00386-(0)31617838 ali

00386-(0)41617838

kandidaturo in življenjepis v eni sami kuverti najkasneje do petka, 7. maja, do 13.00 ure. Razpis je na razpolago pri operativni enoti za investicije in www.sandorligo-dolina.it in je izobesen na občinski oglašni deski.

SKD IGO GRUDEN prireja v maju tečaj Nordinje hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih (7., 14., 21. in 28. maja) od 18.30 do 19.45. Zbirališče pred društvom v Nabrežini. Na prvem srečanju, ki bo 7. maja, bodo na razpolago tudi palice. Tečaj bo vodila Jasmina Zvokelj. V primeru dejstva je tečaj prenesen na soboto ob 9.00 ali na naslednji teden. Za info in vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

SKD PRIMOREC organizira v okviru letošnjih Cici uric celodnevni družinski izlet v soboto, 8. maja, v pravljicno deželo Rdeče kapice v Unec (Postojna). Izlet je primeren za otroke od tretjega do osmega leta. Prostih je še nekaj mest, za informacije in vpisovanje poklicite na št. 347-8386109 (Biserka).

SK DEVIN sklicuje 36. redni letni občni zbor v nedeljo, 9. maja, v prostorih Goštinske Biti v Križu ob 15. uri v prvem in ob 16. uri v drugem sklicanju s sledenim dnevnim redom: predsedniško poročilo; blagajniško poročilo; poročilo nadzornega odbora; razprava; odobritev obračuna za leto 2009 in proračuna za leto 2010; razrešnica prejšnjemu odboru; volitve novega upravnega odbora; razno. Občnemu zboru bo sledilo društveno nagrajevanje kolesarjev, tečajnikov smučarske šole in članov, ki so sodelovali na društveni tekmici ter družabnost.

KRUT obvešča, da bo naslednje srečanje bralnega krožka v pondeljek, 10. maja, ob 17.30 na društvenem sedežu, UL Cicerone 8/B, Trst.

SKD BARKOVLJE - UL Bonafata 6, prireja večer skritih talentov »Pokaži, kar znaš«. Vabimo k sodelovanju izključno nepoznane pevce, glasbenike, soliste, recitatorje, glumače, posnemalce-imitatorje, pesnike, plesalce itd., ki bi se radi, morda prvič, predstavili občinstvu. Podrobnejše informacije in prijave do 14. maja, na tel. št. 040-415797 ob uri obedov ali po elektronski pošti: clara.be@alice.it.

KRUT vabi v Šmarješke toplice od 6. do 16. junija na skupinsko počitnikovanje z vključenim paketom za zdravje in dobro počutje. Vse podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež krožka, UL Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni tečaj poezije »Sledi-Tracce« 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta 2010. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

DEKLE išče zaposlitev kot varuška. Tel. št.: 340-2762765.

PRODAM hišo v Bazovici. Vse informacije na tel. št.: 340-0728428.

PRODAM fiat stilo, station wagon, letnik avgust 2006, 1.900 TD, bele barve, full optional, kot nova. Cena: 7.800 evrov. Tel. 348-4462664.

Mali oglasi

İŞÇEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

PRODAM hišo v Bazovici. Vse informacije na tel. št.: 340-0728428.

PRODAM fiat stilo, station wagon, letnik avgust 2006, 1.900 TD, bele barve, full optional, kot nova. Cena: 7.800 evrov. Tel. 348-4462664.

Prireditve

GLAS HARMONIKE - KD F. Venturini vabi godce na diatonično harmoniko in vse prijatelje domače glasbe na tradicionalno revijo »Glas harmonike« danes, 1. maja, od 14. ure dalje v centru A. Ukmart - Miro pri Domju. Delovali bodo dobro založeni kioski.

PRVOMAJSKI PRAZNIK NA OPĆINAH pod Šotorom. Danes, 1. maja: ob 14.00 odprtje kioskov; ob 17.00 prvomajski pozdrav in koncert godbenega društva Viktor Parma; ob 18.00 v dvorani v 1.

nadstropju razprava v organizaciji skupine Ženske se soočajo (Federacija za levico); ob 19.00 ples s skupino Alter Ego; ob 20.30 v dvorani film »Quando combattono gli elefanti«. V nedeljo, 2. maja: ob 17.00 koncert zborov TPPZ P. Tomažič in Kombinat; ob 19.30 ples z ansamblom Alter Ego; ob 20.30 v dvorani film »Vuoti a rendere«. Praznik je v organizaciji Stranke komunistične prenove. V dvorani Prosvetnega doma je na ogled razstava »Ljudje 1. maja«: 30 let praznika dela v Trstu v organizaciji SKD Tabor, SPI CGIL Kraško območje in NCCdL Trst.

SKD TABOR IN KRAJEVNA SEKCIJA VZPI-ANPI vabita v pondeljek, 3. maja, ob 20. uri v Prosvetni dom na Općinah, ob koder bomo v povorki šli do osrednjega vaškega spomenika. Slovesnost ob 65. obletnici osvoboditve bodo oblikovali učenci osnovne šole F. Bevk, dijaki srednje šole S. Kosovel in MoPZ Tabor. Priložnostna misel Matej Iscra. Ob slabem vremenu bo slovesnost v dvorani Prosvetnega doma.

SLOVENSKI KLUB prireja v torek, 4. maja, debatni večer z naslovom: Osem vprašanj za Rudija Pavšiča. Kaj čaka v tej krizi SKGZ in vso manjšino? S predsednikom SKGZ-ja se bo pogovarjal novinar Sandor Tence. Srečanje bo potekalo v Gregorčičevi dvorani, UL S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30. Vabljeni!

ZALOŽBA ALTROMONDO EDITORE vabi v torek 4. maja, ob 18. uri v knjigarno Minerva, ul. San Nicolò, 20 v Trstu, na predstavitev druge knjige triologije o zmagovalcih druge svetovne vojne: »Il ruolo dell'Armata Rossa nel secondo conflitto mondiale - (Vloga Rdeče Armade v drugi svetovni vojni)«.

KD IVAN GRBEC vabi na predstavitev pesniških zbirk Radivoja Pahorja »Brevis vir srca in Niti črke več« v petek, 7. maja, ob 20.30 v mali dvorani Devana Pizziga. Predstavi: Marko Kravos, branje poezij: Andreja Benedetič. Pred

GORICA - Občinski svet odobril obračun za lansko leto, opozicija kritična

Predor Bombi kamen spotike »Načrta se ne da spremeniti«

Primosig zahteva ponovno odprtje - Demokratska stranka opozarja na porast davkov

Med četrtekovim občinskim svetom so v Gorici z glasovi večine odobrili obračun za lansko leto, v nadaljevanju zasedanja pa so spregovorili o ponovnem odprtju predora Bombi, ki ga je z resolucijo zahteval občinski svetnik Slovenske skupnosti Silvan Primosig.

Obračun za lansko leto je izravnana na ravni 165.429.000 evrov. Preostanek je vreden 5.700.000 evrov, pri čemer ima občina na razpolago okrog 3.900.000 evrov. Obračun so izglasovali s 25 glasovi večine, enajst svetnikov iz vrst opozicije pa je glasovalo proti. Župan Ettore Romoli je včeraj izrazil zadovoljstvo, da je večina kompaktno podprla dokument, s tem pa je po njegovih besedah potrdila pravilnost smernic, ki jim sledi uprava. Povsem drugačnega mnenja je načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Federico Portelli, ki poudarja, da so se lani za štiri odstotke povisili davki. »Vsak Goričan je leta 2008 plačal 167 evrov davkov, lani pa kar 174 evrov. Obenem se je lani za kar 500.000 evrov znižal priliv od davka na nepremičnine ICI, ki ga je Berlusconijeva vlada ukinila, da bi prišla na roko velikim lastnikom stanovanj,« pravi Portelli in opozarja, da je najbolj grozen podatek o menzah za vrtce. »Iz obračuna je razvidno, da so se lani stroški za menze povisili za 33 odstotkov oz. za kar 300.000 evrov, hkrati pa se je podvajala vsota, ki so jo plačevali starši. To pomeni, da je reorganizacija menz dražja tako za občino kot za družine. Podatke o višjih stroških so seveda lepo prikrivali, tako da občinski svetniki in združenja staršev do njih niso prisili, zdaj pa bo treba zadevo razčistiti v pristojni občinski komisiji,« je prepričan Portelli, ki opozarja, da so se za kar 400.000 evrov znižala sredstva, ki so namenjena socialnemu sektorju. »Po drugi strani so se za 250.000 evrov povečali stroški za kulturno, za 250.000 evrov stroški za mestno policijo in za 200.000 evrov stroški za okolje. Dražja je bila tudi gledališka sezona, 40 odstotkov sedežev pa je bilo praznih, tako da deficit na tem področju znaša okrog 300.000 evrov. Poleg tega se je povečal tudi deficit, ki ga je povzročil goriški grad in ki je znašal 270.000 evrov,« poudarja Portelli.

Po odobritvi obračuna so svetniki razpravljali o ponovnem odprtju predora Bombi, ki ga je zahteval občinski svetnik Slovenske skupnosti Silvan Primosig. O tej problematiki so občinski svetniki začeli razpravo ob enih ponoči, ko je večji del svetnikov večine zapustilo dvorano. Kljub temu so prisotni začeli razpravo o ponovnem odprtju predora, nato pa so o predlogu tudi glasovali. Osem svetnikov se je izreklo za ponovno odprtje, devet pa jih je vzdržalo, eden pa je volil proti. Ker je bilo v dvorani prisotnih samo osemnajst svetnikov, glasovanje ni bilo veljavno; na podlagi zahteve dvanajstih svetnikov je bila vsekakor razprava o ponovnem odprtju predora Bombi vključena na dnevnih red prihodnjega občinskega sveta kot prva točka.

Predor Bombi je bil svojčas zgrajen, da bi povezali severno zahodni del mesta z njegovim središčem, danes pa smo ga zaprli, ne da bi poskrbeli za alternativo. Kupci iz Slovenije, ki pridejo v Gorico skozi Rdečo hišo, zdaj nimajo dostopa do Travnika in Rašte, kar seveda najbolj občutijo tamkajšnji trgovci,« poudarja Primosig, ki je prepričan, da je treba predor Bombi čim prej ponovno odpreti avtomobilom. »Brez večjih težav in z majhnim stroškom bi lahko poskrbeli za prenovo predora in za njegovo ponovno odprtje avtomobilom. Obnovitvena dela so namreč že predvidena, preden se začnejo pa lahko načrt spremenimo, ne da bi moral občina plačati kazni,« poudarja Primosig. Glede odprtja predora Bombi so sicer tudi v opoziciji mnena precej deljena; nekateri svetniki bi predor odprli avtomobilskemu prometu, drugi, med katerimi je Marko Marinčič iz vrst Forum za Gorico, pa bi prehod dovolili le pešcem in kolesarjem. »Po mojem mnenju predora ni več mogoče odpreti avtomobilskemu prometu. Vsaj štiri ali pet občinskih uprav, vključno z levosredin-

sko, je opravilo izbire, ki so v nasprotju s tem, da bi bil predor prevozen,« pravi Marinčič in opozarja, da so svojčas v vidiku zaprtja predora urešnili parkirisce v Ulici Giustiniani, ki bi ga treba učinkovito povezati s Travnikom in Raštelom. »Občina odlasa z reševanjem zadeve, vendar pa bi morala takoj poskrbeti za odprtje predora pešcem in kolesarjem,« poudarja Marinčič.

Nad Primosigovo zahtevo po ponovnem odprtju predora avtomobilom se

po drugi strani zgraža župan Romoli. »Bivši odbornik Brancatijeve uprave, ki je odobrila načrt za zaprtje predora Bombi, se zavzema za njegovo ponovno odprtje, potem ko je bil Travnik na novo pretlakovani. To je skrajno nereno, zato pa bi moral Primosig in ostali bivši upravitelji pojasniti Goričanom, zakaj niso spremenili načrta za prekvalifikacijo Travnika, preden so se dela začela,« poudarja Ettore Romoli. (dr)

Predor Bombi

BUMBACA

GORICA Ni bil v hišnem priporu

Osebje goriške kvesture je v četrtek aretiralo 26-letnega mladeniča, ki bi moral biti v hišnem priporu, v resnici pa se je s kolesom vozil po Gorici. Policisti so nameravali opravljati reden nadzor prometa na Drevoredu 20. septembra, kjer so opazili mladeniča. Takoj so ga prepoznali, saj je njihov že stari znanec. Tudi mladenič je opazil policijo, zato pa je stopil s kolesa in agentom skušal zbežati peš. Beg mu ni uspel, saj so ga policisti kmalu zatem prijeli. Prepeljali so ga v policijsko kasarno, kjer so ugotovili, da se je mladenič oddalil od svojega doma brez potrebnega dovoljenja. Mladeniča so še nekaj ur prej policisti obiskali na njegovem domu, pred kratkim pa so ga dvakrat prijavili, ker je kršil določila hišnega pripora. Ne glede na to se je mladenič še enkrat opravil od doma, zaradi česar so ga policisti naposled aretirali.

GORICA - Sindikati na županstvu

Gospodarska kriza ogroža dva tisoč delovnih mest

Gospodarska kriza na območju goriške pokrajine ogroža dva tisoč delovnih mest, zato pa sindikati in krajevni upravitelji nameravajo združiti moči, da bodo čim uspešnejše pomagali delavcem v stiski. Da bi se pogovorili o kriznih žariščih ob bližajočem se prvem maju, so se včeraj sindikalisti na goriškem županstvu strečali z županom Ettorejem Romolijem. Ugotavljalj so, da je odprtje tiskarne v štandarski industrijski koni pozitiven signal, poleg tega pa so sindikalisti skupaj z županom očenili, da bi širitev tržiškega pristanišča, za kar si prizadeva bančni zavod Unicredit, blagodejno vplivala na gospodarske dejavnosti v vsej goriški pokrajini. Poleg tega so sindikalisti župana pozvali, naj se v okviru Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) ustanovi tudi odbor, ki bi se posvečal problematiki čezmejnega dela in številnih čezmejnih delavcev na črno.

Osrednji sindikalni shod v goriški pokrajini bo danes ob 9.30 v Gradišču. Ob 10.30 bo spregovoril državni tajnik sindikata Filcem-CGFIL Alberto Morselli.

ŠTMAVER »Čim prej sanacija usada«

»Čim prej je treba sanirati zemeljski usad v Štmaveru.« Tako je včeraj zahteval deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, ki je v ta namen vložil svetniško vprašanje deželnemu vladi. Gabrovec je opozoril, da so prve znake usada opazili lanskega decembra, ko je družina Robazza pozvala geologa, naj opravi ekspertizo na plazečem zemljišču. Takrat je bilo ugotovljeno, da je območje nestabilno, zato pa bi treba plaz čim prej sanirati. »Usad se je v naslednjih mesecih dejansko razširil in se je nevarno približal hiši. Zaradi tega so stanovalci poslopja v nevarnosti, sploh pa je pred dnevi goriški župan sprejel odredbo, na podlagi katere morajo Robazovi zapustiti hišo vsak večer,« je povedal Gabrovec in pojasnil, da je tudi občina poverila geologa, naj opravi ekspertizo. Po besedah občinskega svetnika leta 2005 je bilo pobočje povsem stabilno, zato pa so takrat tudi izdali gradbeno dovoljenje za izgradnjo hiše.

Prejšnji teden si je Gabrovec ogledal zemeljski usad, pri čemer je ugotovil, da je bila zemlja izredno napita z vodo, čeprav že več dni ni bilo obilnejših padavin. Zaradi tega je po Gabrovčevem mnenju nujno, da se preveri, ali je prišlo do okvare vodovodnega omrežja. Po mnenju deželnega svetnika usad ogroža tudi cesto za Štmaver, zato pa bi morala deželna civilna zaščita čim prej poseči in ugotoviti vzroke zemeljskega usada. Gabrovec je pri tem prepričan, da je treba pohiteti, saj bi nadaljnje čakanje lahko še dodatno poslabšalo situacijo.

Obvestilo izletnikom Primorskega dnevnika

Izletnike, ki so se prijavili za izleta Primorskega dnevnika v organizaciji agencije Aurora v Rusijo in v Nemčijo, prosimo, da poravnajo zadnji obrok potovanja v sredo, 5. maja. Saldo in prevzem potne dokumentacije za potovanji v Nemčijo bo med 9. in 13. uro v uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici, Ulica Garibaldi 9. Za izlet v Rusijo vabimo vse tržaške in goriške potnike, da se udeležijo srečanja, ki bo isti dan, torej v sredo, 5. maja, na Općinah v dvorani društva Tabor ob 18.30, kjer bodo poravnali potovanje, prevzeli potne dokumentacije in izvedeli koristne informacije o potovanju samem.

SDAG z novim direktorjem

Bruno Podbersig je odstopil z mesta direktorja družbe SDAG. Na tem mestu ga bo nasledil Carlo Mistretta, so sporocili iz SDAG-a, kjer so opravili selekcijo. Mistretta je bil do leta 2008 direktor družbe IRIS, od leta 1991 do leta 2001 pa je bil konzulent ministrstva za promet za področje javnih prevozov.

Slovo Sovodenjskih dekle

Zenska vokalna skupina Sovodenjska dekleta zaključuje svojo skupno pevsko pot. Za vse zveste prijatelje in dosedanje pevske sodelavce pripravljajo poslovni koncert, ki bo v soboto, 15. maja, ob 20.30 v domačem kulturnem domu. Ob tej priložnosti bodo izdale tudi zgoščenko »Metuljček«, ki zaobjema nekatere arhivske posnetke Radia Trst A z revij Primorska poje, Cecilijska in Sovodenjska poje.

Majski zbor na Sabotinu

Letošnji majski zbor pri napisu na Sabotinu bo 4. maja od 19. ure dalje. V dogovoru z vsemi kraji na Primorskem, kjer so »jumbo« napisi posvečeni partizanskemu komandantu in nekdanjemu jugoslovenskemu predsedniku, bodo razne oblike ognjev prizgali hkrati in hkrati se bo odvijal program z nagovori. Na Sabotinu bodo delili tudi topel obrok in poskrbljeno bo za pijačo. Nagovor bo imel Aldo Rupel.

Brigada ne zapušča Gorice

Podatnik na obrambnem ministrstvu Guido Crosetto je včeraj v Gorici potrdil, da se sedež brigade Pozzuolo ne seli drugam in da so kasarne Guella, Del Fante in Pecorari na prodaj.

Povečan promet na avtocesti

Zaradi prvomajskih praznikov danes in jučri pričakujejo povečan promet na avtocesti A4. Na cestninski postaji pri Moščenicah bo predvidoma prišlo do zastojev.

Srečanje med sindikalisti in goriškim županom

BUMBACA

GORICA - Poziv pokrajinskih tajništev krovnih organizacij

Kriteriji financiranja v manjšini morajo biti razvojno naravnani

Predlog o začasnem sedežu EZTS-ja v Trgovskem domu dobil načelno soglasje

Tajništi krovnih organizacij na sredinem delovnem srečanju, ki se ga je udeležil arhitekt Waltritsch

BUMBACA

Pokrajinski tajništi krovnih organizacij SKGZ in SSO sta pozvali svoji deželnemu vodstvu, da se resno in temeljito soočata o kriterijih financiranja manjšinskih organizacij. »Sami moramo čim bolj primereno definirati te kriterije v logiki razvoja naše narodne skupnosti in ne več izključno v funkciji ohranjanja stanja, ki izhaja iz preteklosti. Prelaganje takšnega soocanja lahko samo poveča težave manjšine. Najhuje pa bodo prizadete ravno organizacije, ki so razvojno usmerjene, ki največ delajo, ki so najbolj učinkovite in privlačne. Še najslabše pa bo, v kolikor bi s tem zamujali, da bodo morale druge sredine in ne krovni organizaciji o tem odločati,« je Livio Semolič, goriški predsednik SKGZ, povzel stališče, ki sta ga pokrajinski tajništi zavzeli na sredinem srečanju na goriškem sedežu SKGZ.

Osrednja tema pogovorov je bil Trgovski dom. Arhitekt Dimitri Waltritsch je predstavil načrt obnove pritličja palače na goriškem korzu. Semolič pa je izpostavljal ovire, zaradi katerih obnovitvena dela še niso stekla. Poudarek je bil tudi na dosedanjem pozitivnem pristopu deželnih funkcionarjev, ki so s pomočjo uradnega konzulenta - arhitekta Waltritscha - izpeljali vse postopke za pridobitev dovoljenja za začetek obnove. Waltritsch je opozoril, da sedanje priložnosti ne gre zamuditi. Ko bi prišlo do zavlačevanja, tvegamo, da dežela zamrznje načrt in njegovo finančno kritje. Udeleženci so soglašali s tem, da je potrebno čim prej poiskati pot do začetka del. Pomoč lahko pride tudi z goriške občine, saj je v zadnjem času k zadevi aktivno pristopil odbornik Guido G. Pettarin.

Problem, zaradi katerega se zatika, je na videz enostaven. Oviro predstavljata dve sobi, ki ju zaseda arhiv goriških uradov zavladnega ministrstva. V uradih so sicer že izrazili pripravljenost preseliti arhiv drugam, a nimajo denarja za ureditev primernih prostorov. Po vrhu zakonodaja ne dopušča, da javne uprave investirajo v prostore, ki niso njim namenjeni. Premostitev problema lahko predstavlja predlog, da bi pritične prostore Trgovskega doma, ki so po začetnem zakonu namenjeni Narodni in študijski knjižnici (NŠK), ponudili v začasno uporabo Evropskemu združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS). S tem bi omogočili goriški občini, da poskrbi za izselitev arhiva. »Predlog bo treba preveriti z vsemi sogovorniki, najprej seveda z vodstvom NŠK. Nato ga bomo lahko uradno posredovali občini,« pravi Semolič.

Udeleženci sredinega srečanja so se načeloma strinjali s takšnim pristopom do reševanja problema. Po eni strani bi s tem lahko v kratkem premaknili zadevo z mrtve točke, po drugi strani pa bi v Trgovski dom začasno prinesli neko dejavnost, ki bi jo manjšinska ustanova zaradi finančne krize danes z veliko težavo zagotavljala. EZTS namreč udejanja vlogo slovenske manjšine, v kolikor deluje povezano med tu živečimi mi narodi in med Goricama. Krovni organizaciji bosta predlog pretresli na ravnini svojih notranjih organov, v teku prihodnjega tedna naj bi prišli do dogovora, nakar se bodo soočali z NŠK. Če bo soglasje, se bodo obrnili na paritetni odbor za izvajanje začitnega zakona, zato da dobijo zeleno luč za začasno ureditev sedeža EZTS-ja v Trgovskem domu. (ide)

GORICA - Marinčič in Primosig kritično na račun občine »Za EZTS kradejo manjšinski denar« Tabla ob vhodu v mesto enojezična

»Goriška občina namerava ustavljati Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje z denarjem (EZTS), ki naj bi ga prejela na podlagi zakona 38 iz leta 2001.« To je nedopustno za občinska svetnika Forum za Gorico Marka Marinčiča in Slovenske skupnosti Silvana Primosiga.

»Ko sem prebral izjave goriškega občinskega odbornika Stefana Cerette, sem se naravnost zgrozil, saj občinska uprava skuša ogoljufati slovensko narodno skupnost. Goriški občinski upravitelji bodo namreč za financiranje petih projektov zahtevali sredstva iz začitnega zakona 38 iz leta 2001; to pa pomeni, da z denarjem, ki naj bi bil namenjen manjšini, bodo financirali dejavnost morebitnega EZTS-ja,« poudarja Marinčič.

»Kar trije od petih projektov, za katere bo goriška občina zaprosila denar denaro, naj bi bili namenjeni financiranju EZTS-ja, kar je samo po sebi nedopustno. To dokazuje dvoje: po eni strani goriška občina tako malo verjame v EZTS, da mu ne nameni financiranje iz lastnega proračuna, sploh pa pomanjkanje sredstev krije tako, da »krade« sredstva slovenski manjšini,« poudarja Marinčič in nadaljuje: »Projekti zadevajo zaposlitev tolmačev in prevajalev za prevajanje dokumentov in posegov ter za priravo spletnih strani; temu bi se lahko izognili tako, da bi občina v okviru EZTS-ja zaposlila dvojezično osebje, ki bi bilo sposobno delovati v obeh jezikih.« Marinčič se pri tem sprašuje, če bo prevajalec, ki ga nameravajo zaposliti v okviru omenjenih projektov, namenjen dvojezičnemu poslovanju občinskega sveta ali pa bo skrbel z golj za zasedanja EZTS-ja.

»Kaj se bo zgodilo, če bo projekt za ustanovitev EZTS-ja propadel? Po infor-

SILVAN PRIMOSIG

BUMBACA

macijah iz zanesljivih virov naj bi iz Rima prišla krepka zavušnica goriški občini, saj naj bi rimski funkcionarji ne odobrili statuta EZTS-ja, in to menda na podlagi pomislenkov, ki smo jih svojčas iznesli. Če EZTS ne bo ustanovljen, bomo izgubili tudi denar iz zakona 38, ki ga je občina zaprosila za urenitev treh projektov,« opozarja Marinčič in poudarja, da peti projekt zadeva oglaševanje v Primorskem dnevniku in Novem glasu. »To je popolna zloraba zakona 38, saj se sprašujem, s katerim denarjem goriška občina plačuje oglaševanje v italijanskih medijih. Za to verjetno ne vprašuje sredstev iz raznih zakonov, pač pa uporabi denar iz svojega proračuna. Popolnoma normalno bi bilo, da bi občina uporabila svoj denar za vse medije, saj so si med sabo vsi enakovredni. Slovenski mediji namreč niso manj vredni, zato da se zarne išče denar v začitnem zakonu,« poudarja Marinčič in zaključuje: »Spričo te zlorabe začitnega zakona pričakujem, da se oglašita občini Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, ki se moraljni javno ogradiči od tega poskusa, da bi EZTS uporabil za zlorabo fondov iz zakona 38, ki so namenjeni manjšini.«

»Občina se hvali, da bo prejela denar za slovensko narodno skupnost, v resnicu pa

bodo sredstva šla za ustanavljanje EZTS-ja,« poudarja Primosig in ugotavlja, da niti eden od petih projektov občine ne predvideva stalne zaposlitve. »Občina bi morala čim prej poskrbeti za simultano prevajanje v občinskem svetu, poleg tega pa za ustanavljanje EZTS-ja bi morala vzeti v službo nekaj dvojezičnih funkcionarjev, ki bi nedvomno opravili boljše delo kot prevajalci, saj bi se lahko neposredno dogovarjali s sogovorniki. Isto bi morali storiti tudi v občinah Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba,« poudarja Primosig, ki je razočaran že zaradi druge potenze goriške občine. »V sredo sva se predsednik slovenske konzulte Ivo Cotič in jaz strečala z županom Ettorem Romolijem, da bi ga pozvala h koriščenju 15.000 evrov, ki jih ima goriška občina na razpolago še od leta 2005 za uveljavljanje vidne dvojezičnosti. Župan nam je zagotovil, da bodo sprejeli potreben sklep, kar je občinski odbor dejansko storil že v četrtek. Do tu vse lepo in prav, škoda pa, da bodo denar uporabili le za zamenjavo že obstoječih dotrajanih dvojezičnih napisov, dodali pa ne bodo niti enega novega,« poudarja Primosig in ugotavlja, da bo ob vhodu v Gorico še naprej stal edino Italijanski napis, zato pa bo treba na dvojezičnega na žalost še čakati. (dr)

MARKO MARINČIČ

BUMBACA

NOVA GORICA - HIT

Odhaja 206 zaposlenih, krepko manj sponzorstev

Hitov sedež v Novi Gorici FOTO N.N.

V novogoriški družbi Hit je bilo konec februarja 1.738 redno zaposlenih, ob koncu leta pa naj bi jih bilo le še 1.550. Takšni so načrti v okviru ukrepov za sanacijo razmer, ki jih je zastavila uprava in po kateri bodo mesečno za odpravnine namenili okrog 200 tisoč evrov. Odhodi zaposlenih so večinoma sporazumi.

»Povprečna odpadnina znaša okoli 22 tisoč evrov. Zanje je v letošnjem letu predvidenih okrog 2,5 milijonov evrov. Do konca leta je predvideno zmanjšanje števila zaposlenih za 206 oseb,« je včeraj povedala Katja Kogej iz kabineta Hitove uprave. K temu je dodala, da je to delno povezano tudi z oddajo malih gostinskih enot v najem, saj so njihovo vodenje prevzeli nekdanji Hitovi delavci. Ti so obdržali tudi tiste zaposlene, ki so se za to odločili. Samostrežno restavracijo Vrtnica v središču Nove Gorice so oddali prvega aprila, s prvim marcem je šla v najem gostilna Pri Hrastu, v tem času pa so oddali tudi gostišče oziroma Picerijo Soča na solkanskem trgu, tako da ostaja neodnano le še gostišče na Marku, za katerega še iščejo primernega kandidata, čeprav je možnosti za to manj, ker so tam večji stroški. »Mark je brez vode, tako da je treba vso vodo dovozati. Razmišljamo tudi o možnosti, da bi Hit sam enkrat v boljših časih to obnovil in naredil neki lokal na višjem nivoju za lastne potrebe,« glede oddaje malih gostinskih enot pojasnila Kogejeva.

Da bi se razmere Hitu v nekaj letih normalizirale, je bila nova uprava prisiljena tudi v krčenje sredstev za sponzorstva in donacije. V Hitu se zavedajo, da je za nekatere to zelo hudo, ker so bili ljudje vajeni dolgoletne in konstantne podpore družbe. »Prav zato se trudimo zadeve reševati z razmislek in sporazumno. Pogodbe so bile različne. Sklepalji so jih drugi, nekatere za eno, druge za več let in zdaj se naša ekipa ukvarja s tem, kakšne so sploh možnosti,« je še razložila Kogejeva. Nekateri dosedanji prejemniki sponzorskih in donatorskih sredstev s strani Hita bodo prejemali za 20 odstotkov manj sredstev in z zamikom plačila na daljši čas, pri nekaterih bo denarja manj za polovico, določeni prejemniki pa bodo ostali brez vsakršnega prispevka. Hit naj bi letošnje leto zaključil s 6,8 milijonov evrov izgube, za spoznanje bolje kot lani. Ali bodo v družbi zastavljene načrte dosegli, pa je v veliki meri odvisno tudi od pogajanj s sindikati, ki potekajo. Novosti glede tega zaenkrat ni. »Če sindikalisti ne bodo pristali na nižanje plač, potem ne bo dobro,« razmišljajo v Hitovi upravi. (nn)

ŠEMPETER-VRTOJBA - V družbi Iskra Avtoelektrika

Nadzorni svet ohromljen

Odstopila predsednik in član Igor Hudič in Radovan Jereb - »Pomembne je, da smo povečali naročila«

Včeraj smo poročali o spodbudnih poslovnih rezultatih šempetranske Iskre Avtoelektrike v prvem četrtletju letos. Iste dne, kot obvestilo o poslovanju v prvi četrtini leta je bila na spletni strani ljubljanske borze objavljena tudi novica o nepreklicnem odstopu predsednika in člena nadzornega sveta Iskre Avtoelektrike, Igorja Hudiča in Radovana Jereba.

Hudič je pojasnil, da odstopa iz osebnih razlogov, saj mu zaradi velikega števila obveznosti, ki jih ima, čas več ne dopušča opravljanja te funkcije. Jereb pa je obrazložil, da želi z odstopom prispeti k odpravi morebitnih pomislikov o boljši informiranosti banke, pri kateri je za-

poslen, v zvezi z aktivnostmi družbe za finančno prestrukturiranje.

V upravi družbe, kjer so upravičeno zadružani do komentiranja delovanja nadzornega sveta, so včeraj povedali le, da je bil dosedanji šestčlanski nadzorni svet sestavljen iz štirih predstavnikov kapitala in dveh predstavnikov delavcev ter da bo tudi v štiričlanski zasedbi, sestavljeni iz dveh predstavnikov kapitala in dveh predstavnikov delavcev, sklepčen. Zaradi tega ni prave potrebe po takojšnjem imenovanju novega predsednika, saj lahko do 26. avgusta, ko je že napovedana skupščina družbe, na kateri se bo imenovalo nove predstavnike, nadzorni svet in njegove morebitne seje vodi namestnik predsednika. V družbi so tudi zanikali kakšnokoli povezavo med odstopom prvega nadzornika in člena nadzornega sveta ter objavljami nekaterih slovenskih medijev glede domnevno spornega poslovanja nove dvočlanske uprave in njenega predsednika Edvina Severa. V Iskri Avtoelektriki so včeraj potrdili, da je žena predsednika uprave pred časom prevzela vodenje ene od finančnih služb, a takoj dodali, da je v družbi zaposlena že dalj časa, da ima ustrezno izobrazbo, kvalifikacije in izkušnje, tako da tega nikakor ne dojemajo kot klientelizem. Brez zadržkov so potrdili tudi, da je uprava podpisala pogodbo o finančnem sve-

tovanju z družbo Argon in najela novo odvetniško družbo. Po pisani Financ naj bi za finančno svetovanje omenjeni družbi Darka Tisaja mesečno nakazali 11 tisoč evrov, nova odvetniška družba odvetnika Uroša Iliča pa naj bi v marcu prejela 40 tisoč evrov. »Vse te navedbe so točne. Uprava ima pristojnost, da te stvari dela. To nič nezakonitega, nič spornega. Predsednik nadzornega sveta je že pred časom rekel, da uprava mora dosegati cilje, kako jih dosega, je pa njen stvar,« so povedali v Iskri in sklenili s prepričanjem, da je najbolj pomembno, da jim je uspelo povečati naročila, da znova povečujejo število zaposlenih in da kaže družbi vse boljše. (nm)

NOVA GORICA - Snovanja centra Komel

Oče in sin v uglašenem duu

Violinist Aleš Lavrenčič potrdil svojo rast z zrelim nastopom

Aleš in Hilarij Lavrenčič med nastopom v novogoriški knjižnici

FOTO L.K.

Hilarij Lavrenčič je v našem prostoru zelo cenjen glasbenik: po poklicu odličen ko-repetitor in tržaškem opernem gledališču Verdi, zraven dirigent večkrat nagrajenega zobra Hrast iz Doberdoba, imeniten profesor harmonije, občasno pa tudi demisur, ki uspe v skoraj nemogočih podvigih, kot so postavitev opernih predstav, za katere zna angažirati ter pripraviti tako amaterske kot profesionalne ansamble. Nič čudnega, da je svoje navdušenje do glasbe prenesel na svoje tri fante, ki studirajo klavir, violončelo in violino: ravno violinist, dvanajstletni Aleš, je tisti, ki je doslej najbolj uspešno začel dolgo in za vsakogar negotovo študijsko pot. Že od svojega četrtega leta dalje ubira violinske strune, v zadnjih dveh letih pa so začela prihajati tudi pomembna priznanja, ki Aleša nedvomno spodbujajo k nadaljnemu delu: leta 2008 je osvojil prvo nagrado na tekmovanju Spincich v Trstu, lani je prejel zlato priznanje na regijskem in srebrno na državnem tekmovanju TEMSIG v Sloveniji, letos prvo nagrado z najvišjo možno oceno 100/100 na tekmovanju Certamen musicum v Štarancanu.

Mladi violinist študira pod mentorstvom prof. Jurija Križiča na glasbeni šoli Emil Komel in poleg obveznega programa, ki ga mora obvladati za polaganje državnih izpitov na konzervatoriju, je s pedagogom predelal že lepo število skladb, ki vzporedno razvijajo tehnične in muzikalne sposobnosti. Program koncerta, ki ga je Aleš oblikoval v okviru Snovanj (niz organizira šola Komel) v prijaznem kotičku Knjižnice Franceta Bevk v Novi Gorici, je slonel na izboru melodično in harmonsko dopadljivih skladb: najprej Fritz Kreisler, s priredo Pugnanjevega Menueta, v katerem je violinist pokazal samozavojno držo ter smisel za muzikalno izpeljavo glasbene zamišli. Oče Hilarij je bil pri klarinu zanesljiv sodelavec, ki je sinovo muziciranje podkrepljil dokaj značajno; z bolj rahlimi prijemi je nato klavir spremljal nežno melodijo »Nebeskih duhov« Christofa Willibalda Glucka, v kateri je violinist pokazal že lepo razvit vibrato, ki je potezam loka dodal primerno topilno. Odločno usmerjene v virtuozen dimenziji so Variacije v d-molu Charlesa Adolpha De Beriot, mojstra, cigar skladbe so obvezeni prehod proti višjim ambicijam. Aleš se je pogumno sprostil s skladbo, cigar težavostna stopnja raste iz variacije v variacijo, ovire pa je premostil s pohvalo.

Še bolj zahteven je bil Koncert v a-molu Jean-Baptista Accolaya, opredelen z vsemi značilnostmi romantičnih koncertov kot hitre lestvice in arpeggi ter dokaj drzni skoki: violinist je tudi tu potrdil svojo rast z zrelim nastopom, ki ni kazal najmanjše negotovosti kljub dejству, da je bil ves program odigran na pamet. Lepo zadovoljenje za pianista, ki je lahko upravičeno ponosen na svojega sina, nasmeh pa je razjasnil tudi Alešev obraz ob dolgih aplavzih občinstva: dodatek je bil obvezen in duo Lavrenčič se je poslovil v vrtoglavim Kolo-vratom Nathana Milsteina, neke vrste »Perpetuum mobile«, ki je pokazal roko-hitrske spremnosti nadobudnega violinista.

Katja Kralj

GABRJE - Priljubljena gostinka spet na okopih

Mirica Pri Tomažu

Doslej je upravljala gostilne v Sovodnjah, Rupi in pri Devetakih, z današnjim dnem odpira vrata restavracije

Z današnjim dnem bo Mirica Peteani začela upravljati restavracijo Pri Tomažu v Gabrijah. Zanje bo to že četrta izkušnja za pultom, saj je doslej upravljala že tri gostilne. Skupaj z možem Marinom Luvisuttijem sta leta 1987 prevzela bar pred občino v Sovodnjah. Začetno sta gostom nudila pijačo in mrzel prigrizek, potem pa sta začela pripravljati še kako »pašašuto«. Avgusta leta 1998 se je Mirica preselila iz Sovodenj v Rupo, kjer je prevzela bivšo gostilno Ožbot. Tam je bila pet let, potem pa se je selila k Devetakom, kjer je uspešno vodila gostilno Pri Miljotu.

Septembra lani se je Mirica z likom pri Devetakih poslovila od gostinske dejavnosti. Takrat je dejala, da ne bo več prevzela upravljanja novih lokalov, med zimo pa se je očitno premislila. »V teh mesecih sem se enostavno zavedala, da ne uspem biti doma. Mogoče bo kdo mislili, da sem se zmešala, saj je vodenje gostilne kar zahtevna zadeva, toda sem prepričana, da lahko našim ljudem omogočim preživetje še veliko lepih trenutkov,« pravi Mirica Peteani, ki se na novo izkušnjo pripravlja z veliko mero dobre volje in optimizma. V zadnjih dneh je imela polne roke dela, ne glede na to pa ne vidi ure, da se bodo danes vrata restavracije odprla in da bo lahko sprejela prve goste.

Mirica Peteani z možem Marinom Luvisuttijem

BUMBACA

Restavracija Pri Tomažu v Gabrijah bo z današnjim dnem odprta vsak dan razen ob ponedeljkih, gostom pa bo na voljo tudi bar. V kuhinji bodo še naprej pripravljali domače jedi, po katerih je Mirica slovela že v Sovodnjah, v Rupi in pri Devetakih. »Mogoče bomo poskrbeli še za kako novost, vse-

kakor pa bomo še naprej ponudili domače jedi, ki jih gostje najbolj cenijo,« pojasnjuje Mirica, ki za današnji dan ne pripravlja posebnih praznikov. Kot sama pravi, je bilo praznikov v preteklih letih že dovolj; doslej je odprla že tri gostilne, tako da si tokrat posebnih ceremonij res ne želi.

GORICA - Jutri v sejemske razstavišču slovesnost Trgovinske zbornice

Nagrade za zvestobo delu

Še danes in jutri je mogoče obiskati vzorčni sejem Expomego - Današnje odprtje trgovin izvralo polemiko

Na goriškem sejmišču, kjer bo še danes in jutri potekal 40. vzorčni sejem Expomego, bo jutri ob 10. uri Trgovinska zbornica podelila nagrade za zvestobo delu. Dogodek bo potekal sedemindvajsetič, ker ga v zadnjih štirih letih niso priredili, pa bo še odmevnješi kot sicer. Slovesnost bo uvedel predsednik goriške Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata, poleg njega pa bodo spregovorili župan Ettore Romoli, predsednik pokrajine Enrico Gerghera in deželnih podpredsednika Luca Ciriani. Prisoten bo tudi državni predsednik zveze Unioncamere Ferruccio Dardanello.

Med ceremonijo bodo za zvestobo delu nagradili šestnajst odvisnih delavcev; priznanje bodo prejeli Silvana Bezzon, Giovanni Calafiore, Gino Carnevale, Patrizia Decleva, Paolo Derin, Alba Fonovich,

Carlo Fucile, Sergio Furlan, Alessandro Miceu, Flavio Mulloni, Maurizio Muner, Elida Persa, Maria Elena Pian, Claudio Rossi, Giulio Simsig in Claudio Varin. Dalje bodo nagrajeni gospodarstvenika Baldassare D'Amore in Adriano Rucchini, trgovska podjetja Bertossi, Giovanni Blanch, Pier Giorgio Bonini, Vincenzo Cargnel, Cartolibreria Antonini, Centro spesa Sabina Cosolo, Antonino Costanzo, Francesco Fabris, Papais Mode, Gianfranco Giacomo Simonit, Rita Maria Vecchiet in Renzo Zamar, obrtniki Vittorio in Enzo Comelli, Gianni Orzan in Mario Spindler. Med kmetovalci bodo priznanje prejeli Pierina Amadio, Daniele Boso, Luciano Bressan, Carlo Brumat, Gino Flaborea, Edi Keber, Ilario Moratto, Cristina Pastoricchio, natalina Petarin, Zvonko Antonio Polencic, Paolo Samza in Gianni Venica. Posebno priznanje bo-

do podelili ladjedelnici Fincantieri, ki je lani praznovala stoletnico, podjetju Ilcam iz Krmna za njegovo inovativnosti in goriški zvezi industrijev za njeno stoletno prizadavanje za razvoj industrijskih dejavnosti.

Kot rečeno bo slovesnost obogatila zadnji sejemske in na goriškem razstavišču, ki bo danes in jutri odprt med 10.30 in 20.30. Kot prejšnji teden bo tudi danes in jutri vstop na sejem Expomego prost.

Danes bodo v Gorici, Tržiču in drugih krajih pokrajine trgovine lahko odprte, kar je izvralo precej polemik. »Kdor bo za prvi maj odprl svojo trgovino, očitno ne razume pomena delavskega praznika. Če gremo tako naprej, lahko pričakujemo, da bodo kaj kmalu trgovine odprte tudi za božič,« kritično ugotavlja pokrajinski tajnik Komunistične prenove Alessandro Saullo. (td, ur)

VRH - S krajani o projektu zveze ASTER

Vujaške položaje na Brestovcu bodo ovrednotili

Okrog petindvajset krajanov se je v sredo sestalo na sedežu kulturnega društva Danica na Vruhu in aktivno sledilo poročanju sovodenjske občinske uprave - prisotni so bili županja, en odbornik in trije svetniki - ter predstavniki podjetja za prostorsko načrtovanje in arhitekturo Valentini-Altieri. Večer je bil posvečen pojasnjevanju in dopolnjevanju načrta v okviru medobčinske zveze ASTER, ki naj na širšem območju Brestovca uredi, obnovi in ovrednoti vojaške položaje iz prve svetovne vojne. Pobudo ASTER urešnjujeta goriška in sovodenjska občina, ozemeljsko pa je zaobjet tudi delček doberdobske občine - na zadnji seji je njen občinski svet odobril uporabo predvidenega zemljišča.

Ena od značilnosti navedenega posega je ta, da ga je potrebno že sedaj usklajevati z večjim projektom, ki je z naslovom Kras 2014 v namenih pokrajinske uprave. Sedanje načrtovanje, ki bo moralno preiti v hitrem zaporedju v izvajanje, naj bo sicer deželna uprava odzela že nakazana sredstva - 585.000 evrov in 65.000 evrov krajevne občinske uprave, zaobjema najmanj šestnajst opredeljenih točk od Cotičev do Brestovca. Gre za obrambne jarke druge frontne crte, mitralješka gnezda, topovske položaje v kavernah, bunkerje iz obdobja hladne vojne, staroselsko gradišče in dve kurirski postaji iz obdobja narodnoosvobodilne borbe.

Same poti so že sedaj dokaj dobro urejene, opremiti pa jih bo potrebno s primerimi didaktičnimi tablami z opisi rastlinstva, geologije in zgodovine. Sami jarki so precej dobro ohranjeni in na nekaterih odsekih bo celo možno - po ureditvi - hoditi znotraj njih. Najprej pa bo opravljeno z detektorjem obvezno iskanje morebitnih še skritih granat in drugega streliva. Za bodoče obiskovalce bo najzanimivejša točka v kavernah s topniškimi položaji, saj jih bodo opremili kot nekakšen muzej. Glede staroselskega gradišča bo poskrbljeno le za njegovo zaščito, saj bi šlo v tem primeru za povsem drugačen projekt, če bi želeli gradišče nekako na novo urediti. Na vrh Brestovca bo peljala urejena steza zaradi krajinske panorame.

Nekateri udeleženci so z vprašanji in mnenji razširili razpravo na probleme vzdrževanja po opravljenem posegu, na potrebo po tem, da bodo informativne tablice prilagojene tudi obiskom šol, da bodo kažipoti tako postavljeni, da ne bodo trume obiskovalcev motile krajevne favne, da bodo kaverne primerno osvetljene, saj ne bo sicer njihova ureditev imela pravega učinka, da bo poskrbljeno za zaščito postavljenih predmetov, ki jih bo dalno na razpolago tudi nekaj domačinov, da se razčisti pristojnosti z vojaško upravo glede lastnine in uporabe objektov in da se glede trženja te nove priložnosti za Vrh celotna zasnova nasloni na pokrajinski projekt Kras 2014. (ar)

MESTO MLADIH Medel obisk sosedov

Danes zaključek na skupnem trgu

Letošnja izdaja novogoriškega urbanega festivala Mesto mladih, že trinajsta po vrsti, se bliža koncu. Kot je včeraj povedal programski vodja festivala, Tadej Stolič iz Kluba goriških študentov (KGŠ), so s potekom in obiskom festivala, ki se je začel 23. aprila, zadovoljni. Po pričakovanjih so bili najbolje obiskani glasbeni dogodki, še posebej sredin večer na Mostovni, ko so nastopili goriški punkerski veterani Scuffy Dogs. Vreme je šlo študentom letos na roko. Nekoliko so razočarani le zaradi medlega obiska z italijanske strani meje, saj so skoraj vsak večer poskrbeli tudi za nastop kakšne italijanske glasbene skupine. »Morda se bodo mladi in druge strani meje v večjem številu udeležili današnjega festivala elektronske glasbe na nekdanjem mejnem prehodu Vrtojba,« je včeraj dopoldne ugibal Stolič in dodal, da pri tem dogodku sodelujejo s Festivalom pomlad iz Ljubljane, katerega vodstvo ima več izkušenj na področju organiziranja tovrstnih glasbenih prireditev. V okviru Mesta mladih je na travniku pred novogoriško občino sinoči potekalo tradicionalno kresovanje. Današnji, zaključni dan festivala se bo začel ob 10. uri s prvomajskim pohodom na Sabotin s startom izpred prostorov KGŠ, na trgu ob teh Goric pri novogoriški železniški postaji pa se bo ob 17. uri začel sklepni dogodek festivala za mlade iz občin Goric z nastopom skupin Frezzas, Arbe Garbe, Zlatka in optimistov, Janeza Bončine - Benča in zasedbe Lačni Franz. (nn)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, UL. GARZAROLI 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RENDTORE (Ternoviz), UL. IX GIUGNO 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, UL. DANTE 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. DI MANZANO 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Iron Man 2«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Cosa voglio di più«.

Dvorana 3: 15.45 - 17.45 »Matrimoni e altri disastri«; 19.50 - 22.10 »Agora«.

V PONEDELJEK, 3. MAJA, V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Iron Man 2«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Cosa voglio di più«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 18.00 - 21.00 »Il Profeta«.

DANES IN JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.50 - 20.10 - 22.20 »Iron Man 2«.

Dvorana 2: 15.15 - 16.45 - 18.15 - 19.45 - 21.30 »Oceani« (Digital 3D).

Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Cosa voglio di più«.

Dvorana 4: 15.30 - 17.45 - 20.10 - 22.00 »The Last Song«.

Dvorana 5: 15.40 - 17.30 - 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 22.15 »La città verrà distrutta all'alba« (prepovedan mladim pod 14. letom starosti).

V PONEDELJEK, 3. MAJA, V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.10 - 22.20 »Iron Man 2«.

Dvorana 2: 16.45 - 18.15 - 19.45 - 21.30 »Oceani« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Cosa voglio di più«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.00 »The Last Song«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.45 - 19.50 - 22.00 »Io sono l'amore«.

ŠTMAVER - V organizaciji društva Sabotin šesto tekmovanje v ribolovu

Ribiški pari najbolj bojeviti

V jezero spustili 100 kilogramov postrvi, ulov pa je skupno tehtal 59 kilogramov - V kategoriji mladih upov so zmagali vsi

Med pobude kulturnega društva Sabotin iz Štmarva se je v zadnjih letih vključilo tudi tekmovanje v ribolovu. Članini in prijatelji društva so se zbrali pred dvema nedeljama pri jezeru v Ločniku, kjer so si dali duška z vihtenjem ribiških palic, v pripravi vab in v preizkušanju ribolovne tehnike.

Na šesto izvedbo ribiškega srečanja se je prijavilo 43 ljubiteljev tega športa, ki so se pomerili v treh kategorijah. Zelo občutena in s tekmovalnim duhom prežeta kategorija je bila Ona-On, v kateri so nastopile dvojice. Po preteklu predvidevne časa so sodniki stehitali skupen plen nje in njega ter tako določili končni vrstni red. V drugi kategoriji so nastopili ribiči, tretjo tekmovalno skupino pa so sestavljali otroci. Tekmovanje je potekalo na blatenem terenu in z rahlim dežjem, ki je na trenutke precej oviral tekmovalec na bregovih jezera, še zdaleč pa ni vplival na program srečanja. Pravilnik tekmovanja je predvidel štiri nastope po 30 minut, na koncu pa so po pogostitvi razglasili zmagovalce. V kategoriji Ona-On je zmagała Lucia Fabris in Daniele Diogliani pred dvojico Irena Princi - Dano Valentinič ter Liljana Klanjšček - Franco Fabris. Med ribiči je bil najboljši Franc Valentinič, ki je za sabo pustil Marka Lutrmanna in Pepija Devinjarja. V kategoriji mladih upov so zmagali vsi. Pokale za udeležbo so prejeli Veronica, Peter, Petra, Barbara, Alesandro, Andrej in Gianluca. Naj še omenimo, da je bilo pred tekmo v jezeru spuščenih 100 kilogramov postrvi, ulov pa je tehtal 59 kilogramov. (vip)

S pokali nagrajeni otroci

FOTO VIP

Razstave

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava »Futurismo - Moda - Design. La ricostruzione futurista dell'universo quotidiano«: danes, 1. maja, bosta potekala brezplačna vodenja ogleda ob 10. in 15. uri, v sodelovanju z združenjem Borgo Castello in Enogastronomičnega krožka goriškega gradu bodo ob 11. in 18. uri ponudili futuristične aperitive in prigrizke. V nedeljo bo ogled razstave brezplačen, ob 11. in 15.30 bodo potekali brezplačni vodenji ogledi.

VOVIRU 12. TEDNA KULTURE ob 7. izvedbi »virtualGart« 2. izvedba »SkupinART« v Galeriji75 na Bukovju v Števerjanu; klasične in digitalne fotografije razstavlajo Sergio Culot, Lorena Princi, Igor Pahor, Enzo Tedeschi do 2. maja po dogovoru na tel. 0481-884226 im med prvomajskimi praznovanjimi na Bukovju.

MEDNARODNA RAZSTAVA TERPICTURA bo na ogled od 3. do 13. maja v galeriji Dore Bassi v dejavnem auditорiju v Ul. Roma 5 v Gorici. Organizator je kulturni center Tullio Crali iz Gorice, odprli jo bodo v pondeljek, 3. maja, ob 18. uri.

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL Oskarja Beccie bo do 3. maja na ogled v galeriji restavracije Sgubin na Skrljevem 15 (občina Dolenje).

V RAZSTAVIŠČU STOLP NA VRATIH v Štanjelu je na ogled razstava akvararov in oljnati slik z naslovom Morje in Kras. Razstavlja Boža Bucik in Silva Stantič Prinčič vsak dan do 3. maja; informacije po tel. 003865-7690018.

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) na Drevoredu 20. septembra 14 v Gorici je na ogled razstava z naslovom Sto let iger in igrač; do 20. junija od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. ter 15. in 20. uro.

TEKMOVANJE V NAJBOLJŠI SALAMI bo potekalo v nedeljo, 2. maja, v lokaču Il Trenobar v Ul. De Gasperi 16 v Krmnu pri železniški postaji. Ob 9. uri izročitev salam, ob 10. uri začetek tekmovanja, ob 10.30 briškola, ob 12. uri pašašta, ob 14. uri nagrajevanje in pokončna salam.

DRUŠTVO JADRO iz Ronk prireja na sedežu društva tečaj izdelovanja svetoivanskih venčkov in šopkov, kot priprava na junijsko praznovanje. Delavnica bo potekala 3. in 10. maja do 20. do 22 ure; informacije pri odbornikih.

DA BI NE POZABILI je naslov pevskega srečanja, ki bo potekalo v nedeljo, 9. maja, ob 13. uri (in ne v soboto, kot napovedano) na društvenem sedežu v Gabrijah. Združena zborna Skala in Jezero bo predstavila repertuir pesmi, ki jih bo potekala na prihodnjem spominskem obisku preminulih v posebnih bataljonih na Sardiniji. Sledil bo kratek govor sovodenjske županje Alenka Florenin.

Izleti

IZLETNIKE ki so se prijavili za izleta Primorskega dnevnika v organizaciji agencije Aurora, in sicer v Rusijo in v Nemčijo prosimo, da poravnajo zadnji obrok potovanja v sredo, 5. maja. Saldo in prevzem potne dokumentacije za potovanje v Nemčijo bo med 9. in 13. uro v našem uredništvu v Gorici, Ul. Garibaldi 9. Za potovanja v Rusijo va-

prosvoetno društvo "Rupa-Peč" prireja v RUPI

PRAZNIK FRITALJE

DANES, 1. maja, ob 16.30

* častni govornik: Igor Gabrovec, deželnih svetnik Ssk * 4 penzionistke praznujejo rojstni dan - izvajajo članice KD Oton Župančič

* ples z ansamblom "HAPPY DAY"

JUTRI, 2. maja, ob 16.30

* nastop mlajših plesalk AŠKD Vipava in KD Oton Župančič

* nagrajevanje ex-tempore * TOMBOLA z bogatimi nagradami

* ples z ansamblom "SOUVENIR"

Vabljeni!

Prireditve

OSREDNJA SLOVESNOST ob 65. obletnici ustanovitve Narodne vlade Slovenije bo v nedeljo, 2. maja, ob 15. ure dalje na Lavričevem trgu v Ajdovščini. Slavnostna govornika bosta pisatelj Boris Pahor in ministrica za obrambo Ljubica Jelušič.

SKRD JADRO IN SKRŠD TRŽIČ s pokroviteljstvom ronške občine vabi na literarni razgovor Hommage Kosovelu ob knjigi neobjavljenih pisem Srečku Kosovelu »Mon chere ami... Dragi Srečko!« v sredo, 5. maja, ob 20. uri v konferenčni dvorani Tržiškega kulturnega konzorcija v Vili Vicentini Miniussi v Ronkah.

KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ vabi na zadnje srečanje v sklopu niza Gojiti starševstvo s strokovno vzgojiteljico Paolo Scarpin v četrtek, 6. maja, na temo »Premišljena vzgoja. Odgovorna vzgoja«. Srečanja v italijansčini bo potekalo ob 19.30 do 21. ure v zgornjih prostorih Kulturnega doma A. Budal, Ul. Montello 9 v Štandrežu; informacije in predpis po tel. 328-4791856 (Paola Scarpin), paola.scarpin@libero.it in po tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta), tanjageta@libero.it.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

PRODAM svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopalnici, dva balkona, shramba in garaža, cena 132.000 evrov; tel. 328-8872507.

Osmice

PRI CIRILI v Doberdobu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Pogrebi

V PONEDELJEK, 3. MAJA, V ŠTEVERJANU: 14.00, Anna Komic (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv.

ŠKOCJAN

13.30, Anna Battisacco vd. Misigoi (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv.

TAMOIL - Državna cesta 14 (Pieris)

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN-REDIPULJA

AGIP - Ul. III Armata 58

Pod pokroviteljstvom Občine Števerjan
Prvomajsko slavlje v Števerjanu

1/5/2010

5.00 - 17.00 Pohod od Tržiča do Števerjana

ob 17.30 OSREDNJI PROGRAM

Tržaški partizanski zbor

PINKO TOMAŽIČ

ob 18.00 Ples MODRI VAL

2/5/2010

ŽIVE!

Cufar
mesnica
macelleria

Via/Vl. Igo Gruden 35 - BASOVIZZA/BAZOVICA - TS - Tel. 040226786

pizzeria - bar - gostilna
»VETO«

DEBENJAK NADA snc

TIPIČNE DOMAČE JEDI DIVJAČINA

peč na drva

OPĆINE
Proseška ulica 35
Tel. 040.211629
ob torkih zaprto

Bar Makadam

MAKADAM SNC DI HUSU TAMARA & C.
PROSEK - PROSECCO 1 - Tel. 040 251043

Praprotn, 14

tel. 040/200151

b

Fotostudio BP 08

Prosek 212 - Trst
328 9430124

Boris Prinčič
fotograf

Center Hotel

ul. Igo Gruden 43 | 34149 Bazovica | Tel. +39 040 9221334 | info@centerhotel.it | www.centerhotel.it

Dependance
Center Hotel

Dependance
Lipa

**DRUŠTVENA
GOSTILNA
KONTOVEL**

najemnik

G.Papucci & C.

DOMAČA KUHINJA IN DOMAČE VINO

Kontovel 152 - Tel. 040225168

RISTO BAR
GROTTA

Briščiki 87
Ob izhodu iz jame pri Briščkih

RESTAVRACIJA - PICEVJA
ČASOPISI - TOBAKARNA
ZAPRTO OB PONEDELJKIH

Milic HOTEL od leta 1883

BRIŠČIKI 10 TEL. 040.327330

MESNICA DA FUFO

Qafino Vádzor

SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR

PROSEK - UL. S. Nazario 46 - TRST - Tel. 040 2528145

VODOPIVEC

**SVETUJEMO VAM
S PROFESIONALNOSTJO**

Zgonik 50/a (pri županstvu) - 34010 Zgonik - tel. 040.229122

AVTOMEHANIČNA
DELAVNICA

ENZO

Redni vzdrževalni pregledi
na avtomobilih in avtodomih
vseh znamk

Priprava vozil za
tehnični pregled

Pooblaščena
Ford delavnica

Općine - Bazoviška ul.
Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

AdriaEnergy

AVTOPRALNICA BAR-BIFE GORIVO

ADRIAENERGY - OMV

ZRAVEN OBRTNE CONE "ZGONIK"

Tel. 040-225007

Vesel 1. maj vsem!

maj

Mesnica
Crispini Mauro

Dunajska cesta, 15/A
tel. 0402158174

- ŽELEZNINA
- BARVE
- GOSPODINJSKE POTREBŠĆINE
- ORODJE

OŠTERIA BORIS

ob ponedeljkih zaprto
Mavhinje 1 Tel. 040.299449

KAVARNA GRUDEN

...VAM ŽELI VESEL
PRAZNIK DELA!

KAVARNA
GRUDEN

Nabrežina 89

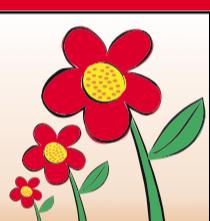
Hotel ★★
Restavracija

Sonia srl

Domjo 47 Tel. 040.820229 - 040.281286 www.albergosonia.com - info@albergosonia.com

SARABANDA

• trafika • časopisi • papirnica
PROSEK - UI. S. Nazario 44 -
Tel. / Fax 040.225961

ŠUŠHMEL

REGISTRATORI DI CASSA

UI. S. Francesco 11 - TRST
Tel. 040.370802

Specializirani za sledeće znamke:

**SUPREMA - SAREMA -
SWEDA - OLIVETTI**

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domaća kuhinja - pizza iz krušne peći

LUKSA
• BAR
• SLADOLEDI
• POSLOVALNICA
TOTOCALCIO
DIRKA TRIS
SUPERENALOTTO
BETTER

Igrate lahko tudi ob
NEDELJAH

PROSEK 140 - Tel. 040/225286

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP Sas

OBNOVE
MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA
BAZENI

Nabrežina Kamnolom, 23/H 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - info@frandoligroup.it

**Bar
Kanarin**
na Opčinah
Voščimo vsem
vesel 1. Maj!

OPČINE, DUNAJSKA c. 50/A
Tel. 040 212147

**ŽIVEL PRVI MAJ!
PRAZNIK DELA!**

Ul. Grado, 64 - TRŽIČ (GO) zraven Kinemax
Tel. 0481-40469-43423 • Fax 0481-40570 • www.pahor.it • e-mail: info@pahor.it

cenitve,
nasveti za nepremičnine,
kupoprodaja

TRST
Ul. Cicerone 8, Tel. 040 662111
Fax. 040 634301

www.immobiliarepuntocasa.it

Bazovica - Ul. Igo Gruden, 64 - Tel. 040.226147

BAR Sladoledarna

icecafe

Ulica Gruden 39/1
Bazovica (TS)

BAVISELA - 17. izvedba »tržaškega dneva proti dolgočasu«

Jutri praznik tekačev od Gradišča do Trsta

Včeraj zbrali 7.500 prijav - Danes na nabrežju Trofeja Adriaker v organizaciji ŠD Mladina

Sejem športne opreme na tržaškem nabrežju

KROMA

ODHODI IN STARTI

MARATON
ob 7.00 odhod avtobusov s Trga svobode (nasproti železniške postaje); **ob 8.55** start oseb s posebnimi potrebami; **ob 9.00** start 11. Evropskega maratona

POLMARATON

ob 8.00 odhod avtobusov s Trga svobode (nasproti železniške postaje); **ob 10.15** start 15. Polmaratona dveh gradov

NETEKMOVALNI TEK

ob 9.00 odhod avtobusov s Trga svobode (nasproti železniške postaje); **ob 10.45** start 17. Bavisele

Višek Bavisele je vse bližji: jutri bodo ob 9.00 iz Gradišča startali tekmovalci 11. Evropskega maratona, v Devinu se jim bodo pridružili še tekači 15. Polmaratona dveh gradov, od Miramarskega gradu do Velikega trga pa bo tekmovalce spremljala raznobarvana množica udeležencev 17. izvedbe netekmovalne Bavisele. Do poznih popoldanskih ur so včeraj zbrali že 7500 prijav, v središču Maraton na Pomorski postaji pa bodo vpisne sprejemali še danes do 20.00.

Vzdusje Bavisele sicer že preveva predvsem na športnem sejmu Bavisele Sport Expo in na drugih športnih prireditvah. Danes bo v jutranjih urah srečanje motociklistov in 4. Waterthon (ob 9.30), ob 11.00 bo start Regate brez meja, ob 15.30 pa sporterska tekma v organizaciji ŠD Mladina. Športni dan se bo v večernih urah zaključil s koncertom Irene Fornaciari (ob 21.00) in ognjemetom (ob 23.00). Jutri, 2. maja pa bo ob tekaških preizkušnjah tudi 18. regata Bavisele s startom ob 9.00, od 10.00 do 18.00 pa bo odprt sejem športne opreme. Skratka: niz prireditev proti dolgočasu!

ROLKANJE Na tržaškem nabrežju 95 rolkarjev

Danes bo v sklopu Bavisele tudi 6. Trofeja Adriaker KO Sprint mesta Trst v organizaciji ŠD Mladina. 95 rolkarjev iz Italije, Slovenije in Hrvaške bo na tržaškem nabrežju merilo moči v sprintu, ki bo veljal tudi kot prva preizkušnja italijanskega pokala. Tekmovalce kriške Mladine bo največ, in sicer 23, med njimi pa bo tudi Mateja Bogatec, lanska svetovna prvakinja v tej disciplini in zmagovalka svetovnega pokala. Tekmovanje bo na vrhunski ravni, saj bo ob svetovni prvakinji nastopil tudi svetovni prvak, Italijan Alessio Berlanda. Razveseljivo je, da bo na tržaškem sprintu nastopilo tudi veliko mladih rolkarjev.

Kvalifikacijski del se bo začel ob 15.30, nato pa bodo sledili finalni dvoboje. Lani sta se prvega absolutnega mesta veselila Hrvatica Nina Broznič (letos je nastopila tudi na zimskih olimpijskih igrah v Vancouveru v smučarskem teknu) in Italijan Alessio Berlanda. Največ zmag ima še vedno kriški rolnkar David Bogatec, in sicer štiri, Mateja Bogatec pa je zbrala zmage na prvih treh preizkušnjah.

ŠAH - SP Anand obdržal točko prednosti

SOFIJA - Branilec naslova Indijec Viswanathan Anand je po peti partiji dvoboga za šahovskega svetovnega prvaka v Sofiji obdržal točko prednosti pred izzivalcem, Bolgarom Veselinom Topalovom. Slednji je igral z belimi figurami, a po 44 potezah iztržil «le» remi. Šesta partija bo na sporednu danes.

PO ROMANDIJI - Nekdanji triatlonec Richie Porte (Saxo Bank) je zmagovalec trete etape kolesarske dirke po Romandiji. Avstralec je bil v švicarskem mestu Moudon najboljši na 23,4 kilometra dolgi vožnji na čas, drugi je bil Španec Alejandro Valverde (Caisse d'Epargne), tretji pa član Katjuše Rus Vladimir Karpec. Brajkovič se je uvrstil na 7. mesto. Rumeno majico vodilnega je oblekel Avstralec Michael Rogers (HTC-Columbia), ki je bil na kronometru četrti.

MVP - LeBron James, superzvezdnik ameriškega košarkarskega moštva Cleveland Cavaliers, si je še drugo leto zapored prisluzil nagrado za najkoristnejšega igralca (MVP) lige NBA.

ROKOMET - Tržaški Pallamano Trieste bo danes (ob 18.30) v tržaški športni palači na Čarboli na prvi finalni tekmi končnice za napredovanje v elitno A-ligo goсти Brixen.

EDERA - Tržaški hokejski prvovligha na rolerjih Edera bo jutri na domaćem kotalikišču pri Svetem Ivanu v Trstu, v prvi tekmi končnice za naslov državnega prvaka, gostil Asiago Vipers.

HYERES - Včeraj se je zaključila rečata za svetovni pokal v francoskem jadrnem središču Hyeres. V olimpijskem razredu 470, v katerem sta 31. mesto zasedla Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, sta prvo mesto obdržala Francouza Charbonnier/Meyer Dieu. Na drugo mesto sta po finalni regati za kolajne (medal race) napredovali Italijana Zandonà/Zucchetti, tretje mesto pa je pripadlo švedski posadki Dahlberg/Ostling.

Koprčan Gašper Vinčec, edini slovenski finalist, je po finalni regati v razredu finn osvojil peto mesto (62 točk).

BAVISELA - Andro Merku'

Dipiazza bi na cilju izjavil ...

tudi Bavisela svoje vrline in dobre lastnosti. Res pa je, da je Bavisela manj naporna z mojega zornega kota; za Barcolano že veliko tednov pred viškom pripravljamo oddaje in intervjuje.

Radi tečeete: ali bi se udeležil torek Bavisele?

Ce bi bil prost, bi zelo rad pretekel netekmovalni tek. Moj šport pa je košarka, ki jo še zdaj enkrat ali dvakrat tedenko rekreativno igram pri Bregu.

Med osebnostmi, ki jih opašate, je kdo tudi tekač?

Mislim, da se je župan Dipiazza že udeležil Bavisele, če se ne motim tudi Salvatore Porro. Veliko tekačev pa imam predvsem med kolegi.

Kaj pa bi rekel župan Dipiazza na cilju?

»Glejte, prav zdaj, ko ga ne potrebujem, je res velik!« Jaz bi ga osuplo vprašal: »Na kaj mislite, gospod župan?« »Na konsenz vendor!« bi mi odvrnil. (V.S.)

NOGOMET - V A-ligi

Roma navija za Lazio

Inter se bori za osvojitev »trojčka« - Roma v Parmi - B-liga: Triestina v Crotoneju

ROMA NAVIJA ZA LAZIO - Boj za naslov lahko privede do res paradosalnih situacij. Tako bodo ta konec tedna navajali Rome navijali za Lazio. Prav zasovraženi mestni tekme je najbrž zadnja ekipa, ki lahko prepreči Interju osvojiti ponoven naslov italijanskega prvaka. Za Mourinhove varovance bi lahko postal meseč maj najbolj nepozaben mesec v zgodovini kluba, saj v naslednjih treh tednih bi lahko črnomodrim uspel trojček: osvojiti v isti sajli ligu prvakov, italijansko prvenstvo in italijanski pokal. V dveh pokalah je Inter že v finalu, kjer bo igral proti Bayernu oziroma Romi, medtem ko mora v prvenstvu v zadnjih treh krogih braniti dve točki prednostni ravno tako pred Romo.

Sicer nekoliko nerazumljiva odločitev, da bo Roma v tem krogu igrala dan pred Interjem, bi lahko bila velika prednost za branilce naslova. Prednost je celo dvojna: Inter bo že vedel za izid tekme, a kar je najbolj pomembno, Lazio bo že vedel rezultat Atalante. Rejevo moštvo je še v boju za obstanek, a ima v tem trenutku šest točk naskoka nad Atalanto, ki bo svojo tekmo odigrala v nedeljo popoldne. Ko moštvo iz Bergama ne bi uspelo zmagati, bi bil Lazio praktično že rešen in bi se torek lahko na večerni tekmi proti Interju tudi »spriajaznil« s porazom, ki bi imel kot pozitivno posledico ravnino, da ne bi pomagali Romi do osvojitve naslova, kar bi bilo za navijače Lazia res težko prebavljava greinke pilula.

Inter bo proti Lazio igral z najboljšo možno postavo, saj vse do 22. maja (razen »intermezzo«, to se pravi finala italijanskega pokala, ki bo v Rimu v sredo 5. maja) se bodo lahko koncentrirali na boj za naslov. Trener Rome Ranieri je prepričan, da se bo

Lazio maksimalno potrudil za zmago, Reja bo vsekakor igral s standardno postavo in dvojico Rocchi-Flocacci v napadu.

LIGA PRVAKOV IN OBSTANEK - Ta vikend v boju za četrto mesto ne bo prišlo do nobenih sprememb, saj bosta tako Sampdoria proti Livornu kot Palermo v Sieni imela lahko delo, tudi Juventus v Catanijskem naj bi imel olajšano pot do zmag, ker so domači igralci že rešeni. Na dnu razpredelnice pa bo bistvenega pomena tekma med Atalantom in Bologno. Atalanta ima prednost domačega igrišča, Bologna pa prednost štirih točk na lestvici. Moštvo iz Bergama lahko torek le z zmago še upa na obstanek v ligi.

FANTANOOGOMET - Sampdoria proti Livornu ne bi smela imeti težav, torek niti vratar Storari. Pod manjšim pritiskom naj bi bili tudi branilci Balzaretti (Palermo), Chiellini (Juventus) in Gagliardello ter Lucchini (oba Sampdoria). Za vezno vrsto in napad pa je bolje izbrati igralce ekipa na tekma, kjer bo padlo prece golov. Asamoah (Udinese), Seedorf (Milan) in Liverani (Palermo) ter Borriello (Milan), Pazzini (Sampdoria) in Miccoli (Palermo) bi lahko prinesli kar nekaj točk.

NOGOMETNE STAVE - Vse več je tekem brez kotacije. Med tistimi, na katere lahko še stavite, naj bi bile dokaj enosmerne v Rimu (zmaga Interja je vredna 1,45), Sieni (zmaga Palerma - 1,40), Genovi (zmaga Sampdorje - 1,14) in Veroni (zmaga Napoli 1,80). Stava over 2,5 je skoraj nujna v Sieni (1,67), stava gol pa v Milanu za tekmo Milan - Fiorentina (1,72). Triestina je v Crotoneju (upravljeno) skoraj brez možnosti, saj je zmaga domačih Lerda nima pretiranih težav s postavo, v napadu pa bo zaupal Ginestri in Gabionetti, ki sta v zadnjem obdobju prispevala levji delež zadetkov Crotoneja.

Verjetna postava Triestine: Calderoni, Nef, Cottafava, Scuro, Sabato, Gorgone, D'Aversa, Gissi, Testini, Volpe, Della Rocca. Sodil bo Giancola iz Vasta. Na Roccu sta se ekipi razšli pri začetnem izidu 0:0. (I.F.)

TRIESTINA V GOSTEH - Triestina bo danes ob 15.30 igrala v Crotoneju proti ekipi, ki se še bori za končnico za napredovanje. Trener Triestine Arrigoni se zaveda, da bo današnja naloga zelo zahtevna, tudi zato ker je nasprotnik v formi, kar gotovo ne velja za Tržačane. Kljub temu mora Triestina z zombi iztržiti vsaj točko, ki bi lahko bila neobhodno potrebna v boju za obstanek. Direkten obstanek, ki pa bo dosegelj le v primeru vsaj osmih do devetih osvojenih točk v zadnjih petih krogih. Težave s poškodbami v tržaškem taboru počasi premočajo. Ob Siligardi, ki je že končal sezono, bo še odsoten Colombo, medtem ko je Pasquato diskvalificiran. Trener naj bi ga nadomestil z Volpejem, igralcem s podobnim značilnostmi. V obrambi se vrača Scuro, torej bo četverica branilcev standardna. Trener domačih Lerda nima pretiranih težav s postavo, v napadu pa bo zaupal Ginestri in Gabionetti, ki sta v zadnjem obdobju prispevala levji delež zadetkov Crotoneja.

Verjetna postava Triestine: Calderoni, Nef, Cottafava, Scuro, Sabato, Gorgone, D'Aversa, Gissi, Testini, Volpe, Della Rocca. Sodil bo Giancola iz Vasta. Na Roccu sta se ekipi razšli pri začetnem izidu 0:0. (I.F.)

B-LIGA: Ancona - Grosseto 1:1.

V SLOVENIJI - Izidi: Drava - Hit Gorica 2:4, Interblock - Nafta 1:1, Domžale - Olimpija 1:2, Luka Koper - Maribor 0:0, Celje - Rudar 0:0.

ODOBJKA - V državni moški B2-ligi

Tržaška Televita tudi matematično izpadla

VBU - Televita 3:2 (25:19, 17:25, 23:25, 25:23, 15:10)

TELEVITA: Bassi 8, Corazza 25, Kante 9, Mari 24, Rigonat 2, Slavec 7, Matevž Peterlin (libero), Riolino 3, Špacapan, Vatovac, Veljak. Trener Franjo Drasić.

V anticipirani tekmi je sinoči v Vidmu Televita osvojila le točko, obenem pa tudi izpadla iz B2 lige, saj je Sisley zanj zdaj nedosegljiv, tudi če bi v preostalih dveh tekmalah ne osvojil niti točke. Enajsto mesto Televiti seveda na noben način ne more več uti, kar ji daje veliko možnosti, da bi jo ponovno vključili v državno ligo tudi v naslednji sezoni.

Tekma se za Televito ni začela najbolje: v prvem setu je bil VBU v vodstvu od vsega začetka (8:4, 16:11), naši odbojkarji pa so igrali preveč medlo, da bi se lahko domačinom enakovredno upirali. Zagrešili so kar 16 napak (med temi je bilo tudi veliko servisov), tako da je bil poraz res neizbežen. Povsem drugačen je bil razplet v drugem, ko je Televita takoj povedla in nato svoji prednost do konca še večala. Tudi tretji je bil stalno v rokah Televite in VBU je zaostanek omilil šele v končnici. Naši odbojkarji so bili tako že zelo bližu gladke zmage, vendar se jim - kot že večkrat letos - niti tokrat ni izšlo: ob tehničnih tiime outih so imeli lepo prednost (8:5 in 16:11), vodili so že tudi z 19:14, a niso znali zajeziti odločnega odpora domačinov, ki so si seveda želeli zmagati v deželnem derbiju, obenem pa si skušali zagotoviti vsaj 12. mesto (Biancade so imeli pred tem kolom enako število točk, a na papirju lažji razpored tekem). Trener Drasić je na vse načine skušal obdržati prednost, pomagale pa niso ne minute odmora ne menjave in domača ekipa je stanje v setih izenačila. V zadnjem nizu so naši odbojkarji zaigrali demotivirano, saj jim je bilo jasno, da so zapravili lepo priložnost za zmago. Od rok jim ni šlo več nič in VBU se je zasušljeno lahko veselil zmage, ki je seveda izključno prestižnega pomena.

Tekma vsekakor ni bila na visoki tehnični ravni (kar je glede na položaj obeh ekip na lestvici tudi razumljivo). V prvih setih je končno dobro zaigral Mari, ki pa je v nadaljevanju, zlasti v zadnjem setu, spet povrnil dober vtis, Corazza je sicer prispeval največ točk, a je tudi veliko grešil. Solidno so naši odbojkarji zaigrali v drugi liniji, slabši pa so bili v bloku in so premalo napadali s centrov, da bi lahko večkrat presenetili domačo obrambo.

Do konca prvenstva, ki se za Televito res ni rodilo pod srečno zvezdo, saj so jih usodo velikokrat krojile tudi poškodbe, manjka še eno kolo, ki ga bo naša ekipa odigrala prihodnjo soboto na domačem igrišču, kjer se bo od navijačev skušala posloviti z dobrim nastopom, saj lahko zaigra povsem neobremenjeno.

V Gradežu deželni olimpijci in Tina Maze s trenerjem Andrejem Massijem

V Gradežu se je v ponedeljek zbrala smetana deželnih športnikov. Večera »Trenutki življenja 2010« (Momenti di vita) v organizaciji Andree Rinaldija, Stefana Ceinerja in Roberta Tessaria so se udeležili vsi deželni olimpijci, ki so nastopili na letosnjih olimpijskih igrah (odsoten je bil samo skakalec Sebastian Colloredo), med katerimi je bil tudi dobitnik bronaste kolajne Alessandro Pittin (na sliki tretji z leve). Častna gosta sta bila tudi Goričan Andrea Massi in dvakratna dobitnica olimpijske kolajne Tina Maze. Prijeten večer so dopolnjevali posnetki in pogovori z olimpijci, perspektivnimi mladimi smučarji in nekaterimi trenerji.

KOŠARKA - Jutri prva polfinalna tekma D-lige v Portogruaru

Kontovel proti izkušeni in »pretepaški« ekipi

Jan Godnič (Kontovel) KROMA

Po dveh tednih premora in priprav bodo Kontovelovi košarkarji jutri končno spet na igrišču za prvo polfinalno tekmo končnice D-lige. Ob 17.30 se bodo v Portogruaru v beneški pokrajini spoprijeli z izkušeno domačo vrsto, ki je doslej v prvenstvu izgubila vsega dve tekmi in je tako kot Gerjevičevi varovanci opravila svoj posel v četrtnfinalu (proti Fogliani) že v dveh srečanjih. »Znajo igrati košarko in so hkrati pretepaška ekipa. Tako kot mi lahko igrajo z desetimi, enajstimi možmi in taktično so dobro pripravljeni, saj imajo v obrambi razne neugodne variante. Nā domačem igrišču med drugim praviloma računajo na glasno podporo številnega občinstva,« svari Kontovelov krmar Mario Gerjevič, ki je med nasprotnikovimi posamezniki omenil v prvi vrsti krilna centra Chiesurina in Corradinija, najnevarnejši zunanjí igralci pa so play-makerja Munaron in Zorzi ter branilca Sgorlon in Zardini. Vprašljiv je sicer nastop veterana Griona (krilo), ki naj

ne bi igral, saj si je poškodoval koleno in je v prvem krogu končnice spremjal tekme soigralcev s tribune.

Kontovelci bodo - v popolni postavi in primerno pripravljeni - na gostovanje odpotovali z avtobusom (kar je proti San Vitu prineslo srečo), povratno tekmo bodo igrali doma pri Brščkih prihodnjo soboto, 8. maja, ob 20. uri.

DEŽELNA C-LIGA

Zadnji krog odločilen za Bregove košarkarje

Zadnji krog rednega dela deželnega prvenstva C-lige bo odločilen za Bregove košarkarje. Kot znano se zanje lahko sezona konča že drevi, če zasedejo končno 10. mesto, možna scenarija pa sta tudi uvrstitev v play-off in pristanek v play-outu (če bili 11.). Kakorkoli že, Kraščevčevi varovanci morajo danes (začetek ob 18.30, sodnika Spessot iz Gradišča ob Soči in Valentina Marusig iz Tržiča) v gosteh premagati že izpadli videmski CUS (18 točk), hkrati pa upati, da kateri izmed konkurentov, ki imajo po 30 (Ardita, UBC) oziroma tako kot Breg 28 točk (Cervignano, CBU, Muggia), izgubi. V primeru, da bo po današnjih tekmalah več ekip delilo skupno uvrstitev, pa se bo začelo mizlično obračunavanje raznih kombinacij, vezanih na izide medsebojnih spopadov. Bregovi tekmite (brez Haskiča in Lokatosa) bi moralibit drevi v vsakem primeru bistveno bolj motivirani kot gostitelji, ki slonijo pretežno na zunanjih igralcih Boninu, Parisottu, Fantoniju in Savinu.

Brežanom bi lahko danes odločilno pomagali košarkarji Bora Radenska (24), ki se bodo ob 18.30 v Žavljah (sodnika Kliment iz Trsta in Sabbadini iz Vidma) spoprijeli z Venezio Giulio (28). Če Martini jevi fantje že vedo, da bodo na končni lestvici 12. in da jih v edinem krogu play-outa s prihodnjim tednom čaka Fagagna, pa varovanci bivšega Borovoga trenerja Menguccija 40 minut pred iztekom rednega dela tako kot Dolinčani še visijo med play-offom, direktnim obstankom in celo play-outom. Glavna nosilca moštva sta lanska Borova člana branilec Furigo in center Monticolo, poleg njiju pa tudi play-maker Cerne (ex Jadran in Breg), bek Schina in krilni center Delise. Na tekmi zaradi službenega potovanja v Borovih vrstah predvidoma odsoten Marco Pilat.

Nogometni Pomladci so se srčno borili in dali vse od sebe. Pomlad bo zadnjo tekmo turnirja Palma pri Svetem Sergiju igrala v pondeljek, ob 17. uri proti Domiu.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - 31. goriška vrtnica

Poletovci prvi na društveni lestvici

Preteklo soboto in nedeljo so Poletovci kotalkarji nastopili v Novi Gorici na tradicionalni tekmi za Goriško vrtnico. V sobotnem delu tekmovanja so najprej nastopili tekmovalci v skupinah D in E, v katerih so Danjel Sedevcic, Sara Gregori in Nastja Perhavec zasedli prvo mesto, Petra Debelis pa drugo. Isti dan so v tekmovalnih skupinah tekmovali v kratkih programih. Za poletovke je bila to leto prva tekma, kar se je pri izvajjanju krepko poznašlo: nenavajenost na tekmovanje in tremi sta bila razloga za številne napake, kakršnih na treningih običajno ne delajo.

Naslednji dan so v dolgih programih svoje uvrstitev znatno popravile: Katarina Jazbec je odvozila program skoraj brez napake, a z nekoliko bojecem in nepreprečljivim izvajanjem ni uspela povsem prepričati sodnikov, ki so ji dosodili 6. mesto. Na 4. oz. 5. mesto sta se med mlajšimi mladinkami uvrstili Valentina Scamperle in Martina Debernardi, med mladinkami pa sta

bili Astrid Zozetto prva, Karen Richter pa četrta. Trema je na žalost popolnoma izdala Valentino Budin, ki je tekmovala v skupini starejših deklic: z 18.

mestom je tekmovala daleč pod svojimi sposobnostmi, saj je letos izredno napredovala in bi bila s čistim izvajanjem lahko takoj pod vrhom.

TENIS - B-liga

Gajevci pred zelo težko nalogo

Teniški igralci gospodarsko-padrške Gajevci bodo jutri na Padričah, v okviru prvenstva B-lige, gostili vodilno Albinea, ki je doslej zmaga na vseh tekmalah. »Albinea je solidna ekipa. V glavnem igrajo mlajši igralci. Nekateri igrajo tudi za izbrano ekipo teniske zvezze. S to ekipo smo že igrali pred dve maletoma in smo izgubili 4:2,« je dejal kapetan Gajevci Aleš Plesničar. Gajevci bo jutri igrala brez Pogačnika, na razpolago ne bo niti Milič. Gajevci bodo tako nastopili v postavi Aleš in Borut Plesničar, Paolo Surian ter Alessandro Alia. Aleš bo stisnil zobe in igral, čeprav ga še vedno muči poškodba rame.

Zenska teniška ekipa Gajevci bo v jutrišnjem krogu A2-lige prosta.

NOGOMET - TURNIR DRŽAV

Mehika boljša od Italije, danes finale

TURNIR ROCCO - Polfinalna izida: Lazio - Colo Colo 0:3, Napoli - Milan 2:0. DANES, finale (ob 15.00 v Gradišču): Colo Colo - Napoli; za 3. место (ob 11.00 v Galjanu pri Čedadu): Lazio - Milan.

TURNIR DRŽAV - Finale: Italija - Mehika 0:3; za 3. место: Hrvaška - Izrael 5:3 po 11-m (1:1).

PROMOCIJSKA LIGA

Praznih rok tako Dom kot Sokol

Virtus - Dom 67:62 (20:20, 37:35, 52:48)

DOM: Belli 5, Collenzini 4, Cej 17, Garra 9, Kos 5, Grattan 18, Kristancic 4, Zavadlav 2, trener Jan Zavrtanik. SON: 26, PON: Nihče, 3T: Belli 1.

Močno okrnjeni Domovci so v Trstu doživelji že četrti zaporedni poraz v končnici prvenstva, čeprav je bila ta ena izmed najboljših Domovih predstav v zadnjem obdobju. Tekma je bila vseskozi izenačena. Domovci so se dobro upirali solidnim nasprotnikom, vendar prvič prišli v vodstvo šele sredi zadnje četrtnice, v končnici pa so zradi utrujenosti popustili (vseskozi so igrali v osmih zaradi odsotnosti Furlana, Čotarja, Vencine in Bona, ki je ravnokar postal oče). V napadu so izbirali pretežke rešitve in nasprotniki so to kaznavali z lahkim protinapadi. Tekme je bilo konec, ko je devet sekund pred iztekom časa Cej zgrebil trojko za izenačenje pri izidu 65:62. V Domovem taboru so namreč upravičeno razočarani, saj je bil nasprotnik čisto premagljen. Tokrat je treba pohvaliti odlično predstavo Grattona in kapetana Ceja, ki se je vrnili po treh tekmalah odsotnosti. Igralca sta skupaj dosegla kar 35 točk. (av.)

Mossa - Sokol 93:67 (27:18, 49:37, 73:47)

SOKOL: Guštin 20, Rogelja 7, Umek 14, Piccini 9, Budin 15, Kocman 3, trener Emili.

Tri točke: Budin 3, Umek 3, Guštin 2.

Sokol je po pričakovanju izgubil v gostre proti vodilni Mossi, igral pa je svojo najboljšo tekmo v tem play-offu. Nabrežinsko moštvo se je v Mošu predstavilo le s šestimi igralci, vseeno pa se je odločno vrglo v boj in bilo vsaj v prvem polčasu skoraj enakovredno gostitelju, ki v tem play-offu še ni izgubil tekme. Zaradi utrujenosti in posmanjkanja menjav pa so Emilijevi varovanci v drugem delu popustili, tako da je Mossa slavila visoko zmago.

Za zvrhano mero požrtovalnosti in borbenosti je treba pohvaliti vse Sokolove igralce, predvsem pa Mateja Guština, ki je bil z 20 točkami najboljši strelec ekipe. (lako)

NOGOMET - ZAČETNIKI**TS Calcio - Pomlad 2:1 (0:0, 2:1, 0:0)**

POMLADIN STRELEC: Toffolotti. POMLAD: Paoli, Paolucci, Skivjani, Košuta, Žerjal, Gherisich, Toffolotti, Bicocchi, Glavina, Kocman, Gregori P. (Gregori L.).

Nogometni Pomladci so se srčno borili in dali vse od sebe. Pomlad bo zadnjo tekmo turnirja Palma pri Svetem Sergiju igrala v pondeljek, ob 17. uri proti Domiu.

NOGOMET - V deželnih prvenstvih od elitne do 3. amaterske lige

Padla bo najbrž že marsikatera odločitev

Kras Koimpex za 2. mesto - Juventina, Vesna, Primorec in Zarja Gaja za play-off

Jutri bodo v raznih deželnih prvenstvih na sporednu še predzadnji krogi. Vse ekipe naših društev bodo igrale na domačih igriščih. Le Primorje bo igralo v gosteh, sicer v Dolini proti Bregu. Tekme se bodo jutri začele ob 16.30.

ELITNA LIGA - Za Kras Koimpex (54 točk) bi lahko bila jutrišnja tekma že odločilna. Če rdeči premagajo zadnjevršeni Sarone (16) in Pro Cervignano ne zmaga v gosteh proti San Luigi, bo Kras matematično drugi in se bo uvrstil v play-off za napredovanje v D-ligo. Za ves zamejski nogomet bi to bil zgodovinski rezultat, saj se ni še nobena ekipa naših društev uvrstila tako visoko. Pri Krasu bosta odsotna poškodovani Cipracca in diskvalificirani Bertocchi. Naloga pa ne bo lahka, saj ima jutri Sarone še zadnjo možnost, da se lahko izogne zadnjemu mestu. Za furlansko ekipo pride v poštev le zmaga. Sodil bo Copetti iz Tržiča. V prvem delu je Kras zmagal 4:0.

PROMOCIJSKA LIGA - Sovodenjci (21) bodo gostili vodilni Gemonese (59), ki bo lahko že z neodločenim izidom praznoval napredovanje v elitno ligo. Pri belo-modrih bodo odsotni poškodovani Feri, Galliussi, Pacor in Burino ter diskvalificirana Sandy Kogoj in Trampus. Sodil bo Pordenončan Kapidani. V prvem delu je Gemonese zmagal 3:1.

V boju za končnico prvenstva čakata Vesno (47) in Juventino (48) težka nasprotnika. V Križ bo prišla Pro Gorizia (31), ki se še bori za obstanek v ligi. Vesnin trener Veneziano ne bo imel na razpolago kaznovanega Bertocchija. Sodil bo Videmčan Iannacone. V prvem delu je Vesna v gosteh zmagala z 1:0. Po tekmi, ob 20. uri, se bodo na kriškem igrišču posmerili še kriški Gurenci in Dulenci.

V Štandrež pa bo prišel Martignacco (46), ki se še poteguje za play-off. V Juventininem taboru (v prvem delu so zmagali 2:0) so optimisti, saj bodo znova imeli na razpolago Furlana. Catanzaro še ni okrevl, Iansig pa ostaja pod vprašajem. Sodil bo Pordenončan Fabris.

Jutri se bodo vse tekme začele ob 16.30. Na sliki nogometar Primorja Edvin Brajnik, ki je pred kratkim odigral 250. tekmo v dresu proškega društva

KROMA

1. AMATERSKA LIGA - V Primorčevem taboru so optimisti. »Če premagamo Isonzo, potem bi se lahko uvrstili v play-off. Odvisno bo, kako bodo koncale ostale tekme,« pravi predsednik Darko Kralj. Isonzo ima 33 točk na lestvici in še ni matematično rešen. Pri Primorcu bo odsoten le Udina. Sodil bo Corsi iz Červinjana.

2. AMATERSKA LIGA - V ospredju bo derby v Dolini (sodil bo Tržačan Argenti). Tekma pa bo pomembna le za Breg (35), ki mora še doseči obstanek v ligi, medtem ko je Primorje (46) že matematično na četrtem mestu. Pri Primorju ne bo diskvalificirani Pipana in Puzzerja. Siccaldi pa je poškodovan. Brežani bodo še naprej imeli na razpolago ožji izbor igralcev. Odsotni bodo Bussi, Pernorio, Lorenzo De-

grassi in Suttora. V prvem delu je Primorje slavilo zmago z 1:0.

Pomembno srečanje čaka tudi Zarjo Gajo (40), ki bo v Bazovici (sodil bo Scuttari iz Tržiča) gostila petovršeno Sistiana (39). Če se želijo rumeno-modri uvrstiti v play-off, morajo zmagati. Trener Di Summa ne bo imel na razpolago le Mihelčiča. Pri Sistiani, ki je v prvem delu zmagala z 1:0, bosta odsotna standardna branilca Scher in Issich.

3. AMATERSKA LIGA - Mladost (28) se bo skušala od domačega občinstva posloviti na najlepši način. Z zmago seveda. Trener Kravos še naprej ne bo imel na razpolago Zottija in Černeta. V Doberdob prihaja Sagrado (32), proti kateremu so v prvem delu igrali neodločeno 1:1. (jng)

250. tekma Brajnika

Edvin Brajnik, 32-letni nogometar Primorja je v nedeljo, 18. aprila, ko je prošeka enajsterica igral v Podgori in izgubila proti ekipi Piedmonte 4:1, odigral 250. prvenstveno tekmo v rdeče-rumenem dresu. O Edvinih nastopih v članski ekipi (od sezone 1995/96) smo obširno poročali ob prilikih 100, 150, in 200. tekmu, zato bi omenili le da je Edvin debitiral v članski ekipi 24.9.1995 na prošeki Rouni, ko ga je takratni trener Nevio Bidussi postal na igrišče v 62. minutu igre, da je zamenjal Petra Štoka. Tekma z Auroro (1.AL) se je končala 1:0 v korist Primorja. Strelec edinega zadetka je bil Marino Leghisa. V tej sezoni je Edvin igral štiri tekme. V naslednji sezoni v promocijski ligi pa je stopil na igrišče šestkrat. V sezoni 1997/98 je postal že standardni igralec, saj je odigral 21 tekem in dosegel tudi prvi in doble edini gol in sicer 19.10.1997 na tekmi Maranese-Primorje, ki se je končala 3:0 v korist Prosečanov. V sezoni 1999/2000 je bil na posodo pri Krasu, kjer je v 3.AL igral 15 tekem. V naslednji sezoni se je vrnil k Primorju in ostal zvest proškemu klubu. V letosnjem sezoni, kljub temu, da je v prvih štirih kolih igral tri tekme (Opicina, Chiarbola, Sistiana), se je v ekipo vrnil še pred kratkim in sicer v 24. kolu (Esperia) in prišel v Podgori do 250 prvenstvenega nastopa (181 tekem v 1.AL, 47 v promocijski ligi in 22 v 2. AL). Zanimivo je, da smo na teh tekmacih doslej zabeležili le eno samo izključitev in sicer 16.3.2003 Santamaria-Primorje 3:1. V 14 sezonah igranja s proško enajsterico je Edvin imel kar 9 trenerjev in sicer Bidussija, Marassijs, Pescatorija, Bertuccija, Di Sunmo, Sciaroneja, Massaia, Maurija in Guliča, ter šest predsednikov Kanteja, Pahorja, Bizjaka, Battija, Ukmarija in Zuppina.

Bruno Rupel

ODBOJKA - Deželne lige

Tri ekipe zadnjic »doma«

V predzadnjem krogu bodo pred domaćim občinstvom igrali Olympia, Sloga in Kontovel - Sloga List v Tolmassonsu za matematični obstanek

GABRIELA CAHARIJA

Nekoč podajalka, zdaj zapisničarka

Na domačih tekmacah Kontovelove prve ekipe, ki je v letosnjem D-ligi presenetljivo na pragu uvrstitev v play-off (eden cilj je bil obstanek), redno piše zapisnik Gabriela Caharija. Gabriela, ki je v mladih letih nekaj let tudi sama igrala odbojko, a pri Sokolu in vlogi podajalka, se letos prvič preizkuša kot zapisničarka. Pred tem pa je prav tako redno sledila Kontovelovim ekipam, v katerih je igrala njena hčerka Vera. »Sledila sem ji v vseh mladinskih prvenstvih od turnirjev miniodbojke dalje.« Kontovelova zapisničarka, ki je po poklicu knjižničarka, skuša biti pri ocenjevanju nastopov svoje hčerke vedno objektivna, tako da jo kritizira, če igra slabno, in pojavlja, ko se izkaže. Gabriela je tudi prepričana, da imajo Kontovelke dobre možnosti, da se uvrstijo v play-off. »Dovolj je, da osvojijo še zadnje potrebne točke. Upam, da jim bo uspelo, v končnici pa imajo nato tudi proti Trivignanu možnost za uspeh, če bodo s psihološkega vidika in fizično dobro pripravljene. Na vsezdajne so ga v prvem delu že premagale.« (T.G.)

GABRIELINE NAPOVEDI

Tolmassons - Sloga List 3:1; Tarcento - Bor/Breg Kmečka banka 3:1; Sloga - S. Giovanni 3:0; Olympia Fer Style - Ferro Alluminio 3:0; Buia - Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje 2:3; Kontovel - Buia 3:0; Azzano X - Govolley Kmečka banka 0:3

Danes bo na igrišče stopilo le sedem naših deželnih ligašev, saj je Val Imsa srečanje 25. (zanj zadnjega) kroga odigral že med tednom. Naš prapor pa je prost. Pred domaćim občinstvom bodo igrali Olympia Fer Style in Sloga v moški C-ligi ter Kontovel v ženski D-ligi, vsi ostali pa bodo tokrat igrali v gosteh.

Goriško Olympia Fer Style čaka tržaški Ferro Alluminio, ki je na lestvici le mesto pred njo in ni nepremagljiv. Jerončičevi fantje lahko v popolni postavi bolj izkušene nasprotnike presenetijo, morali pa bodo igратi konstantno. Prehiteti jih sicer ne morejo, z zmago pa bi verjetno ohranili vsaj končno 11. mesto.

Precej težja bo danes naloga slogašev in Sočanov. Sloga se bo v Repnu pomerila s S. Giovannijem, ki si je že zagotovil nastop v play-off. Svoje uvrstitev pa nasprotники ne morejo izboljšati, tako da bi lahko bili mogče manj motivirani, kar bi lahko naši odbojkarji izkoristili in tako dosegli prestižno zmago.

Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje pa bo igrala proti Buii, ki si lahko še vedno zagotovi tudi končno prvo mesto na lestvici in torej najboljše izhodišče v končnici. Nalogu naše ekipe bo torej danes zelo zahtevna, tako da so možnosti za osvojitev točk minimalne.

V ženski C-ligi bo Sloga List gostovala pri tretjeuvrščenem Talmassonsu, za katerega igra tudi bivša slogašica Martina Coretti. V prvem delu so se naše odbojkarice Furlankam odlično upirale in jim odščipnile točko, upajmo, da bodo podvig ponovile tudi tokrat. Slogašice pa sta teden zanimna predvsem rezultat tekem njenih zasedovalcev. Če bosta System Volley ali Reana ostala praznih rok, bi bile namreč matematično rešene ne glede na rezultat tekme proti Talmassonsu.

Združena ekipa Bora in Brega Kmečka banka bo svojo zadnjo tekmo v gosteh odigrala v Čentih, kjer bi lahko domačinke, ki so si pred dvema tednoma zagotovile obstanek, tudi presenetila, če bo igrala borbeno in odločno. Kljub temu, da je Tarcento

Olympia Fer Style

BUMBACA

med prvenstvom zbral precej več točk, razlika med ekipama namreč ni tako velika.

V ženski D-ligi bo današnji krog zelo pomemben za Kontovel, ki bo v boju za nastop v končnici za napredovanje potrebuje še štiri točke (če bo Rizzi seveda v zadnjih dveh tekmacah gladko slavil). Bukavčeva in soigralka bodo gostile četrtrouvrščeno Buio, ki si je prejšnji teden zagotovila mesto v play-offu, svoj položaj na lestvici in torej tudi izhodišče v končnici pa lahko še izboljša, tako da bo gotovo igrala motivirano. V prvem delu je našo ekipo že premagala, tako da bo to za Kontovelke zahtevna preizkušnja.

Možnost za šesto zmago pa ima Govolley Kmečka banka, ki bo gostoval v Azzanu X. Domačinke so prav tako že izpadle in so gotovo v dometu naše ekipe, kar so Petejanove varovanke dokazale že v prvem delu, ko so v Gorici slavile po tie-breaku. Glede na zadnje nastope, ko so točke odtrgale tudi višje postavljenim ekipam, smo prepričani, da bodo tudi tokrat naše odbojkarice dale vse od sebe. (T.G.)

Domači šport

DANES

Sobota, 1. maj 2010

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Vidmu: CUS Udine - Breg; 18.30 v Žavljah: Venezia Giulia - Bor Radenska

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Gorici, center Špacapan: Olympia Fer Style - Ferro Alluminio; 20.30 v Repnu: Sloga - PAV Natisonia; 20.30 v Buji: Buia - Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Čentih: Tarcento - Bor Breg Kmečka banka; 20.30 v Talmassonsu: Talmassons - Sloga List

ŽENSKA D-LIGA - 20.15 pri Briščikih: Kontovel - Buia; 20.30 v Azzanu Decimu: Azzano X - Govolley Kmečka banka

TENIS

UNDER 16 ŽENSKE - 15.00 na Padričah: Gaja - TC Udinese

UMETNOSTNO KOTALKANJE

15.00 na Opčinah, Pikelc: deželno prvenstvo

SKIROLL

DRŽAVNI POKAL - 15.30 v Trstu, nabrežje: Trofeja Adriaker v sprintu: v okviru Bavisele prireja ŠD Mladina

JUTRI

Nedelja, 2. maj 2010

KOŠARKA

DEŽELNA D-LIGA - 17.00 v Portogruaru: Portogruaro - Kontovel

TENIS

MOŠKA B-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja - Albinea

NOGOMET

ELITNA LIGA - 16.30 v Repnu: Kras Koimpex - Sarone

PROMOCIJSKA LIGA - 16.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Gemone; 16.30 v Križu: Vesna - Pro Gorizia; 16.30 v Štandrežu: Juventina - Union Martignacco

1. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Trebičah: Primorec - Isonzo

2. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Dolini: Breg - Primorje; 16.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Sistiana

3. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Doberdobu: Mladost - Sagrado

NARAŠČAJNIKI - 10.30 pri Briščikih, Ervatti: Pomlad - Roianese

NAJMLAJŠI - 10.30 pri Domju: Domio - Pomlad

UMETNOSTNO KOTALKANJE

DEŽELNO PRVENSTVO

16.30 na Opčinah, Pikelc: deželno prvenstvo

Obvestila

ZSŠDI obvešča, da je seja košarkske komisije preložena na ponedeljek, 3. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu »I. Gruden« v Nabrežini.

AŠD SK BRDINA prireja informativni sestanek s starši in otroci, za smučarsko in tekmovalno sezono 2010/2011, ki bo na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, v ponedeljek, 3. maja ob 18.30 uri.

SK DEVIN sklicuje 36. redni letni občni zbor v nedeljo, 9. maja 2010 v prostorih Gostilne BITA v Križu ob 15. uri v prvem sklicanju in ob 16. uri v drugem sklicanju. Občnemu zboru bo

Dokler je bil Josip Broz živ, je krožila kritilica: »Mi smo Titovi - Ti-to je naš!« Po njegovi smrti se je uveljavila druga, še bolj absurdna: »Po Titu - Tito!« Že deset let pozneje je država, ki jo je ustvaril in kateri je avto-kratsko vladal, razpadla, njegovi biografi, posebno srbski, pa so kar tekmovali med seboj, kdo ga bo bolj očrnil: Tito je postal generalni sekretar Komunistične partije Jugoslavije zato, ker je v Moskvi Kominterni ovajl svoje »tovariš« in jih pošiljal v zapore NKVD-ja; med vojno je povzročil državljanško vojno s četniki, ker je hotel priti na oblast; da ne govorimo o povojnem času, ko se je kravalo maščeval nad resničnimi in možnimi sprotniki, uvačal v Jugoslaviji režim stalinističnega tipa, in se po razkolu s Stalinom leta 1948 posluževal tipično stalinističnih metod, da onemogoči in-formbirojevce. O tem še kako zgo-

radjordjeviča, v katerih je presezel obdobje med letoma 1929 in 1934, ga ni zlomila. Nasprotno, še utrdila ga je v prepričanju, da je revolucionarna preobrazba družbe nujno potrebna. Na to prepričanje se je v poznejših letih, ko se je kot profesionalni revolucionar gibal med Dunajem, Moskvo, Parizom in Zagrebom, cepila še druga, da bo mogoče dosegči te cilje samo znotraj močno disciplinirane komunistične partije pod vodstvom Sovjetske zveze. Tudi če v slednji ni bilo vse tako, kakor bi moral biti, in četudi je bilo treba zapirati oči pred številnimi grozotami stalinističnih procesov in čistk.

Ko je bil po dolgem boju s svojimi tekmcemi, boju, ki bi ga skoraj stal glavo, leta 1939 imenovan za generalnega sekretarja KPJ, je bil Walter že goden, da se preobrazi v Tita. Šel je skozi tolikšne preizkušnje, da je vedel, kako neizprosna je borba za oblast, in

PRED 30 LETI JE UMRL JOSIP BROZ - TITO

Upornik in osvoboditej, državnik in diktator

Jože PIRJEVEC

vorno priča Goli Otok. Poleg tega je Tito po prevzemu oblasti živel na veliki nogi, bolj razkošno kot večina evropskih monarhov, in s tem dajal slab zgled ter v marsičem prispeval k degeneraciji režima, ki je o sebi trdil, da je socialističen. Samoupravljane je bila farsa, neuvrščena politika pa izraz bolne ambicije človeka, ki je hotel blesteti na svetovni sceni, pri tem pa zanemarjal interese lastne države. Njegove notranjepolitične poteze so služile predvsem za to, da se je ohranjala oblasti, tudi takrat, ko bi zaradi visoke starosti že zdavnat moral iti v penzijo. Iz strahu, da bi ga kdo od »tovarišev« spodnesel, je uprizarjal čistko za čistko, pri čemer se, razen v nekaterih primerih, sicer ni posluževal stalinskih metod, temveč se je zadovoljil s tem, da je tekmece politično uničil. Kakor je dejal Aleksander Rankovič, ena od njegovih žrtv: »Ne glavo, ampak po glavi!« Tito je v zameno za doživljensko predsedstvo celo sprejel Kardeljevo ustavo iz leta 1975, ki je hotela spremeniti Jugoslavijo v konfederacijo in je dajala možnost posameznim republikam, da se od nje po lastni odločitvi odcepijo. Kakor se je tudi zgodilo.

Vse te trditve niso brez zrna resnice. Še najbolj krivična se mi zdi tista, ki pravi, da je bil »Walter«, kakor so ga imenovali v Kominterni, navaden ovaduh. Pisal je karakteristike o svojih »tovariših«, ker je tako zahteval sistem, v katerega je bil vpjet. To pa ne pomeni, da bi tožaril vse vprek ali namerno pošiljal ljudi v smrt. Bil je prisiljen poročati čim bolj objektivno, da ga ne ujamejo na laži in njega samega ne spravijo v Ljubljanko, v sibirski gulag ali pred strelni vod.

Ali je mogoče, izhajajoč iz povedanega, pisati o Titu bolj objektivno? Mislim, da je, pri čemer je treba v prvi vrsti reči, da je šlo za izjemno inteligenčnega in ambicioznega človeka, ki se je zavedal svojih sposobnosti in jih je hotel tudi udejaniti. Skromni izvor, pomanjkanje izobrazbe, revščina, s katero se je otepjal, so grozili, da bodo njegovi talenti ostali neizrabljenci. Toda Josip Broz je imel tudi srečo, ki mu je pomagala, da je preživel strašno galičansko fronto, na kateri se je boril med prvo svetovno vojno, in rusko ujetništvo. Imel je srečo, da se je z uveljavljivo oktobrske revolucije odprla nova epoha političnega življenja, v katerem so se lahko uveljavili pravljudje njegovega tipa: preprosti delavci, praktično brez šol, a z veliko lidersko talento. Broz je znal izrabiti priložnost, ki se mu je ponudila, se po vrtniti iz Sibiri na Hrvaškem vrgel v sindikalno in politično delo ter kmalu dokazal, iz kakšnega testa je. Celo trda izkušnja zaporov kralja Aleksandra Ka-

da v njej zmagajo samo tisti, ki so kot Stalin iz jekla. Kar pa ne pomeni, da bi ostal samo poslušni izvajalec smernic moskovske partijske birokracije. To se je začelo nakazovati že pred vojno, povsem pa je postalo jasno na samem začetku vojne, ko je v nasprotju z ukazom, da je treba voditi izključno »domovinsko« borbo proti okupatorju, z njo povezal tudi vizijo revolucije.

S tem, da je pred jugoslovanske množice, lačne svobode, a tudi socialne pravice in nacionalne enakopravnosti, stopil kot glasnik omenjenih idej, je pričkal iskro upora, ki se je razširil v najmočnejšo osvobodilno gibanje v Evropi. Na temelju ilegalne KPJ, ki je ob začetku vojne imela komaj nekaj tisoč članov, je med letoma

ral široke ljudske množice in jih navdal z zanosom in vero, brez katerih bi bila partizanska epopeja nemogoča.

S pomočjo omenjene skupine je po prevzemu oblasti začel oblikovati v Federativni republiki Jugoslaviji novo, socialistično družbo, pri čemer govorilo ni ravnal z rokavicami. Kolaboracionisti vseh vrst, ki so do včeraj sodelovali z okupatorjem, se je kravamoščeval in jih na desetisoč fizično uničil. Obenem je z vso energijo začel uvajati v jugoslovansko stvarnost

se zavedel, da tako početje ne more biti všeč vsemogocnemu Stalinu, ki je bil kot Jahve »ljubosumen bog«. Kmalu je med Moskvino in Beogradom prišlo do razkola, ki je dosegel vrhunc, ko je 28. junija 1948 kot strela z jasnega prišla novica, da je KPJ izključena iz Informbiroja - družine najpomembnejših evropskih komunističnih partij - ustanovljene prejšnjega septembra na Poljskem.

V tistem trenutku absolutne krize, ko se je Jugoslavija v mednarodnem prostoru znašla povsem osamljeno, saj so bili tudi njeni odnosi z Zahodom nadvse napeti, je Tito znova pokazal, česa je zmožen. Bil je toliko pogumen, da je kljuboval Stalinu, obenem pa toliko pragmatičen, da je sprejel pomoč, ki so mu jo ponujali zahodnjaki, ne da bi se odpovedal marksistični ideologiji, v imenu katere je prišel na oblast. Šel je celo tako daleč, da je svojim sodelavcem, kot so bili Džilas, Kardelj, Kirič, Moša Pijade, dovolil vedno ostrejšo kritiko Sovjetske zveze, ki je že v nekaj mesecih privredala do samostojne poti v socializem, sloneče na ideji delavskega samoupravljanja. Čeprav se ta zamisel v praksi nikoli ni predvsem udejanila, ker bi njena polna uresničitev zahtevala sestop partije z oblasti in bolj izobraženo družbo, kakor je bila jugoslovanska, je vendarle dala petcat Titovemu režimu in ga na svetovni ravni izpostavila kot enkratni socialni eksperiment.

Tito je šel še dlje. Po Stalinovi smrti marca 1953 je začel voditi vedno izrazitejšo politiko neuvrščenosti, pri čemer je stopil v stik z državami tretjega sveta, ki so se reševali z spon kolonializma. Dejstvo, da se je beli človek prvič v zgodovini približal temnopoltemu človeku kot enak z enakim, je imelo ogromen odmev v Afriki in Aziji. Od konca petdesetih let in vse do smrti je bil Tito na čelu mogočnega gibanja, ki je zaobjemalo tretjino človeštva in je v določenih trenutkih igralo pomembno vlogo na mednarodni politični sceni. Vloga glasnika novih, pravičnejših odnosov v svetu, razklanjam med dva nasprotujoča si tabora, je Titu dala mednarodni status, ki je daleč presegal gospodarsko in vojaško moč Jugoslavije in je pogosto tudi zanemarjal njene konkrette koristi. Ugovore tistih, ki so se drznili opozarjati na vpetost Jugoslavije v evropski civilizacijski in ekonomski prostor, je Tito preslišal; delno zaradi zaverovanosti v svoj prav, delno iz oportunitizma, saj je spremeno manevrial med

Tito kot vrhovni poveljnik NOVJ

sovjetski sistem, v prepričanju, da gre za model, ki ga je treba čim vernej posnemati, naj stane kar stane. Omamjen od vojnih uspehov, se je z ene strani na osebni ravni začel predajati razkošju, ki ni bilo v sovočju z žrtvami in odpovedovanji, vsiljenimi širokim ljudskim množicam v imenu izgradnje socializma. Z druge je začel voditi megalomansko zunanjopolitiko, v prepričanju, da mora Jugoslavija izzarevati svoj revolucionarni naboj na sosednje države srednje in južne Evrope. Pri tem pa je šel predaleč: ni

Moskvo in Washington in dobival pomoč od ene in od drugega, delno iz zagledanosti v lastno veličino. Dovolil je, da so ga njegovi propagandni aparati pobozanstvili, pri čemer pa seveda ni mogel preprečiti, da bi v zakulisju tekla ostra borba njegovih »tovarišev«, ki so se borili za oblast in nasledstvo. Tito se je tega zavedal, še več, bil je stalno na preži in je v trenutkih napetosti s svojo karizmatično avtoritetom (pa tudi s podporo vojske in tajne policije) vedno znal poseči dogajanje tako, da je svoje resnične ali potencialne nasprotnike »likvidiral«. V tem je bila morda njegova največja hiba. Ni se mogel sprijaznit z mislijo, da bi o usodi Jugoslavije kdo drugi koval drugačne načrte od njegovih, temveč je v prepričanju, da je samo njegova linija prava, onemogočil vsak poskus dejanske prenove, čeprav se je tudi sam zavedal krize, v katero se je od začetka šestdesetih let utapljal Jugoslavija. Kljub vsemu eksperimentiranju, sprememjanju ustav in gospodarskega ustroja, je »Titolandija«, kakor so pogoljivo rekle na Zahodu, ostajala v primenu njegove avtokracije. Po njegovi smrti je zato tudi kmalu propadla.

Tito Slovencem ni bil posebej naklonjen, kajti bal se je njihovega latentnega separatizma. Značilno je, da nikoli ni spregoril po slovensko, čeprav bi lahko, saj je bila njegova mati Slovenka, kajkavski dialekt njegovega rodnega Kumrovca, pa tudi ni bil dobiti različen od naših dolenjskih narečij. Kljub temu, pa mu zaslug, ki si jih je pridobil za naš narod, ni mogoče odrekati. Bolj kot dejstvo, da smo v povojni Jugoslaviji dobili svojo republiko, na kateri je bilo mogoče zgraditi suvereno državo, bi spomnil na dejstvo, da je v veliki meri Titova zasluga, če smo po letu 1945 zakoličili nove meje in si priključili Primorsko in Obalo. Te meje so bile relativno odprtne že od leta 1955 naprej, še bolj pa v šestdesetih in sedemdesetih letih, kar je močno vplivalo na intelektualni in gospodarski razvoj našega naroda in mu pomagalo, da se je z relativno lahko izvrl iz Jugoslavije, ko je ta postala zanj kletka. Tito je bil diktator in najvišji predstavnik režima, ki je imel totalitarne poteze. Vendar je bil tudi politik in državnik, ki se je uprl Hitlerju in Stalnu in nas rešil njunega jarja. Prvi bi Slovence iznicičil, drugi bi pokvaril življenje vsaj dvema generacijama. Titov jarem je bil gotovo lažji. V tem smislu mu moramo biti konec koncev celo hvaležni.

Hruščov se je opravičil, a Tito je ostal ledeno hladen

»Tito je bil po ocenah vseh, ki so ga spoznali »born natural leader«, rojen voditelj z izjemnimi lastnostmi. Bil je ena velikih svetovnih osebnosti, ki so izšle iz druge svetovne vojne. Škoda, da takšnih ljudi danes ni več videti. Danes bi bila takšna osebnost potrebna, denimo, na področju evropskih finanč, kjer nihče ne ukazuje, kot je videti ob primeru Grčije.«

Tako misli John Earle, ugledni novinat in nekdanji častnik v britanski vojni misiji pri Titovih partizanih v Srbiji. S Titom je večkrat prišel v stik, ko je bil v letih 1953-57 dopisnik agencije Reuters v Beogradu. Z avtomobilom se je iz Trsta odpeljal v Beograd po tedaj večinoma še makadamskih cestah, kar je bila prav avantura. Potem pa kmalu na delovno zadolžitev Dalmacijo.

»Prvič sem Tita videl leta 1953 na pomolu v Splitu, ko se je vračal z državninskega obiska v Londonu pri kraljici Elizabeti. Potoval je z ladjo Galeb z vsem svojim spremstvom in ko je ladja pristala, smo zahodni dopisniki čakali na pomolu. Name so naredile močan vtis Titove oči, imel je izjemno odločen, jeklen pogled.«

Potem je bil Earle v Beogradu vsaj enkrat letno vabljen k Titu, ko se je jugoslovanski predsednik 25. maja, na njegov uralni rojstni dan, na Bellem dvoru srečeval z mladimi, ki so mu prinesli štafetno palico ob dnevu mladosti. »Takrat v Beogradu ni bilo veliko dopisnikov iz tujih držav, vsega nas je bilo šest ali sedem, ki smo zastopali najvidnejše agencije in medije. Zanimivo je, da so na ta praznik, kjer so bili ob Titu vsi njegovi najožji sodelavci iz državnega in partijskega vrha, vabili nas dopisnike, ne pa tudi veleposlanike, ker so že zeli ohraniti nekakšno družinsko vzdružje. Nas, dopisnike iz zahodnih držav, je Tito povabil tudi na večerjo, ki je bila z varnostnih razlogov prirejena v restavraciji nogometnega stadiona Crvene zvezde. Tito nam je izrecno dal vedeti, da moramo priti v smokinu in črni kravati oziroma metuljčku. On sam se je vedno oblačil vidno elegantno, po značaju je bil dokaj nečimn, poznalo se je, da je izhajal iz revščine. Bil je izredno prijažen in šarmantan sogovornik, že na predstavnike britanskih vojaških misij pri partizanih je naredil močan vtis. O tem pišeta v svojih knjigah William Deakin in Fitroy Maclean. Tito je imel v svojih pogledih izredno širino, kar je bilo nenavadno za človeka, ki ni imel formalne izobrazbe. Imel je izjemno posluh in sposobnost razumevanja stališč sogovornika. V tem je bil zelo različen od številnih njegovih ozkoglednih komunističnih sodelavcev.«

Earle je bil kot dopisnik Reutersa priča zgodovinskega obiska sovjetske delegacije v Beogradu leta 1955, ko se je Nikita Hruščov opravičil Titu zaradi Kominforma in priznal, da je bila Jugoslaviji narejena velika krivica. O tem je Earle napisal prispevek v zbirki Frontlines, ki jo je agencija Reuters izdala ob svoji obletnici. »V delegaciji sta bila poleg Hruščova kot vidna voditelja ZSSR še maršal Nikolaj Bulganin in gospodarski minister Anastas Mikojan. Hruščov je bil že ob prihodu na letališče dobro razpoložen in je vsem obljubljal vizume za Moskvo. No, treba je razumeti, da v tistem času ni bilo enostavno dobiti dovoljenja za vstop v državo. Potem je bila na sprejemu zdravica za zdravico in Hruščov se ga je napil, da je komaj stal na nogah in so mu v nekem trenutku na namig Mikojana pomagali, da je odšel iz dvorane. Hruščov je trdil, da sta za vso gonjo proti Jugoslaviji bila kriva Berija in Abakumov, rusko opravicilo Jugoslaviji pa je bilo prava senzacija. Značilno je, da je Tito pri vsem tem ostal hladen in popolnoma trezen.«

Pozneje je John Earle srečal Tita še v šestdesetih letih v Titovem Užicu, kjer se je udeležil srečanja z nekdanjimi zavezniškimi vojnimi misijami. Te stike, ki so izhajali iz časa NOB, je Tito vselej pozorno negoval. »Treba je priznati, da j ima tito Jugoslavija zelo dobro diplomacijo, država si je pod njegovim vodstvom pridobila velik ugled v svetu. Dovolj je videti, koliko državnikov je bilo prisotnih na Titovem pogrebu. Tito ni bil le karizmaticen voditelj, bil je tudi zelo spreten pogajalec. Postavil se je v položaj alternative med velesilimi

John Earle

na relaciji vzhod-zahod in to mu je uspelo, ko je bila Jugoslavija šibka in v velikih težavah. Njegovo gibanje neuvrščenih je štelo zelo veliko glasov v Organizaciji združenih narodov.«

Earle pa vidi v Titovem delu in osebnosti tudi temne plati: »Bil je diktator in je znal oblast izvajati z jekleno voljo, tudi brez milosti. Če ne bi bil tak, ne bi dovolil, da se po končani vojni pobije toliko ljudi. Tudi za to, kar se je dogajalo

na Golem otoku, je moral vedeti, čeprav ni bil nikoli tam. Z leti je obračunal s številnimi bližnjimi sodelavci in soborci, tako z Djilasom, Rankovićem, Popovićem in drugimi. Take osebnosti pišejo zgodovino, v dobrem, a žal tudi v slabem.« (du)

Tito nagovarja tuje dopisnike na večerji; na njegovi desni sedi John Earle

»Ko nam je Frane Barbieri nanznil, da njegovi zagrebški prijatelji letijo s posebnimi letali v Beograd, smo vedeli, da to je znamenje. Začela se je Titova predsmrtna agonija.« Dimitrij Volčič se dobro spominja Barbierjevega telefonskega klica, ki je sprožil migracijo tujih dopisnikov v jugoslovansko prestolnico. Barbieri, to ni bil kdor koli. Ko

Dimitrij Volčič

nantna. Spoj karizme in skrivnosti. Zato je bilo o njem napisanih na stotine knjig. Z razlagom o njegovem izvoru so pisci skušali razvozlati njegovo vlogo. Po prepričanju nekega pisatelja je bil Tito v resnici ženska, drugi je v njem prepoznał madžarskega Žida, ki naj bi prevzel Titovo identiteto v podoficirski šoli, za četniškega komandanta Mihajlovića je bil ruski agent Kominterne, slovenski pisatelj Žarko Petan pa ga je proglašil za sina avstrijskega polkovnika, pomočnika nadvojvode Ferdinanda, ki je pod streli padel v Sarajevu. Legende, folklor. Kakor priповed o zoologškem vrtu in mizarski delavnici na Brijonih, kjer je Tito preživel dolge mesece, kjer so ga obiskovale filmske zvezde. Režimski aparat, ki ga je Tito postavil na noge, je ohranjal pri življenju njegovo državo, sicer skupek držav, ki so izšle iz osvobodilne in hrkrati državljanške vojne. Povezal jih je z gesлом o »bratstvu in jedinstvu«. Ko ga je sogo-

vornik vprašal, če zares in globoko v sebi verjame v slogan jugoslovanskih ljudstev, je vsakič odgovoril z redkobesednim, retoričnim sklicevanjem na državo, ki jo je spočela junaska borba partizanov. »Umrl je ob pravem trenutku, ki mu je prizanesel s sesetjem v prah njegovega življenjskega dela,« zna povediti Volčič.

Tako kot drugim novinarjem se Volčiču še sanjalo ni, da bi se po Barbierjevem klicu zakadil v Ljubljano, kjer je jugoslovanski maršal umrl: »Poleteli smo v Beograd, v center. Ves svet je mučilo vprašanje, kaj se bo po Titu zgodilo, če je uredil svoja nasledstvo. Pot do novic ni bila težka. Beograd je bilo kletpetavo mesto, kjer se je veliko govorilo o politiki, o resničnih in izmišljenih stvarih, o provokacijah, pa še o zmesi vsega tega. Zvečer smo zahajali k Ivu, v klub književnikov, v gostišče, kjer so se pod košatimi drevesi zbirali ministri, diplomati, novinarji. Ivo, hišni gospodar, je

hodil od mize do mize ter pobiral in naprej prenašal novice. Bil je v dobrem razmerju z rezimom, drugače si ne bil morel privoščiti zasebnega lokalja v sistemu podržavljene lastnine. Takoj nam je postalno jasno, da bo po Titu nastala zmesta. Samo naivneži so verjeli napovedim, da so Sovjeti za vogalom. Titov recept o »razdrobitvi« svoje vloge med republike, o šestmesečni rotaciji predstavnikov vsake republike na vodilnih mestih, je pokazal vso svojo neučinkovitost. Na zgrešenih mestih so se znašli zgrešeni ljudje. Naraščal je nered, ki se je vpisoval v splošno ekonomsko krizo. Od leta 1974 dalje so na vzhodu imeli vsi petletni plani pasivno bilanco. Samoupravljanje je bila neka umska igrača, kolesje, ki je stalo veliko denarja in ni sprožilo mehanizma. Kakor stroji japonskega umetnika Kitana, svetovnega prvaka v izdelovanju naprav, ki z največjim naporom in domišljijo dosežejo najmanjši učinek. Takšna je bila Jugoslavija po Titu.«

Volčič je Tita zadnjič srečal v živo v njegovi rezidenci na Dedinju. Jeseni 1979 je k njemu na obisk prišel italijanski predsednik Pertini. Z njim seveda novinarji. »Tito je bil umirjen, Pertini zivahan. Ta dan je bilo vse preveč modre barve. Modro je bilo nebo, modre so bile uniforme godbenikov. Tako kot pri Belem konjičku, v dunajski opereti.«

Igor Devetak

Novice o Titu so zbirali pod košatimi drevesi

sta z Volčičem prijateljevala, je »bil tri četrtni novinar, četrtni pa diplomat«. Dalmatinec italijanskega izvora, ki se je pojavil, a je hkrati ohranil italijansko kulturno, med vojno partizanski komandan, po vojni pa je obhodil vsa vodilna mesta jugoslovanskega novinarstva. Tudi njega je opazila Titova nenaklonjenost. Zapustil je Jugoslavijo, v Italiji pa je s pomočjo prijatelja Enza Bettize, ravno tako Dalmatinca, in z dopisovanjem za La Stampa navezal še prijateljstvo z Montanellijem in odvetnikom Agnellijem. »V Beogradu je še vedno poznal vse tiste, ko so nekaj veljali, pravi Volčič, kakor Barbieri »privilegiranec«, ki o družbenih in političnih potresih na evropskem vzhodu lahko govori v prvi osebi. Bil je preko trideset let RAI-ev po-ročevalc iz Dunaja, iz Prage, Bonna in predvsem Moske. Med Praško po-mladjo je bil v Pragi, med pokolom na Trgu Nebeškega miru v Pekingu, v novinarski delegaciji, ki je spremljala Gorbačova. Bil je v Beogradu v dneh Titovega poslavljanja od živilh.

»Titova osebnost je bila domi-

Predsednik Italije Sandro Pertini na obisku pri Titu

Raziskovalcu, ki gleda na preteklost z zadostno odmakenjenostjo glede na svoje pripadnosti in preferenčno, Titovo delo težko izpade drugače kot politična mojstrovina. Ponovno zedinili južne Slovane po propadu kraljevine Jugoslavije in državljanški vojni, ki je sledila italijansko - nemški okupaciji; zopet vzpostaviti jugoslovansko državo, razširjeno na dobrošen del ozemelja, z katere so se zavzemala narodna gibanja; uveljaviti v mednarodnem merilu spoštovanje države, ki je bila obenem sposobna nepričakovane avtonomije; upreti se je Stalinovi obsodbi in ustvariti za državo povsem izviren položaj v kontekstu hladne vojne; to so dejanja, ki prispevajo k oceni, da je bil opravljen enkraten podvig. Vse to pa ni bilo dovolj, da bi državi zajamčilo preživetje v drugačni mednarodni fazi, kot je bilo obdobje po koncu hladne vojne in komunizma. Ali je šlo za nemogoč načrt ob upoštevanju moči centrifugalnih silnic, prisotnih med južnimi Slovani, ali za realističen projekt, ki je propadel zaradi storjenih napak, to je vprašanje, na katerega lahko odgovorijo zgodovinarji, ki so boljši izvedenci za balkanski prostor. Kar je vsekakor očitno, je človeška cena celotne operacije, pri kateri je

treba sicer upoštevati destruktivni naboj, ki se je sprostil v teklu celote izkušenj, ki so si sledile - tuga okupacija, osvobodilna vojna, državljanška vojna - v okviru katerih je nastala Titova strategija. V tem pogledu predstavlja delo Tita in njegovih sodelavcev zgleden primer binoma vojna-revolucija, ki je zaznamoval evropsko dvajseto stoletje, zlasti na vzhodni strani kontinenta, kjer so zaporedne epopeje uničile in ponovno v krvi oblikovale krajne družbe.

Navsezadnje je to tisto, kar je od Titove politike najbolj ostalo v zavesti Tržačanov in splošneje ljudi Julijanske krajine, tudi če so to po navadi izrazili drugače. Seveda sta pojma »Tržača-

Raul Pupo

KROMA

ni« in »ljudje Julijanske krajine« zelo netočna, ker se za njima skrivajo zelo različne pripadnosti in politična pričakovanja. Iz nekega vidika pa bi lahko rekli, da so v teknu prejšnjega stoletja vsi ljudje teh krajev poskusili odločiti, v okviru katere zgodovine želijo biti. Za tiste »italijanskih čustev« ne glede na to, kako so si jih ustvarili po dolgi habsburški idili - srednjeevropski in mediteranski obenem -, je izbira šla v smer zgodovine Italije ter Zahoda. In to zgo-

ko naredi okoli sebe močna vodilna osebnost, simbol te nove zgodovine, oziroma preobrata, ki je brisal preteklost in načrtoval drugo prihodnost. Torej se je proti Titu in v njegovem imenu vodil dobršen del srdith političnih bitk dolgega povojnega obdobja, njemu so bile pripisane zasluge in krvide za politične izbire, ki so odločale o usodi julijskih ozemelj. Položaj se je še bolj zapletel po letu 1948, ko je razkol s Stalinom naredil konec temu, kar je še ostajalo od »italijansko-slovenskega bratstva«. To so bila leta, v katerih so Titova dejanja v Trstu dosegla zgodovinski minimum, ko je najhujša nadloga julijskega italijanstva dobila še obrise »titofašista«. Še enkrat je Trst, zgodovinski kraj, ki so ga prečkale meje, pri živem mesu občutil še drugo od velikih izkušenj dvajsetega stoletja, namreč tragično ostrino odnosov znotraj komunističnega sveta, iz katerega se te daš se ni povsem izvili.

Potem sta popuščanje napetosti in normalizacija na srečo pomirila duhove. To seveda velja predvsem za tiste, ki ne nosijo s seboj spomina na žrtev v družini ali na izgubljeno zemljo, kajti ločene spomine lahko olajšajo samo zamenjave generacij. Kakorkoli

Titova Jugoslavija, politična mojstrovina, ki ni zmogla preživeti

dovino, z njenimi logikami civilizacije in hegemonije, so skušali vsiliti tudi zaledju. Pretenzija je bila drzna in se je slabo končala. Tako so bili sredi štiri-desetih let potegnjeni v drugo zgodovino, o kateri so vedeli malo, in to kar so razumeli, jim je vzbujalo grozo: ne brez razlogov, kajti cene, ki jih je nala-gala, so bile visoke. Tito je bil z vsem učinkom, ki ga v slabem in dobrem lah-

že, otroci tistih, ki so izkusili burna povojna dogajanja, so hitro pozabili na gesla, ki so jih njihovi starši pisali po zidovih. Vnuki pa niso več uspeli prebrati velikih kamnitih napisov, postavljenih ravno nad mejne prehode, ki so obdajali klavstrofobni privesek tržaškega ozemlja, ki ga je desetletja blažila percepциja o najbolj odprtih meji v Evropi.

Raoul Pupo

Zastava na pol droga na pročelju tržaške občine ob Titovi smrti

MAGAJNA

»Ljudmila je faca«, mi je navdušeno pripovedoval Jani Novak, član skupine Laibach, o simpatični gospa, ki je svoja zadnja leta preživila med Portorožem in Ljubljano. Občasno je še skočila čez lužo, kjer se je zaposlil njen sin. V slovenski prestolnici si je na starost kupila prostorno stanovanje. In to v eliti stavbi, v kateri so pred slovensko osamosvojitvijo stanovali visoki vojaški kadri, vladni funkcionarji in partijski imenitevni.

Ljudmilo sem spoznala, ko je bila že upokojena zdravnica, na eni od večerij, ki jih je prirejala na svojem ljubljanskem domu. Rada se je obkrožala z mlajšimi ljudmi, še posebej z umetniki in glasbeniki. Bila je na tekočem z ljubljansko umetniško sceno in še posebej so jo zanimali mednarodni podvigi slovenskih umetnikov. Navdušeno je spremljala koncerte skupine Laibach. Dala je vedeti, da jo bolj zanima sedanjost kot preteklost, in ko je kdo med gosti pokazal radovednost za njene burne izkušnje, še posebej za tiste iz vojnih časov, ko je bila v partizanih, ali pa za one iz prvih povojnih let, ko se je po spletu srhljivih okoliščin znašla na seznamu Titovih sovražnikov, je marcantna gospa, ki sicer ni skrivala svojih odločnih mnenj o marsičem, zamahnila z roko in se hudomušno nasmehnila.

Bila je hči primorskih staršev, ki so se v času fašizma izselili v Maribor. Zanimalo me je kaj več izvedeti o njenem mariborskem otroštvu. Ni bila zgovor-

Marta Verginella

na. Povedala je le, da so se kot primorski otroci počutili drugačne, da jih je mariborska otročad včasih šikanirala z žaljivko »taljani«. Poskušala sem jo prepričati, da so njeni spomini izjemno dragoceni, kajti nadejala sem se, da će bo spre-govorila o svojem otroštvu, bo potem, kaj več povedala tudi o vojnem in povojnem

času. Ni se dala zmotiti. Tudi potem, ko sem k njej poslala eno od svojih študentk, ki je zbirala pričevanja o primorskih beguncih in begunkah, je obvezala njena. Rezultati intervjua so bili skromni. Svojih spominov ni bila pri-

pravljena deliti z raziskovalko niti za ceno anonimnosti.

Ljudmilin molk ni bil tako zelo neavanadan, če upoštevamo obvezo o molčanosti, ki so jo bili dolžni držati nekdanji zaporniki na Golem otoku ali v drugih taboriščih povojne Jugoslavije. Nekateri so jo prelomili že pred razpadom Jugoslavije, drugi malo kasneje, ko so spregovorili o neznosnih razmerah, v katerih so jih pahnile pogosto povsem

neupravičene obtožbe sovražnega delovanja ali le osebna maščevanja ter politična sumničenja v času razkola med Titom in Stalinom. Mnogi so se držali tudi pozneje, nekateri pa še danes. Medenje lahko uvrstimo gospo Ljudmilo.

A pri njej ni šlo samo za molk, šlo je za zadrgo. Zadrgo, ki je vidna tudi pri drugih žrtvah, ki lastno izkušnjo razumejo kot »napako v sistemu«, črni

besed za tiste, ki so javno zagovarjali interese Titovih žrtv. Druščino za mizo je spraševala, ali bo levosredinski, liberalni pol dovolj močan, da se jim bo postavil po robu na bližajočih se volitvah.

Na Ljudmilino življenjsko zgodbo in njen način razmišljanja pomislim vsakič, ko se v slovenski javnosti razplamti polemika o slovenski polpreteklosti, ko se gromko oglasijo taki, ki bi radi potegnili ostro ločnico med komunizmom

Ljudmilina vijugasta pot v pravičnejši svet

Ostanke nekdanjega taborišča na Golem otoku

madež, ki se ga ni dalo oprati, a ki vendar ni zmogel zasenčiti vsega tistega, kar je povojni čas proizvedel. Šlo je za posamezni, ki so bili žrtve politike, v katero so verjeli, kljub temu pa niso bili pripravljeni ocenjevati Titovega režima skozi svojo lastno izkušnjo. Njihova človeška drama ni zmogla zasenčiti javno dobrega, pomembnih socialnih in ekonomskih sprememb, ki so sledile koncu druge svetovne vojne. Gospa Ljudmila je kljub svojim trpkim povojnim izkušnjam dajala vedeti, da se je borila za pravo stran, da je bila vseskozi na strani socialno pravičnejše družbe od tiste, v kateri je odraščala in da je pripadala generaciji, ki je sooblikovala socialistično Jugoslavijo.

Ko sem bila zadnjič pri njej na obisku, potem sva se slišali le še enkrat, pred njenim odhodom na potovanje po Grčiji, ni skrivala zaskrbljenočnosti zaradi slovenske politike. Ni imela prijaznih

in antikomunizmom, med Titovemu totalitarizmu zvestimi dediči in s titoizmom nekompromitiranim demokratičnimi silami. Spomnim se, da je kot priče zagonetne politične dediščine, vijugastih poti, ki so jih prehodili nekateri protagonisti partizanstva in revolucije, a tudi kot živega opomina, da so enovita vrednotenja prelomnih zgodovinskih dogajanj varljiva.

Podobno kot Ljudmilino življenjsko zgodbo me nagovarjajo tudi nekatere druge priopovedi. S svojimi protislovji in dvoumji naredijo bolj razumljivo nostalgijo po Titu in po nekdanji socialistični Jugoslaviji, predvsem pa zmorejo približati čas, ko so se kotile misli o boljši prihodnosti in pravičnejšem svetu, ko so mnogi verjeli, da bodo v novi družbi tudi mali ljudje pridobili javno besedo in postali sooblikovalci velike zgodovine.

Marta Verginella

Tito je umrl na nedeljo, 4. maja pred tridesetimi leti. Njegova smrt je bila pričakovana, agonijo zadnjega izmed velikih državnikov, ki so izšli iz druge svetovne vojne, je dan za dnem spremjal svetovni tisk. Po nekaterih vesteh je bil klinično mrtev že prej, a vesti niso sporočili v javnost, dokler ni bilo vse do potankosti pravljeno za pogreb, ki je bil po oceni svetovnega tiska eden najveličastnejših v povojnem obdobju. Udeležilo se ga je preko sto najvidnejših državnikov vsega sveta, kar je bil nedvomno odraz ugleda, ki si ga je v svetu pod Titovim vodstvom pridobil Jugoslavija kot ustanoviteljica in voditeljica gibanja neuvrščenih držav.

V številne spominske svečanosti se je nmočilno vključilo tudi naše zamejstvo. Na pondeljek, 5. maja, je izšla posebna izdaja Primorskega dnevnika z vestjo o Titovi smrti in njegovim življepisom. Še prej, v nedeljo, na dan smrti, se jena tržaškem sedežu SKGZ v večernih urah zbralo na desetine mladincev, ki so v nočnih urah prelepili mestno središče s slovenskimi in italijanski plakati v spomin na Tita. Seveda so bili plakati lepljeni vsevprek in ne le na za to določena mesta. Akcija je bila bliskovita, množična in učinkovita, policija je bila povsem presenečena, več mladincev se je znašlo na kvesturi. Sredi noči so vrgli s postelje na-

Na fotografijah v smeri urinega kazalca: nabito poln kulturni dom v Trstu; Boris Race-Žarko govor na komemoraciji; plakat s Titom na tržaški ulici; ravnatelj Josip Pečenko govor na svečanosti v rojanski šoli Bazovški junaki.

»Za Titom žalujemo z enako bolestjo kot naši rojaki v matični domovini«

čelnika političnega oddelka, sicer nepozabnega prijatelja Slovencev Giovannija Volpeja. Z nočnimi pogajanji se je vse končalo brez velikih posledic.

Odziv na spominske pobude je bil množičen in spontan. Že izredna pondeljkova številka Primorskega dnevnika je napovedovala za naslednji dan enotno komemoracijo Slovencev v Italiji v tržaškem kulturnem domu. Tam se je v torek zbrala tolikšna množica, da je kulturni dom po pričevanjih še ni doživel, veliko ljudi je ostalo izven do zadnjega natrpanje dvorane.

Osrednjo spominsko svečanost so priredile Komunistična partija Italije, Socialistična stranka Italije, Slovenska skupnost, Slovenska kulturno gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij in Slovenska društva videmske pokrajine. To je bila formula tedanje Enotne delegacije. Titov spomin so počastili Stojan Spetič (KPI), Filibert Benedetič (PSI), Zorko Harej (SSk) in Boris Race (SKGZ), partizanske pesmi pa je pel pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline. V znak žalovanja so v Dolini prekinili tradicionalno Majenco.

V sredo je bila prav tako množična enotna svečanost v goriškem avditoriju, kjer so o Titu spregovorili Ivan Bratina (KPI), Marko Walritsch (PSI), Marian Terpin (SSk), Silvino Poletto (VZPI-AN-PI) in Mirko Primožič (SKGZ), nastopila pa sta pevska zpora Andrej Paglavec in Oton Župančič.

»Za Titom žalujemo z enako bolestjo kot naši rojaki v matični domovini«, je bil značilen naslov Primorskega dnevnika, značilno pa je tudi dejstvo, da med govorniki različnih komponent naše skupnosti ni bilo bistvenih vsebinskih razlik. Vsi so z različnimi odtenki izpostavili Titovo državniško veličino in ob tem dejstvo, da je njegova smrt velika izguba tudi za Slovence v Italiji.

Osrednjima komemoracijama je sledilo na desetine manjših slovesnosti po društvih, kar deževalo so prošnje po govornikih, ki bi orisali Titov lik. Vsi so hoteli Titovo fotografijo in slovensko zastavo s petorokrako zvezdo, če drugo ne, vsaj jugoslovansko. Množično spominsko svečanost so priredili dijaki višjih srednjih šol, vrsta spontanih svečanosti pa je bila tudi na drugih šolah na Tržaškem in Goriškem. Oglasili so se slovenski in italijanski župani in upravitelji. Na vseh javnih zgradbah, tudi na občinskih in deželnih palači, so bile zastave razobešene na pol droga v znak žalovanja. Na jugoslovanskem konzulatu (ki je sedaj sedež srbskega konzulata) je bila več dni dolga vrsta javnih delavcev in tudi navadnih ljudi, ki so prišli podpisat žalno knjigo.

Kakor koli že ocenjujemo tedanje dogodek po tridesetih letih, ni mogoče nimo ugotovitve, da je bil to kljub razlikam trenutek velike enotnosti med Slovencami v Italiji. V ozadju je bila zavest, da je močna in ugledna Jugoslavija z urejenimi odnosi

med narodi znotraj njenih meja tudi jamshtvo za obstoj in razvoj manjšine. Kako so se stvari potem tragično obrnile, vemo, zato je težko obračati spomin na tisti čas brez doze nostalgijskega. Bila so leta velikih upov, ki se niso uresničili. Vtis je, da nas danes obdaja krepko poslabšan in krutejši svet.

D.U.

SPOMINI MIRA KOCJANA NA ZADNJE MESECE VOJNE

Iz Splita do Trsta in preko Beograda nazaj v Trst ...

Že novembra leta 1944, ko je bil vrhovni štab Narodno osvobodilne vojske že v osvobojenem Beogradu (na vrhovnem štabu sem bil nekaj časa, ko je bil na Visu) so bili v grobem že izdejani načrti za operacije na severu države, razposlani pa so bili osrednjim poveljstvom partizanskih enot, med njimi tudi štabu mornarice, ki je bil v Kaštel Lukšiću pri Splitu. Štab naj bi posredovali pripombe, v bistvu pa naj bi se pravili na zadnjo zgodovinsko ofenzivo.

Povezano s tem so mi v prvi polovici marca leta 1945 sporočili, naj se pravim, kakor so mi dejali, na zanimivo pa tudi tvegan pot v Slovenijo in predlagali, naj si izberem dvojico kurirjev, ki bi potovala z menoj ter seveda pomagala pri delu. Nalog ni bila preprosta. Opremili so me z malim, prenosnim radijskim oddajnikom, s katerim naj bi poročal o razvoju operacij, to pa na temelju gradiva, ki bi ga dobival na terenu, pri pomembnejših štabih ali partizanskih civilnih oblasteh. Priporočeno mi je bilo, naj poročam v duhu tudi drugih poročil iz krajev, koder bi tekle glavne operacije. Gradivo naj bi bilo v bistvu namenjeno, kakor sem razumel, predvsem štabu četrte armade in štabu mornarice. Tedaj sem namreč bil v štabu mornarice, kjer sem se ubadal s problemi, ki niso imeli zveze z radiotelegrafijo, takoj pa sem ugotovil, da bom, če opravim radiotelegrafski tečaj, tudi najhitreje prišel na moj dragoceni Kras, ki sem ga komaj poznal. Tečaj sem opravil v 15 dneh, kar je bilo, so mi dejali, rekordno.

Za kurirja so mi predlagali Alojzija Puriča in Petra Gorjupa. Pojasnilo so mi, da so se odločili zame, češ, da sem Primorec, torej iz pokrajine, ki naj bi jo kar dobro poznal, to pa je veljalo tudi za kurirja. Purič je bil z Opčin, pozneje, po vojni pa ga je spoznala vsa srednja Primorska (pa tudi velik del Slovenije in tudi istrsko-kvarnerski del Hrvaške), saj še danes vodi veliko zadružno trgovina v tem kraju. Znan je kot imeniten organizator, s svojim gromkim glasom pa še vedno daje navodila prodajalcem, pa tudi s kupci se še velikokrat spusti v pogovor. Drugi kurir, ki je bil kakor Purič prekomorec, pa je bil Peter Gorjup, če me spomin ne vara iz Zagona pri Postojni.

Nat pot smo odšli z džipom najprej iz Splita do Šibenika in naprej do Zadra, pri Zemuniku pa so nas vkrčali na ameriško letalo DC 2, s katerim smo se odpeljali do Metlike v Sloveniji, kjer je bilo znano zasilno letališče. Na glavnem štabu Slovenije nas je sprejel major I. Turnšek, odgovoren za mornarico, ki je nekaj let po končani vojni odšel v Monte Carlo, kjer mu je monaški princ zaujal vodenje znanega navtičnega kluba. Šlo je v bistvu za obnovno stikov, ki jih je Turnšek vzpostavil že pred vojno kot mornariški oficir. V to pisarie po prejko slej spada tudi to, da je med vožnjo z letalom kar dvakrat pošteno počilo nedaleč od nas (nemška protiletalska baterija), letalo je kar pošteno pognašalo levo in desno vendar brez posledic, tolažilo pa nas je, da sta kot spremstvo nenehno letela nad in pod letalom dva zavezniška lovca.

Miro Kocjan (levo) kot koprski župan leta 1972 podeljuje častno občanstvo narodnemu heroju Antonu Ukmarju - Miru, spodaj kot partizan poleti 1944, ko je bil na Visu pri vrhovnem štabu, in spodaj letos spomladi, ko ga obiskal eden najbolj znanih jugoslovanskih in slovenskih diplomatov dr. Antun Vrataša

OSEBNI ARHIV

več fotografij na www.primorski.eu

Opravili smo formalnosti, čez dva dni pa smo šli peš na pot. Na glavnem štabu Slovenije so nam dali na razpolago vod vosovcev (VOS - Varnostno obveščevalne službe), ki je skrbel za našo zaščito, ubrali smo notranjsko smer, sredi poti pa smo se zaradi sovražnikove postojanke nekje pri Babnem polju, spustili v Prezid na hrvaški strani, kjer smo prespali. Tiste dni je bila v Prezidu tudi četa Francozov, zvezčine, kakor so nam povedali, iz južne Francije, ki so ušli iz nemške vojske, v katero so bili mobilizirani, na slovenskem ozemljju pa so se brž priključili partizanom. Bili so smeli bojevniki.

Drugi dan smo nadaljevali pot, na Babnem polju ni bilo več sovražne postojanke, mimo tega kraja pa smo se napotili na Mašun ter na nekoliko bolj oddaljeno snežniško področje. Patrulja vosovcov nas je prepustila Istrskemu odredu, ki je imel tedaj svoje položaje na tem področju, je pa bil že pripravljen na zadnje operacije tudi proti sovražnikovim skupinam in enotam, ki so se neravno veselo začele umikati iz Dolenjske.

In doživel sem prvo nevšečnost, žal po svoji krividi, zato sem se tudi mahoma odločil, da bom pomanjkljivost odpravil sam. Zgodilo se mi je, da sem posebno uro, ki je seveda bila bistvena za poznejša radijska sporočila, preprosto pozabil na nočni omarici v sobi, kjer sem prespal v Prezidu. Prepričan sem bil, da imam uro v jopiču, kakor navadno. Povedal sem, da grem nazaj sam (poveljstvo mi je sicer vsilil spremļevalca, ki je bil domačin) in amen. Šlo je vse po sreči po stezah in stezicah, ki jih nisem poznal. Tja in nazaj.

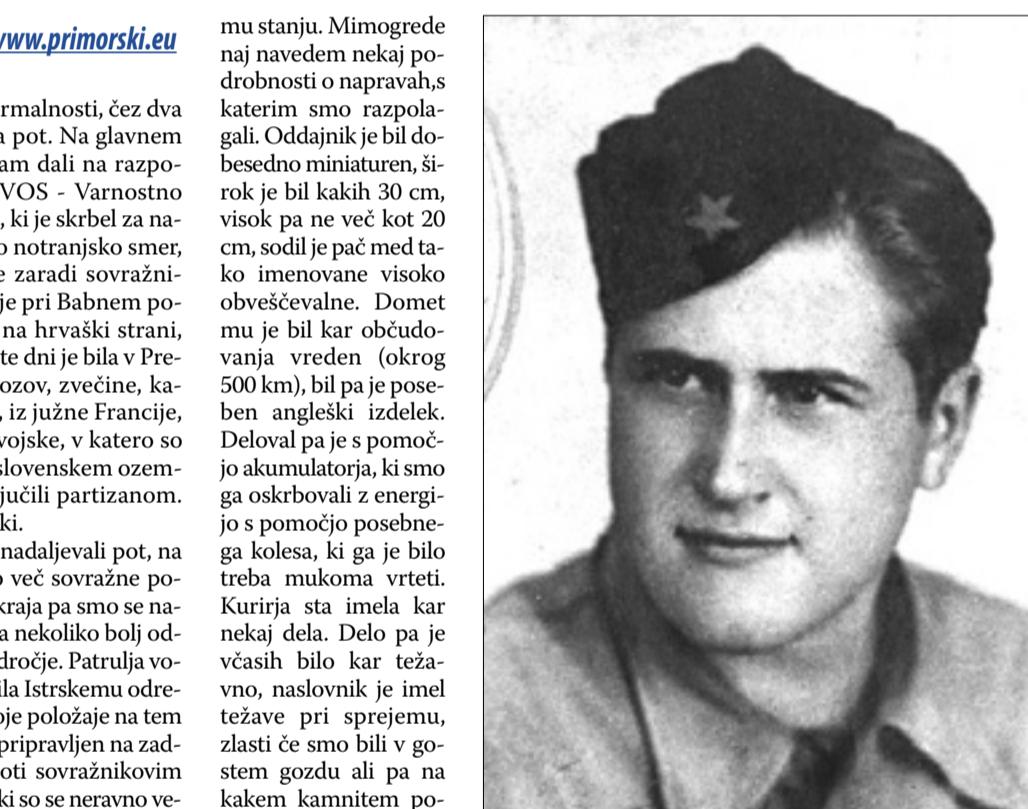
Na štabu smo pričeli z delom. Bilo je zanimivo. Podatkov je bilo na pretek, gradivo sem moral primerne formulirati, da je bilo, kakor smo menili, uporabno za »širši prostor in potrebe«. Poročila so seveda morala ustrezti dejanske-

mu stanju. Mimogrede naj navedem nekaj podrobnosti o napravah, s katerim smo razpolagali. Oddajnik je bil dobesedno miniatura, širok je bil kakih 30 cm, visok pa ne več kot 20 cm, sodil je pač med tako imenovane visoko obveščevalne. Domet mu je bil kar občudovanja vreden (okrog 500 km), bil pa je poseben angleški izdelek. Deloval pa je s pomočjo akumulatorja, ki smo ga oskrbovali z energijo s pomočjo posebnega kolesa, ki ga je bilo treba mukoma vrteti. Kurirja sta imela kar nekaj dela. Delo pa je včasih bilo kar težavno, naslovnik je imel težave pri sprejemu, zlasti če smo bili v gostem gozdu ali pa na kakem kamnitem področju.

Doživel pa smo marsikaj. Sodelavec Gorjup je sporocil patrulji, namenjeni proti Postojni, naj se oglasijo pri njegovih doma, naj jim povedo, da je živ in zdrav, da se vrača s prekomorci in da je le nekaj kilometrov od doma. Seveda pa obiska ni bilo. Vrnila pa se je s steklenico vina, pa še z obilno jedajo, kar je bilo še kako dobrodošlo. Če rečem, da smo mahoma bili dobre volje, zanesljivo ne pretiravam. Dan pozneje pa so razmere pokazale zobe. Mala patrulja je bila tokrat namenjena proti Nanosu, vendar samo do glavnih cest, kjer je naletela na belogardistično zasedo, saj smo naenkrat, morda kilometer od nas, slišali strele in kričanje, med drugim, da naj se »del brigade« (seveda izmišljene) brž usmeri proti kritičnemu področju, kar je očitno povzročilo, da se je sovražnik iz strahu hitro umaknil.

Nekaj dni pozneje smo zamenjali lokacijo in smo končali pri obveščevalni točki št. 1 Glavnega štaba Slovenije (biла je najbolj izpostavljena na zahodu). Nadaljevali smo z delom toda z ocitnim pričakovanjem, da se bliža konec naše nalage. Spominjam se, da smo neko jutro pri iskanju valov slišali, da je umrl ameriški predsednik Roosevelt. No, dan pozneje mi je oddajnik sporočil siglo CL (Morsejeva abeceda - Hvala, z delom si končal) s šifriranim pojasnicami, da so naše vojaške enote ponekod že prekoraci le našo črto oddajanja (še so proti morju in Trstu) ter da naj tudi sam ubarem pot v to mesto, ali na njegovo partizansko poveljstvo, ali na novo občinsko upravo, ali pa v Luško kapitanijo.

Dogovoril sem se, da sta dragoce na spremļevalca ostala pri Istrskem

partizansko pesmijo in glasbo korakali na zborovanje in Košano. Ko so me opazili so me dobesedno zvleklji z vozila in predlagali, naj grem z njimi. Manjša skupina me je odpeljala v Čepno, kjer so me zaučali hiši št. 6 (dragocena družina, sin Jože Dolgan je še živ, stik je postal), češ, da bom tam lahko prespal.

Tu pa se začne nova dejansko svojevrstna dogodivščina. Gospodinja mi je brž ponudila hrano, ker pa je opazila, da se me loteva spanec, me je spravila na podstrešje in tam hitro uredila zasilon ležišče. Storil pa sem usodno napako, da sem oddajnik pustil v kuhinji, sicer sem ga dosledno potisnil pod stol proti zidu, da ga ni bilo videti. Naivno sem pač sedil, da je končno nastopila svoboda in da sovražnika ni več.

Bilo je pa okrog petih zjutraj, ko je Jožetova draga mama tihoma, nadvse previdno prišla k meni, ko sem bil le na pol zbujen in mi s strahom pošepetal, da so Nemci v hiši. Priporočila mi je, da naj grem, da me ne bi ujeli, kar sem tudi mahoma storil, potem ko sem skozi špranjo zasilnega okna v podstrešju opazil pod menoj, morda tri metre od мене, nemške čelade. Gostiteljica mi je mahoma pokazala stezico, ki je od podstrešja na drugi strani hiše peljala proti glavnemu cesti v smeri Divače. Po vseh štirih sem odšel, vendar me misel na oddajnik ni zapustila. Ko sem se na nek način splazil do ceste, sem pričel nestрпно čakati na prihod kakuge partizanskega motornega sredstva, saj sem vedel, da so nekatere enote že napredovali proti Divači in Sežani. Res se je zgodilo, da se je pojavilo kakih deset kamionov, na katerih so bili, kakor so mi povedali, borci neke dalmatinške partizanske enote. Komandanta sem opozoril na prisotnost Nemcev v Čepnem in se je brž odločil.

Razporedili so se v polkrogu (šlo je za kakih 400 metrov do vasi) in prese netili Nemce, ki so večinoma, razen dežurnih, spali v sosednjih hišah. Seveda sem bil z našimi borci, operacija je stekla bliskovito, naši so nemške vojake postrojili in pričeli spraševati, od kod prihajajo (šlo je za enoto »Alpin korps«, ki se je tudi proti tretji prekomorski brigadi bojevala pred dnevi nad Reko) in podobno. Krutosti ni bilo nobene, Nemci so družno (nekateri so bili Korošči, da bi to dokazali, pa so povedali tudi kak slovenski stavek) trdili, da bi šli najraje domov. Drugega jima pa ni preostalo! Komandant naše enote je nepričakovano hitro po telefonu poskrbel za prevoz, iz Pivke so se pripeljali štirje vojaški tovornjaki ter odpeljali ujetnike. Glavna moja skrb oddajnik je na srečo bil tam, kamor sem ga prejšnji večer z nogo potisnil proti zidu, da bi bil kar najbolj skrit. Šifre pa sem seveda imel neprestano s seboj.

Osebno sem kar pač spet podal na cesto za Divačo, kamor pa sem prišel v trenutku, ko so omenjeni tovornjaki peljali ujetne Nemce. Nekateri v zadnjem tovornjaku so me spoznali, da sem bil med partizani v Čepnem ter da sem očitno sodeloval pri tem, da so jih ujeli. In so me, očitno razpoloženi in nedvomno prepričani, da se jim ne bo zgodilo nič hudega, skorajda veselo pozdravljali. Z nekim džipom sem jih dohitel in spet doživel pozdrav, mahanje ljudi, ki so malo prej bili še kako hudi sovražniki. Sliši se čudno, vendar sem jim pomahal nazaj. Trenutki, ki so včasih človeški del vojne!

Naj končam. Nekaj pred Padriča mi sem srečal mornariško poveljstvo pri IX. korpusu in z njim nadaljeval pot vse do občinskega poslopja v Trstu, kjer je že bil poveljnik jugoslovanske partizanske mornarice Josip Černeg. Objel me je in mi razigrano dejal: »Končali smo!« Iz Trsta sem odšel čez nekaj dni. Politično okolje mi ni ugajalo. Turnšek, ki sem se ga spomnil iz glavnega štaba Slovenije, me je, ko je zvedel, da odhajam, prepričeval, naj ostanem, vendar nisem pristal. Čez tri mesece sem orožje odložil in snel uniformo. V Trst sem se vrnil čez štiri leta kot dopisnik Tanjuga.

Miro Kocjan

TRST - Društvo Chamber Music »Komorni salon« zaživel z Allegrinijem

»Komorni salon (Il salotto ca-meristico)«, glasbena sezona, ki jo že več let uspešno oblikuje tržaško društvo Chamber Music, je ponovno zaživila s koncertom, ki je bil prava poslastica: največjo zaslugo ima pri tem hornist Alessio Allegri, mojster, ki je svojo kariero začel kot prvi hornist v milanski Scali, nadaljeval v orkestru Akademije sv.Cecilije, gostoval je kot solist z Berlinskim filharmoniki, medtem je prejel že veliko prestižnih mednarodnih nagrad in posnel veliko zgoščenek, redno pa nastopa tudi z mednarodnim orkestrom poletnega festivala v Luzernu, ki ga vodi Claudio Abbado ... z velikim dirigentom pa je Allegri angažiran tudi v vrsto vzgojno-izobraževalnih in človekovejubnih projektov. Moralna pokončnost in pozornost do socialne problematike stopata vzporedno z umetniško višino, ki jo je Allegri dokazal že v prvi točki programa: s pianistko Lauro Pietrocini je z izredno pretanjem občutkom, žametno kultiviranim zvokom in plamtečo fantazijo interpretiral Schumannov Adagio in Allegro op.70-izvedba, ki nam bo še dolgo

odmevala v duši.

Z vrhunskim mojstrom sta koncert delila pianistica Laura Pietrocini in violinist Marco Fiorentini, člana tria Ars, ki je za društvo Chamber Music že večkrat nastopil od leta 2001 dalje, ko je sestav osvojil prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju Tržaškega tria. Pianistica je polnokrvna umetnica, ki v svoje interpretacije vlivajo veliko zanosa in poustvarjalne fantazije, kar je dokazala tudi v dnu z Allegrinijem, nekoliko manj očarljivo muziciranje pa nam je ponudil violinist Marco Fiorentini.

Trio se je združil za zadnjo točko koncerta, Brahmsova Trio v Es-duru op.40, prelepo umetnino, ki zna stipljati žametni zvok roga tako s klaviaturo kot z violinimi strunami. Allegri je bil glasbena os izvedbe, ki je postopoma tudi violinista privredla do toplejšega izražanja. Užitek je med izvajanjem vseskozi naraščal in se na koncu izrazil z dolgimi in navdušenimi aplavzmi, ki so se jim odlični glasbeniki oddolžili s ponovitvijo zadnjega stavka.

Katja Kralj

**SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
TEATRO STABILE SLOVENO**
abonmajska kampanja 2010

Kaj bo padlo z neba? ...v maju

V MALI DVORANI

- OSNOVNI PROGRAM**
- PETER QUILTER**
Dueti
Režija: Matjaž Latin
- v soboto, 8. maja ob 20.30
(prva premiera)
- v nedeljo, 9. maja ob 20.30
(druga premiera)
- v četrtek, 13. maja ob 19.30
- v petek, 14. maja ob 20.30
- v soboto, 15. maja ob 20.30
- v nedeljo, 16. maja ob 16.00
- v sredo, 19. maja ob 20.30
- v četrtek, 20. maja ob 19.30
- v soboto, 22. maja ob 20.30
- v nedeljo, 23. maja ob 16.00
- Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

NA VELIKEM ODRU

- OSNOVNI PROGRAM**
- Mestno gledališče Ljubljansko
- PETER STONE, JULE STYNE, BOB MERRILL**
- Sugar – Nekateri so za vroče**
Režija: Stanislav Moša
- V petek, 28. maja ob 20.30 (redi A,T,F)
- V soboto, 29. maja ob 20.30 (red B)
- V nedeljo, 30. maja ob 16.00 (reda C,K)
- Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

PRODUKCIJE SSG NA GOSTOVANJU

- I.A.GONČAROV**
Oblomov
Režija: Egon Savin
- V ponedeljek, 3. maja ob 20.00
v Kosovelovem domu, Sežana
- V sredo, 12. maja ob 20.00
v Mali drami, Ljubljana
- V petek, 28. maja ob 10.30 v Kulturnem domu, Domžale
- 10. in 11. maja ob 20.00 v Kulturnem centru Janeza Trdine, Novo mesto
- V ponедelјек, 17. maja ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici
- V petek, 21. maja ob 19.30
v SNG Drama, Ljubljana
- V petek, 25. maja ob 11.00 in ob 20.30
ter v četrtek, 27. maja ob 11.00
v Kulturnem domu v Gorici
- V soboto, 29. maja ob 11.45
in v ponedeljek, 31. maja ob 11.45
v gledališču bivše umrobnice
pri Sv.Ivanu, Trst
- D.ŽUPANČIČ**
Ciciban
Režija: Primož Bebler
- V ponedeljek, 3. maja ob 10.30 v Kettejevi dvorani, Sv.Jakob
- V ponedeljek, 24. maja ob 10.30 v OV Ricmanje
- V torek, 25. maja ob 10.30 v OV Milje
- V sredo, 26. maja ob 10.30 v OV Boršt
- V petek, 28. maja ob 10.30 v Kulturnem domu, Prosek
- M.POVAŠNICA**
Olgica in mavrica
Režija: Marko Sosić
- V petek, 14. maja ob 10.30 v OV Škedenj
- V ponedeljek, 17. maja ob 10.30 v OV Sv.Ania
- V torek, 18. maja ob 10.30 v OV Nabrežina
- V sredo, 19. maja ob 10.30 v OV Devin
- V četrtek, 20. maja ob 10.30 v OV Mavhinje
- V petek, 21. maja ob 10.30 v OV Šempolj

ABONMA ZLATA RIBICA

Vstopnice pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave. Dopoldanske ponovitve so zaključene za šole. Za predstave v Mali dvorani SSG je rezervacija obvezna tudi za abonentke na št. 800214302 ali 040 362542.

TOMIZZEV DUH Moralka mora moralizirati

MILAN RAKOVAC

Mi drugi krstjani ne moremo prez morala, a la morlacha, po, magari. A la morlacha, ma come? Se domišljaj kako su naši starci povidali štourije od ladrije, i kako su ladri užali reči da to ni ladrija, to je „SE UZME DI JE, I SE PONIESE DI NI!“. I kad bi se zabralo par čapi ovac i voli, bi se hi lipo dognalo u Lim di čekaju Čozoti za sve to imbarcati. E i carabinieri e questurini e doganieri e forestali e finansi? Quel giorno sempre i gaveva altri afari!

Čo muoj »compagno Fini« kot zadnja linija obramek antikorupcijske zavesti Italije, in EU, bula questa, po!

»Politiki imajo težave s korupcijo zato, ker ni obče odobravana. Še več, lahko je tudi preganjana, morda celo kot kaznivo dejanje. Če jo preganjajo politiki, ki bi sami morali biti preganjani zaradi nje, je to verjetno dobro tako za politike kot za korupcijo,« pravi Tomaž Mastnak v Dnevniku.

EU je vzel američki model »mlijarderizacije« kot lastno formulo; ma težave niso odtod. Težave su v euro-moralistični zadregi. Evropska krščanska (katoliška) moralka mora moralizirati tudi sebe samo, in tako (kot enkrat istrijanski ladri) ona moralizira tudi lastno goljufijo!

Obama propoleta novu socijalnu in ekonomsko revolucijo; čapa se je jušto z Prvin Grihon, zmijinom jabukon, i sad kako i Isus da će stirati van lihvarje, jedine kojima ni mesto u hramu Božjemu. Ma guarda un po (by Frassica): Obama se baroži z bankari, burzon, mešetari, dividendi i bonusi, a evropski mediji (slovenski in hrvaški inclusiv!) delajo fintu da to ne vide, ni slova o „marksističko“ Obaminji kampanji, eventualno u kakoven kantunu dvi-tri rige na dnu stranice, spoda big-bradera i farme i piramide i zvijezde-pjevaju i ples-sa-zvijezdama itd.

Danes se demokracija in korupcija ne izključuje več. Natančneje, ker se nikdar nista absolutno izključevali, se danes izključuje manj kot nekdaj ... Korupcija je naša domicil in demokratičnem sistemu oblasti ... Z malo medsebojne solidarnosti (in morda korupcije) so tako vladajoči kot trenutno opozicijski politiki večni. Brez njih bi bilo konec demokracije ... Kaj, če korupcija ni preprosto zloraba, marveč lastnost sistema, v katerem se zlorablja položaje? POTES SE MORAMO VPRAŠATI, ALI TA SISTEM NI VEČJI PROBLEM OD KORUPCIJE.« (poudarek by M.R.).

Zato mi Evropljani ne citiramo Obamu preveč. Za ča? Zato ča smo američki model diskretno cementirali u piramidu evropskih načelnih, moralnih, demokratskih valorov! Zato ča je teže i huje u Evropi nego u Ameriki raskinuti kadine korupcije, kako ča to postavlja problem Mastnak.

V Ameriki ognji tanto i ciapa qualche goljuf, e Obama (come Roosevelt una volta, o Boby Kennedy come ministro della giustitia) el volesse cambiare koruptivni circulus vitiosus, ciò e – cambiare el sistema, come tale: Una roba che in Europa NO SE POL, perche l'Europa christiana NO POL funzionar brez krščanske uvitene Moralke. Cussi che la 'sta propo adesso costruendo (l'Italia come leader del processo) misure socio-giuridiche per beatificare almeno i vertici della goljufija.

Za euro-mahere&medijske lisice Obamino je grozje zeleno, one so ju navajene na legalizirani procent za lastne usluge tajkunkemu svetu, za nje je legalizirana korupcija postala tudi moralna, etična kategorija, o kateri zaskrbljeni debatirajo med luknjama golfigrališč.

Amerika se mijenja, naravno, morat će i Europa, osobito ova mediteranska, koja je v lastitu prevarantsku ideju lukavo uzidal američki lesssez-faire, i ZATO od Krete sve do Finis Terrae ekonomska kriza postaje KRIZA SISTEMA, eklatantnega nego američka. Kina i Indija sada, dva stoljeća poslige Europe i Amerike, ulaze u svoju industrijsko-finansijsku revoluciju, i tu je srž liberal-kapitalističnog sistema, jer naprosto evropski i američki proizvod ne može više konkuriратi azijskome.

Mladi zagrebački ekonomist priča mi kako razgovara s mladim kineskim ekonomistom; zašto ponavljate greške Zapada? Zato da se obogatimo kao i vi, a zatem čemo, kao i vi, doći do narednog stupnja, pa čemo svi zajedno promisliti zajedničku budučnost. Jer kad je Kina gradila željeznicu da bi bakar na rudo s kontinenta dovezla do mozambičkih luka, Zapad je histerizirao da Kina izvozi revoluciju. Ne, Kina nije izvozila ništa, nego uvozila sировине, SADA Kina izvozi u cijeli svijet finalne produkte, kojima Zapad sve teže konkurira.

Kina sada može korumpirati Zapad, što i čini, kupujući več elitne norijske tvornice automobile, a Zapad drage volje prihvata mito, jer je to dio sistema. „Mi digo che i scrivi 'sta roba solo per insempiar la gente“, diria Carpenteri&Faraguna una volta.

I sad historijska groteska, da jedan postfašist moralizira jednom tycoonu, dok se kapitulirana ljevica liberalizira samu sebe? »Ma cossa semo diventati tutti mati? Ne rabe nami u Europi danas moralistične predike, nan rabi moral. Nan rabi se čapati dela, moralnega, čovičnega dela, nan rabi denuncirati slipariju koja nan je požerala razum i srce.

SEŽANA - Hvalevredna pobuda

Tudi zamejske založbe na dnevih knjige 2010

Tudi zamejske založbe Založništvo tržaškega tiska, Galeb in Mladika, skupaj s Tržaško knjigarno, so v Sežani sodelovali na 15. slovenskih dnevih knjige, ki so potekali od 19. do 23. aprila v večjih slovenskih mestih. Za založbi ZTT in Mladika je bila to že druga tovrstna udeležba, saj sta se pred dvema letoma udeležile slovenskih dnevnih knjige v Mariboru. Gre za posebnost priložnosti, da se založbe ne posredno srečajo z bralci, z njihovimi potrebami in željami.

Organizacijo dogodka je za naš prostor prevzela Kosovelova knjižnica v Sežani, ki je na prireditve povabilo slovenske založbe, knjigarne in društva iz obmejnega prostora. Smisel tega pomladnega druženja ob knjigi je bilo ovrednotiti domačo knjižno stvarnost in knjigo pristeti med ljudi, v njihov prostor, med vsakodnevнимi opravili v domačem kraju, zato je bila izbrana lokacija na odprttem, na zelenici ob sežanski knjižnici. Na srečanju v Sežani so sodelovali:

NOVINARSTVO

Nagrada Luchetta v znaku Haitija

Letošnjo izvedbo mednarodnih novinarskih nagrad Marco Luchetta bo zaznamovala posebna nagrada za najboljšo televizijsko reportažo o potresu na Haitiju. Na razpis za najboljše televizijske prispevke, videooposnetke, fotografije in časopisne članke, z običajno posebno pozornostjo do otrok, se je letos prijavilo 120 avtorjev iz Italije in tujine. Nagrade je, kot znano, ustanovila Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v spomin na tržaške uslužbence televizije RAI, ki so v letu 1994 izgubili življenje med delom v Mogadišu.

Nagrajeni bodo avtorji, ki so z besedo ali sliko najbolj učinkovito opisali nasilje, tesnobo in nemoč, ki jih na različnih celinah povzročajo vojne, etnični konflikti in revščina. Tudi letos je prispealo mnogo italijskih in tujih prispevkov, na razpis so se prijavili tudi novinarji uglednih časopisov, kot so npr. Paris Match, The Independent in Der Standard. Opisali so otroke, ki s puško v naročju stražijo na fronti, trgovino z otroki v zahodni Afriki, obupno stvarnost Afganistana, otroke-vohune v jarkih Hamasa itd. Za posebno nagrado za prispevke o potresu na Haitiju pa so se prijavili tudi slavni novinarji televizij BBC in France 2.

Žiriji, ki bo 21. maja v Trstu izbrala finaliste v posameznih kategorijah, bo po novem predsedoval direktor televizije RAI Mauro Mazzatorta. Zmagovalce bodo razglasili julija, nagradili jih bodo kot vsako leto na večerni prireditvi, ki jo bo na Velikem trgu vodil novinar Lambert Sposini.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Risanka: Abecedenik za ljubljene krasače: Levi krak

20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utripevangelija

20.50 Dok. film: Aleksandrija, ki odhaja, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews

6.10 Variete: Da da da

6.30 Aktualno: Unomattina Weekend

9.35 Aktualno: Settegiorni

10.25 Aktualno: Aprirai

10.35 Vremenska napoved

10.40 Aktualno: Tuttobenessere

11.15 Aktualno: Slavljenje Praznika dela v prisotnosti predsednika Republike

12.00 Variete: La prova del cuoco (v. E. Isoardi)

13.30 0.05 Dnevnik

14.00 Aktualno: Easy Driver

14.30 Variete: Le amiche del sabato

16.40 Dnevnik in vremenska napoved

17.10 Aktualno: A Sua immagine

17.45 Dnevnik L.I.S.

17.50 Dok.: Passaggio a Nord Ovest

18.50 Kvizi: L'Eredità

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Kvizi: Soliti ignoti - Identità nasconde

21.10 Talent show: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici)

0.10 Dok.: Memorie dal Bianco e Nero

0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Variete: Videocomic

6.10 Aktualno: Tg2 Eat Parade

6.25 Aktualno: L'avvocato risponde

6.35 Aktualno: Inconscio e Magia

6.45 9.35 Variete: Mattina in famiglia

7.00 10.00, 13.00, 20.30, 23.25 Dnevnik

10.15 Aktualno: Sulla via di Damasco

10.45 Aktualno: Quello che

11.25 Aktualno: Aprirai

11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.25 Šport: Dribbling

14.00 Glasb.: Top of the Pops 2010

15.30 Film: Trilli (anim., ZDA '08, r. B. Raymond)

16.40 Risanke

17.05 Aktualno: Sereno Variabile

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.10 Šport: Speciale 90° Minuto Serie B

19.00 Resničnostni show: L'isola dei famosi, sledi L'isola e poi...

21.05 Nan.: Criminal Minds

22.40 Šport: Sabato sprint

23.35 Aktualno: Tg2 Dossier

0.20 Aktualno: Tg2 Storie

Rai Tre

7.00 8.40 Risanke

8.00 Variete: Il videogiornale del Fantabosco

9.00 Dok.: Speciale Primo Maggio

10.15 Aktualno: Speciale Tg3: manifestazione sindacale a Rosarno

12.55 Aktualno: Tgr Bell'Italia

13.20 Aktualno: Tgr Mediterraneo

14.00 Deželni dnevnik, vremenska napoved in rubrike

14.20 Dnevnik, vremenska napoved in Tg3 Pixel

14.50 Aktualno: Tgr Ambiente Italia

15.10 Dnevnik L.I.S.

15.15 Glasb.: Anteprima Concerto Primo Maggio

16.00 Glasb.: Concerto Primo Maggio - Lavoro, legalità e soldarietà

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.30 23.20 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Glasb.: Concerto del Primo Maggio - Lavoro, legalità e soldarietà (r. S. Vicario, v. S. Impacciatore)

23.25 Dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.00 Nan.: Boston Legal

7.30 Nan.: La dottoressa Giò

- 9.30** Aktualno: Vivere meglio
- 10.55** Aktualno: Cuochi senza frontiere
- 11.30** Dnevnik in prometne vesti
- 12.55** Nan.: Un detective in corsia
- 13.50** Aktualno: Popoldanski Forum
- 15.00** Film: Poirot sul Nilo (krim., V.B., '04, r. A. Wilson, i. D. Suchet)
- 17.10** Nan.: Detective Monk
- 18.00** Dok.: Vite straordinarie
- 18.55** 21.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Nad.: Tempesta d'amore
- 20.30** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.30** Nan.: Bones
- 23.20** Nan.: Law & Order - Unità speciale
- 0.10** Šport: Guida al campionato
- 0.40** Film: Strategia di una vendetta (triler, ZDA, '90, r. F. Darabont, i. T. Matheson)
- 2.15** Pregled tiska

- 20.30** Film: Due angeli in soffitta - Angels in the attic (kom., '98, i. C. Taylor, S. Losack)
- 22.00** Film: Active Stealth (akc., '00, i. D. Baldwin, F. Williamson)
- 23.30** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 23.35** Aktualno: Stoà

La 7

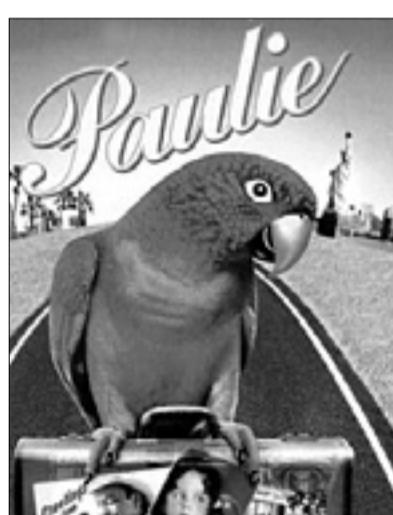
- 6.00** Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne vesti
- 7.00** Aktualno: Omnibus Week-End, sledi Omnibus Life
- 10.10** Aktualno: L'Intervista
- 10.45** Dok.: La7 Doc
- 12.00** Aktualno: InnovatiON
- 12.30** Dnevnik in športne vesti
- 13.05** Nan.: Hardcastle & McCormick
- 14.05** Film: Il nome del Papa Re (polic., It., '90, i. B. Spencer)
- 16.00** Nan.: Mac Gyver
- 18.00** Film: Detective extralarge - Magia nera (polic., It./Nem., '90, i. B. Spencer)
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Resničnostni show: Chef per un giorno
- 21.35** Nan.: L'ispettore Barnaby
- 23.30** Variete: Victor Victoria

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
- 8.50** Glasb. odd.: Loggione
- 9.45** Nan.: Finalmente arriva Kalle
- 10.50** Film: Bounce (dram., ZDA, '00, r. D. Roos, i. B. Affleck)
- 12.00** 14.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 13.00** Dnevnik, okusi in vremenska napoved
- 13.40** Nan.: Belli dentro
- 14.10** Aktualno: Verissimo di primavera (v. S. Toffanin)
- 18.50** Kvizi: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
- 20.00** 1.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 20.30** Variete: Striscia la notizia (v. Ficarra & Picone)
- 21.10** Variete: Lo Show dei Record (v. P. Perego)
- 0.00** Nan.: Vanished

Italia 1

- 6.00** Nan.: Degrassi
- 7.00** Risanke
- 10.45** Aktualno: Cotto e mangiato
- 11.05** Aktualno: Tv moda
- 11.55** Nan.: Dharma & Greg
- 12.25** Dnevnik in športne vesti
- 13.30** Šport: Grand Prix Moto
- 13.55** Motociklizem: VN Španija, vaje, 125 cc
- 16.00** Tenis: Internazionali d'Italia
- 18.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.00** Nan.: Mr Bean
- 19.20** Film: Paulie - Il pappagallo che parla (fant., ZDA, '98, r. J. Roberts, i. G. Rowlands)

Tele 4

- 8.35** 1.15, 2.15 Koncert klasične glasbe
- 10.05** Nan.: Ai confini dell'Arizona
- 10.55** Aktualno: Formatto famiglia
- 12.05** Dokumentarci o naravi
- 12.35** Dok.: Borgo Italia
- 13.15** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
- 13.30** Klasična glasba
- 14.00** Šport: Passione sport
- 14.10** Variete: Qui Cortina
- 15.00** 16.15 Dokumentarec
- 17.00** Risanke
- 19.00** Glasb.: Musica, che passione!
- 19.15** Voci dal ghetto
- 20.05** Variete: Campagna amica

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - deželne vesti
- 14.20** Srečanja v skupnosti Italijanov
- 15.00** Nautilus
- 15.30** Zoom
- 16.00** 23.45 Vsedanes - Aktualnost
- 16.30** Arhivski posnetki
- 17.15** Globus
- 18.00** Brez meje
- 18.35** Vremenska napoved
- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** 22.20, 0.15 Vsedanes - TV dnevnik

- 19.25** Športne vesti
- 19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja
- 19.40** Vzhod - Zahod
- 20.15** Avtomobilizem
- 20.30** Film: Odvetnik
- 22.35** Back stage live
- 22.55** 28. Mednarodni pokal v plesih
- 0.30** Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 11.30** Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved in kultura (pon.)
- 12.00** 0.15 Videostrani
- 15.00** Kajža
- 16.30** Hrana in vino (pon.)
- 17.30** Kultura: Praznik KD Brdo (pon.)
- 18.00** Izvivi mladih (pon.)
- 18.40** Če so tiste stezice, 3. spomladanski koncert Vrtca pri OŠ Solkan (pon.)
- 19.30** Dušovna misel
- 19.45** Tedenski pregled
- 20.00** Glasb. odd.: Z Mojco po domače
- 21.00** Primorski teknik (pon.)
- 22.00** Koncert: Prijatelji, ostanimo prijatelji, posnetek, 1. del (pon.)
- 23.15** Veliko platno

RADIO**RADIO TRST A**

- 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.25 Dobro jutro; 9.00 Radio paprika, sledi Music box; 10.10 Koncert: Carmina Slovenica in projekt Na Juriši!; 11.20 Sopotni mix; 12.00 Ta razajanski glas; 12.30 Tam, kjer teče bistra Bela - oddaja iz Kanaške doline; 13.20 Glas

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.15 Tv Kocka: Pomlad

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Vabilo v gledališče: Zaljubljeni v smrt, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Unomattina Week End

9.45 Sveta maša, sledi Regina Coeli

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica In - L'arena (v. M. Giletti)

15.30 Variete: Domenica In - 7 giorni (v. P. Baudo)

16.25 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.40 Kviz: Soliti ignoti

21.30 Nan.: Tutti pazzi per amore 2 (It., '09, r. R. Milani, i. A. Liskova, E. Solfrizzi)

23.45 Aktualno: Speciale Tg1

0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

1.15 Aktualno: Applausi (v. G. Marzullo)

Rai Due

6.00 Aktualno: L'avvocato risponde

6.10 Aktualno: Inconscio e Magia Psiche

6.45 Variete: Mattina in famiglia, vmes Dnevnik

10.05 Dok.: Ragazzi c'è Voyager

10.40 Aktualno: A come Avventura

11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00 20.30 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Motori

13.40 Vremenska napoved

13.45 Variete: Quelli che... aspettano, sledi Quelli che il calcio e... (v. S. Ventura)

17.05 Šport: Stadio sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90° minuto, sledi Numero 1

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

21.00 Nan.: NCIS

21.45 Nan.: NCIS - Los Angeles

22.35 Šport: La domenica sportiva, sledi Domenica sprint

1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 1.45 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

7.00 Variete: Aspettando è domenica papà

7.40 Aktualno: Mamme in blog

7.45 Variete: È domenica papà

8.20 Risanke

8.55 Nan.: The Saddle Club

9.35 Film: Un ettor di cielo (kom., It., '57, i. M. Mastrianni)

11.15 Aktualno: Tigr Buongiorno Europa, sledi Tigr RegionEuropa

12.00 Dnevnik in športne vesti

12.25 0.45 Aktualno: TeleCamere

12.50 Aktualno: Racconti di vita

13.25 Aktualno: Passepartout

14.00 19.30, 23.20 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.15 19.00 Dnevnik

14.30 Aktualno: In 1/2h

- 15.00** Dnevnik L.I.S.
- 15.05** Film: Bella, bionda... e dice sempre di sì (kom., ZDA '91, i. K. Basinger)

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Unomattina Week End

9.45 Sveta maša, sledi Regina Coeli

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica In - L'arena (v. M. Giletti)

15.30 Variete: Domenica In - 7 giorni (v. P. Baudo)

16.25 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.40 Kviz: Soliti ignoti

21.30 Nan.: Tutti pazzi per amore 2 (It., '09, r. R. Milani, i. A. Liskova, E. Solfrizzi)

23.45 Aktualno: Speciale Tg1

0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

1.15 Aktualno: Applausi (v. G. Marzullo)

- 17.00** Film: Scandalo al sole (dram., ZDA, '59, r. D. Daves, i. R. Egan)
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Variete: Che tempo che fa
- 21.30** Aktualno: Report (v. M. Gabellini)
- 23.35** Variete: Glob, l'osceno del villaggio (v. E. Bertolino)
- 0.35** Nočni dnevnik

Rete 4

- 6.20** Dnevnik: Pregled tiska
- 7.10** Nan.: Vita da strega
- 8.00** Nan.: Tequila & Bonetti
- 8.50** Nan.: Nonno Felice
- 9.25** Dok.: Artezip
- 9.30** Dokumentarec
- 10.00** Sveta maša
- 11.00** 13.30 Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
- 12.00** Aktualno: Melaverde
- 14.00** Variete: Ieri e oggi in Tv
- 14.20** Film: Una famiglia nel West: Un nuovo inizio (dram., ZDA, '05, i. L. Bartholomew)
- 16.10** Film: Forza 10 da Navarone (vojna, V.B., '78, i. R. Shaw)
- 17.00** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Film: Colombo - Duplice omicidio per il tenente Colombo (det., i. P. Falk)

- 21.30** Aktualno: Quarto grado
- 23.25** Šport: Controcampo
- 1.20** Nočni dnevnik - Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
- 8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito
- 9.40** Dnevnik - kratke vesti
- 10.00** Aktualno: Verissimo di primavera (pon.)
- 13.00** Dnevnik, okusi in vremenska napoved
- 13.40** Aktualno: Domenica Cinque (v. B. D'Urso)
- 18.50** Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
- 20.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.40** Variete: Striscia la domenica
- 21.30** Film: Alexander (vojna, ZDA, '04, r. O. Stone, i. C. Farrell)
- 1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 7.00** Aktualno: Super Partes
- 8.00** Risanke
- 10.45** Motociklizem: VN Španija, 125 cc
- 12.00** 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 12.15** Motociklizem: VN Španija, Moto 2
- 13.00** Šport: Guida al campionato
- 15.00** Šport: Grand Prix
- 14.00** Motociklizem: VN Španija, MotoGP
- 15.00** Šport: Gran Prix - Fuori giri
- 16.00** Tenis: Internazionali d'Italia
- 19.00** Nan.: Sms - Squadra molto speciale (i. E. Salvi)
- 19.25** Film: Mean Girls (kom., ZDA, '04, r. M.S. Waters, i. L. Lohan)

- 21.30** Resničnostni show: La Pupa e il secchione - Il ritorno (v. P. Barale, E. Papi)
- 0.45** Variete: Mai dire Pupa (v. Gialapà's Band)

Tele 4

- 7.00** Koncert klasične glasbe
- 8.20** Aktualno: Salus Tv
- 8.35** Aktualno: Musa Tv
- 8.50** Aktualno: Italia economia
- 9.40** Aktualno: Rotocalco Adnkronos
- 10.35** Mednarodni pokal plesa 2010
- 11.30** Šport: Ski Magazine
- 11.55** Angelus
- 12.20** Dok.: La grande storia
- 13.15** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 13.20** Glasb.: Musica, che passione!
- 13.35** Variete: Attenti al cuoco (pon.)
- 14.00** Variete: Camper magazine
- 14.30** Variete: Campagna amica
- 15.05** Glasb.: Sulle ali dell'Operetta
- 16.30** Dok.: Borgo Italia
- 16.50** Dok.: Captain Cook Cruise nelle Isole Fiji
- 17.30** Risanke
- 19.15** Aktualno: Aspettando...E domani e lunedì
- 19.45** Aktualno: ...E domani e lunedì
- 23.00** Film: Due angeli in soffitta (kom., '98, i. C. Taylor, S. Losack)
- 0.30** Film: A better tomorrow (krim., '86, i. L. Cheung)

- 7.00** Aktualno: Omnibus Week-End, sledi Omnibus Life

- 10.10** Aktualno: La settimana
- 10.30** Film: Che cavolo mi combini papà? (kom., Fr., '81, i. Y. Montand)
- 12.30** Dnevnik in športne vesti
- 13.05** Nan.: Hardcastle & McCormick
- 14.05** Nan.: L'ispettore Barnaby
- 16.00** Nan.: Cuore d'Africa
- 18.00** Film: Zitti e mosca (kom., It., '91, r. i. A. Benvenuti, M. Ghini)
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Resničnosti show: S.o.s. Tata

La 7

- 21.30** Variete: Crozza Alive

- 23.40** Aktualno: Reality

Slovenija 1

- 7.00** Ris. nan.: Živ Žav - Telebajski
- 9.20** Otr.odd.: Žogarija
- 10.00** Evangelistično bogoslužje, prenos iz Murske sobote
- 11.00** Izvir(ni)
- 11.30** Obzorja duha
- 12.00** Ljudje in zemlja, oddaja Tv Maribor
- 13.00** 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.10** Na zdrujve!
- 14.30** Prvi in drugi
- 15.00** 17.15 NLP - razvedrilna oddaja
- 15.05** Na naši zemlji z Marjanom Grčman
- 15.10** Glasbiator
- 15.25** Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom
- 15.35** Profil tedna
- 16.00** Večno z Lorello Flego
- 16.05** Športni gost
- 16.20** Svetovno s Karmen Švegl
- 16.25** Za prste obliznit, kuhrska oddaja
- 17.30** Fokus
- 18.25** Žrebanje lota
- 18.30** Risanka
- 19.20** Zrcalo tedna
- 19.50** Gledamo naprej
- 19.55** Spet doma
- 21.45** Intervju: Dr. Andrej Capuder
- 23.10** Film: Palookaville

Slovenija 2

- 6.30** 2.00 Zabavni infokanal
- 7.35** Skozi čas
- 7.45** Iz arhiva TVS: TV dnevnik 02.05.1992
- 8.10** Globus (pon.)
- 9.10** Koroška poje 2010
- 9.50** Film: Ne joči Peter
- 11.25** Lודז: Odbojka, zaključni turnir lige prvakov, tekma za 3. mesto, prenos
- 13.30** Rad igram nogomet
- 14.00** Semič: DP v motokrosu, reportaža
- 14.10** Slovenski magazin (pon.)
- 14.40** Lודז: Odbojka, zaključni turnir lige prvakov, finale, prenos
- 16.40** Birmingham: EP v gimnastiki, oredja (ž), vključitve v prenos
- 18.30** Pot v južno Afriko
- 19.20** Kraji in običaji - oddaja Tv Koper Capodistria (pon.)
- 20.00** Dok. serija: Kapitan Cook
- 20.55** Žrebanje lota
- 21.05** Nad: Bratje Karamazovi
- 21.55** Na utrip srca
- 22.45** Biog. serija: Strastna leta J.Paula Sartra, zadnji del (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - deželne vesti
- 14.10** Eurowebs
- 14.20** In orbita
- 14.50** Tv nanizanka
- 15.45** Sredoziemje
- 16.15** Glasbena oddaja
- 17.00** City folk
- 17.30** Potopisi
- 18.00** Ljudje in zemlja
- 19.00** 22.00, 0.05 Vsesedan - Tv dnevnik
- 19.25** Vzhod - Zahod
- 19.45** Kino premiere
- 20.00** Vesolje je...
- 20.30** Dok. oddaja
- 22.15** Nedeljski športni dnevnik
- 22.30** Slovenski magazin
- 23.00** Koncert
- 23.30** Baiker explorer

Tv Primorka

- 15.00** Kmetijska oddaja (pon.)
- 16.00** Glasb. odd.: Z Mojco po domače

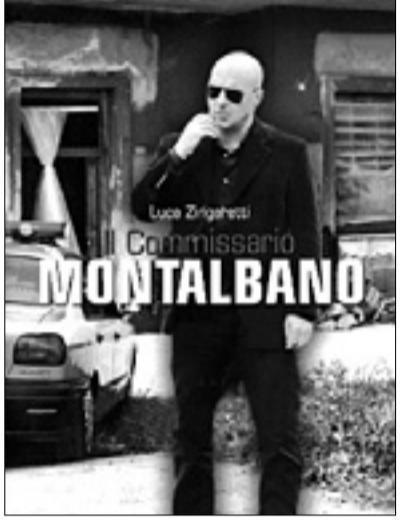
- 17.00** Hrana in vino, izbrani recepti
- 18.00** Duhovna misel (pon.)
- 18.15** Tedenski pregled (pon.)
- 18.30** Mavrica pogledov (pon.)
- 19.15** Pravljica
- 19.30** Med Sočo in Nadižo, oddaja za Slovence v Italiji
- 20.00** Celovečerni film: Kifeljci (kom.)
- 21.30** Razgledovanja (pon.)
- 22.00** Objektiv (pon.)
- 21.30** RPS, rdeča preproga s Sebastianom
- 0.30** Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343**18.40 Čezmejna** Tv: Primorska Kronika
20.25 Tg Kocka: Nekaj minut za domačo glasbo: Pozdrav Celju - Vitezzi celjski**20.30 Deželni** TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1**Rai Uno**

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identità nascoste
21.10 Nan.: Il commissario Montalbano (i. L. Zingaretti)

23.20 Aktualno: Porta a porta**Rai Due**

- 6.00** Aktualno: Cercando cercando
6.10 Dok.: Siria, lungo la via della seta
6.25 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Protestantesimo
10.00 Aktualno: Tg punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 18.30, 20.30, 23.10 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kviz: Cuore di mamma (v. Amadeus)
18.00 Dnevnik L.I.S. in sportne vesti
19.00 Resničnostni show: L'isola dei famosi, sledi L'isola dei famosi e poi...
20.25 Žrebanje lota
21.05 Dok.: Voyager
23.25 Dok.: La storia siamo noi

Rai Tre

- 6.00** 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tg Buongiorno Regione
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Dieci minuti di...
9.25 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.30 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Shukran
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tg Leonardo, sledi Tg Neapolis

- 15.10** Dnevnik - kratke vesti
15.15 Variete: La Tv dei ragazzi d Raitre
15.40 Variete: Melevisione
16.00 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, siedi di Geo & Geo
18.10 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.15 Šport: Replay

- 13.15** Aktualno: Videomotori
14.00 Aktualno: Animali amici miei
14.30 Vaterpolo: Pallanuoto Trieste - Pallanuoto Brescia
15.40 Mednarodni pokal plesa 2010
17.00 Risanke - K2
19.00 Šport: Super calcio - Triestina
20.00 Športne vesti
20.05 Šport: Super calcio - Udinese
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nogometna tekma: Crotone - Triestina
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Aktualno: Pagine e fotografiami
23.55 Nan.: Cold Squad

- 22.00** Pozdrav Afriki
22.30 Knjiga mene brigata
22.50 Film: Sovražni me

Rete 4

- 7.05** Nan.: Magnum P.I.
7.55 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 4
11.30 17.00 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan: Distretto di polizia
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.40 Film: La baia di Napoli (kom., ZDA, '60, r. M. Shavelson, i. C. Gabble)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Il comandante Florent
23.15 Film: Lo straniero senza nome (western, ZDA, '74, i. C. Eastwood)
0.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
1.15 Dnevnik - pregled tiska

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: Sissignore (kom., It., '68, i. U. Tognazzi)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'Infedele (v. G. Lerner)
23.40 Šport: Senza titoli
1.00 Film: Io, io, io... e gli altri (kom., It., '65, i. W. Chiari)

Slovenija 1

- 6.30** Utrip (pon.)
6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Risana nan.: Cofko Cof, sledi Mulčki
10.40 Otr. odd.: Žogarica - Ko igra se in ustvarja mularija (pon.)
11.05 Izobr. nan.: Mi znamo
11.30 Nan.: Dogodivščine Sarah Jane (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja, oddaja Tv Maribor (pon.)
13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved
13.20 Oddaja o znanosti: Ugriznimo znanost
13.40 Posnetek koncerta iz Cankarjevega doma: Glenn Miller revival (pon.)
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan.: Mladi znanstvenik Janko
15.55 Ris. nan.: Feliksova pisma
16.10 Lutk.-igr. nan.: Bine
16.25 Otr. nad.: Ribič Pepe
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
18.25 Žrebanje 3x3 plus 6
18.40 Risanke
19.55 Polemika
21.00 Hum. nan.: Starši v manjšini
21.30 Nan.: Na lepše
22.05 Odnevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.10 Umetnost igre
23.35 Antologija slovenske violinske glasbe
0.30 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 03.05.1992 (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
15.00 Zoom - Mladi in film
15.30 Koncert
16.00 Vesolje je
16.30 Tednik
17.00 Avtomobilizem
17.20 Istra in...
18.00 23.20 Športna mreža
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Globus
19.50 Kino premiere
20.00 Sredozemje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani
22.15 Vzhod - Zahod
22.30 Športel
0.00 Čezmejna TV - dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 9.00** Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 16.30 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in Videostrani
17.10 Kultura: Razstava in predstava o Cirilu Kosmaču v SNG Nova Gorica
17.40 Naj viža, glasbena oddaja (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vreme, Kultura
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Znanstveni večeri Univerze v Novi Gorici (pon.)
22.30 Prvi temp 5
0.00 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radio parrika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povor z dr. Božidarjem Jezernikom; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrekva - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek odaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika; 6.20 Primorska poje 2010; 7.00 Juntranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 9.10 Prireditve; 10.00 Pod dresom; 11.00 Osebnost Primorske 2010; 12.30 Opoldne-nik; 13.30 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Sotocja; 21.00 Indie ni Indija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-00 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pilolle; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprt prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 7.55 Spredi; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnjem dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotocja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditiv; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.05 Teren; 11.00, 11.40 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.15 Spored; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.05 Hip hop; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelj; 11.05 Mojstri samospava; 11.40 Na štir

živel 1. maj

**NARDIN G.
GORICA**

Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

ZASTOPSTVO
FORST

AGRITURIZEM

Kovac

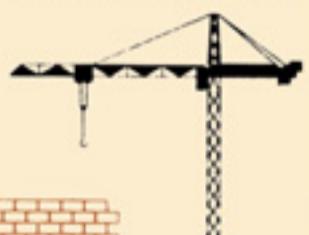
DOBERDOB
ZA CERKVIJO

Tel. 0481 78125
www.kovac.it - info@kovac.it
OKUSNA IN ZDRAVA HRANA
TUDI ZA NA DOM
Odprto ob petkih, sobotah,
nedeljah in praznikih

grafica goriziana
tipografija
tiskarna
printing house
buchdruckerei

G 34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18
tel. 0481 22116 • fax 0481 22079
info@graficagoriziana.com

GRADBENO PODJETJE
DEVETAK IZTOK

DOBERDOB
Ul. Prešeren 8 - Poljane
Tel. (0481) 78116

MUCCI PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA
MARIO MUCCI & C. s.n.c.

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

JESTVINE PETER POVŠIČ

Tuttidi
MARKET

Ulica Trieste 261 - Gorica

GRADBENO PODJETJE

**KOŠIČ
GIOVANNI**

35 let delovanja
DOBERDOB, Ul. Marconi 3, tel. 0481/78012

AVTOLIČARSTVO
GAIOTTO B. & PODGORNICH D. & MARCO

UL. TRIVIGIANO 15
ŠTANDREŽ

0481 / 21366

VRH SVETEGA MIHAELA
Tel. 0481.882488
www.devetak.com

1870 - 2010: PETA GENERACIJA
NAŠE DRUŽINE VOŠČI
VSEM VESELE
PRVOMAJSKIE PRAZNIKE

Bar Kubik

Gorica

Korzo Verdi 53

bar

kavarna

aperitivi

prigrizki

hladne jedi

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
KOVAŠKI IZDELKI

Tabaj F.lli s.n.c.

Miloš in Rajmund

ŠTANDREŽ - GORICA, ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Faks 0481/21987 - barbara@tabaj.191.it

Potovalna agencija
GOTOOUR
www.gotourviaggi.it

Potovanja - letalske karte
izleti - posebne ponudbe
ul. Sauro 12 - GORICA
tel. 0481.531213 • faks 0481.531180
e-mail: gotour@gotourviaggi.it

Agraria
N. & M. Zavadlav

Semena, sadike in sadno
drevje, orodje za vrt
in za zelene površine
krma za domačo žival

Gorica

ul. Trieste 18, Tel. 0481.520898

GORICA
Drevored
XX. Septembra, 134

Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

mark
MEDICAL SUPPLIES GROUP

MARK S.r.l.

Ulica San Michele 334
34170 GORICA

Tel.: +39 0481 21711

Faks: +39 0481 20719

E-mail: info@mark-medical.com
www.mark-medical.com

PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES
E. ČUK

CEFARIN R. & SAKSIDA A.

GORICA
Trg Cavour 9, Tel. 0481 535019

avtodelavnica
avtoličarstvo
vulkanizerstvo

**BASTIANI
SERGIO**
DOBERDOB (GO)
Tel. 0481.78305

Vesele prvomajske praznike

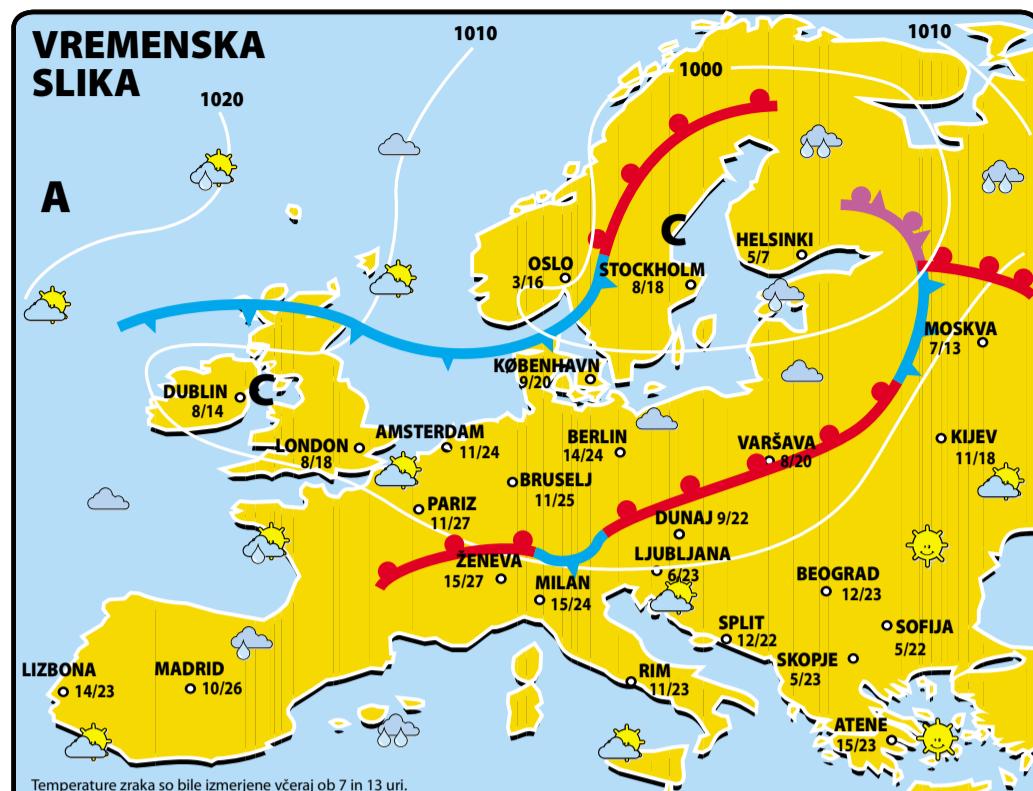

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49, Tel. 0481.535657, www.suligoj.com

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

A Prvi maj bo v znamenju lepega vremena; pihali bodo vlažni tokovi iz jugozahoda, več vlažni bodo nad nadmorski višini. Jutri bomo pod vplivom atlantske fronte. Pihali bodo sredozemski vetrovi.

DOLŽINA DNEVA
Sonc vzdite ob 5.53 in zatone ob 20.12.
Dolžina dneva 14.19

LUNINE MENE
Luna vzdite ob 23.53 in zatone ob 7.27

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.49 najnižje -47 cm, ob 13.39 najvišje 17 cm, ob 18.11 najnižje -1 cm, 23.59 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 7.32 najnižje -39 cm, ob 15.19 najvišje 12 cm, ob 18.34 najnižje 9 cm, 0.02 najvišje 22 cm.

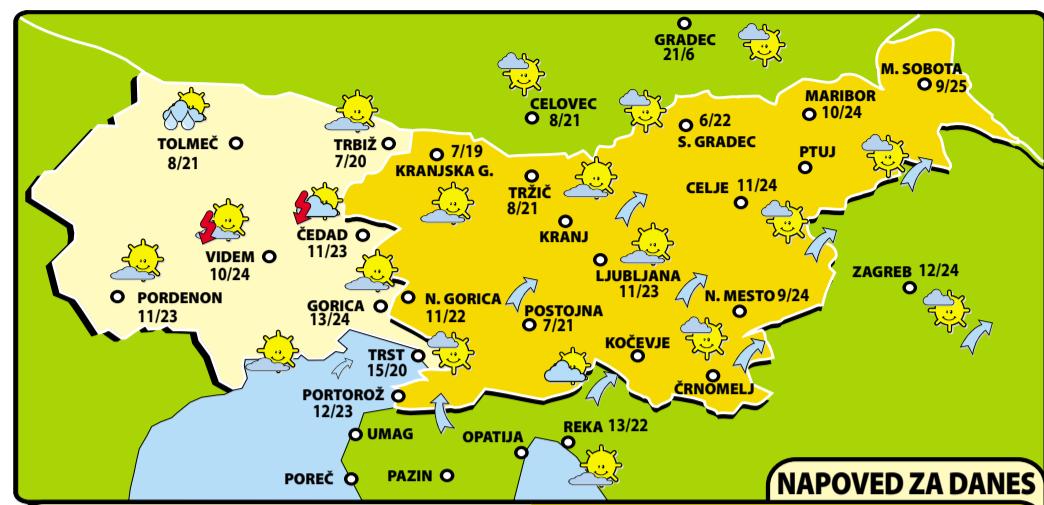
BIOPROGOZOZA
Vremenska obremenitev se bo krepila, z vremenom povezane težave bodo pogosteje, krepili se bodo tudi nekateri bolezniški znaki. Spanje v noči na nedeljo bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 16,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 19 2000 m 6
1000 m ..... 13 2500 m 3
1500 m ..... 8 2864 m 2

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah dosegel do 7, v gorah do 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V spodnjem nižini in ob morju bo prevladovalo zmerno oblačno do spremenljivo vreme, popoldne bo pihal okrepljen veter, v glavnem južne smeri. Le na Tržaškem bo pihal zahodnik. V hribih in v predgorskem svetu bo dopoldne še spremenljivo, popoldne pa se bo oblačnost gostila predvsem v Predalpah in v Karniji, kjer se bodo lahko že pojavljale plohe.

Danes se bo v zahodnih krajih oblačnost povečala, drugod bo še večinoma sončno. Še bo pihal jugozahodnik. Zvezcer in v noči na nedeljo bo v zahodni Sloveniji začelo deževati. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 13, najvišje dnevne od 19 do 24 stopinj C.

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo v glavnem pretežno oblačno, do povsem oblačno vreme. Pojavljale se bodo zmerne do močne padavine in tudi krajevne nevihte. Ob obali bo pihal zmeren jugozahodnik. Možne bodo občasne delne razjasnitve a tudi krajevni naliivi.

Jutri bo pretežno oblačno, predvsem v zahodni Sloveniji bo občasno deževalo. V ponedeljek bo v vzhodni Sloveniji zmerno oblačno in večinoma suho, drugod pretežno oblačno z občasnimi padavinami.

NAPOVED ZA JUTRI

BELGIJA - Amnesty International kritičen

Spodnji dom parlementa izglasoval zakon o prepovedi nošenja burk

BRUSELJ - Mednarodna nevladna organizacija za človekove pravice Amnesty International je bila veraj kritična do prepovedi javnega nošenja muslimanskih oblačil burk in nikab, ki jo je v četrtek izglasoval spodnji dom belgijskega parlamenta. Prepoved, ki jo mora sicer potrditi še belgijski senat, je včeraj obsodil tudi muslimanski svet v Belgiji.

Kot je poudaril David Nichols iz Amnesty International Belgija, zakon o prepovedi burk spodbuja diskriminacijo žensk, čeprav naj bi se prav proti njej boril. Poleg tega po njegovih besedah zakon krati pravico posameznikov do pravice izražanja in svobode vere. "Gre za zelo nevaren presedan za ostale evropske države," je še menil Nichols.

Podpredsednica muslimanskega sveta v Belgiji Isabelle Praillle pa je poudarila, da se "zakon bori proti prikaznim". "Po mojem mnenju burk v Belgiji ni, ampak so predvsem v Afganistanu," je dejala.

Avtstrijski svobodnjaki (FPÖ), ljudska stranka (ÖVP) in Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) pa so prepovedi javnega nošenja burk v Belgiji pozdravili. Generalni sekretar FPÖ Herbert Kickl se je ob tem zavzel, da bi morali muslimanska oblačila, ki zakrivajo žensko telo, prepovedati tudi v Avstriji. Evropski poslanec Andreas Möller pa je odločitev spodnjega doma belgijskega parlamenta označil za "signal proti islamizaciji Evrope".

Če bo prepoved potrdil še zgornji dom belgijskega parlamenta, bo Belgija prva evropska država, kjer bo v javnosti prepovedano nositi burke, ki zakrivajo celotno telo, in nikabe, ki zakrivajo ves obraz razen oči. Nošenje teh oblačil bo prepovedano na ulici, parkih, športnih igriščih in javnih zgradbah. Izjeme bodo dovoljene le v primeru določenih praznovanj, če to odobrijo lokalne oblasti. Zakon v primeru kršitve predvideva od 15 do 25 evrov kazni oziroma do sedem dni zaporne kazni, razen v primeru policijskega dovoljenja za nošnjo teh oblačil. Belgijski politiki trdijo, da je glavni razlog za prepoved zagotovitev varnosti na javnih mestih, kjer bi morala biti omogočena prepoznavnost ljudi. Po mnenju kritikov pa gre zgolj za populistične ukrepe. (STA)

JUŽNA AFRIKA

Bocelli bo pel na prvenstvu v nogometu

JOHANNESBURG - Italijanski tenorist Andrea Bocelli bo nastopil na svetovnem prvenstvu v nogometu v Južni Afriki, so organizatorji sporočili v četrtek. Bocelli, ki je prodal več kot 65 milijonov nosilcev zvoka po vsem svetu, se bo stala na odru pridružila kanadski rocker Bryan Adams in južnoafriška sopranistica Pretty Yende.

Koncert bo 9. julija, dneva pred finalom, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ob odprtju svetovnega prvenstva pa bodo nastopile glasbene zvezde, kot so Alicia Keys, Shakira in zasedba Black Eyed Peas. (STA)

SAVDSKA ARABIJA

Minister je uspešno operiral siamska dvojčka

RIJAD - Skupini savdskih zdravnikov je v četrtek po sedemurni operaciji uspelo ločiti siamska dvojčka iz Jordanije, ki sta bila zraščena v predelu trebuhu in prsnega koša. Kot so sporočili zdravniki, je zdravstveno stanje bratov Mohameda in Amdžeda Tajima dan po operaciji, ki je za vselej spremenila njuna življenja, stabilno.

Pri operaciji je sodelovala 25-članska številna zdravniška ekipa. Vodil jo je kar savski minister za zdravje Abdul Radibah, ki je sam že opravil več podobnih operacij. "Operacija je končana. Dvojčka sta v ločenih posteljah in sta oba stabilna," je sporočil minister, ki se je z ekipo več mesecov pripravljal na poseg. Za stroške posega je poskrbel savski kralj Abdullah II., ki je v preteklosti že sponzoriral 27 uspešnih operacij ločitve siamskih dvojčkov v bolnišnicu v Rijadu. (STA)

V. BRITANIJA - Pred volitvami 6. maja

Cameron zmagovalc zadnjega soočenja

BIRMINGHAM - Vodja konzervativcev David Cameron je bil najbolj prepirčljiv na četrtek, zadnjem soočenju pred parlamentarnimi volitvami prihodnji četrtek. Na prvo mesto ga je na soočenju, posvečenem zlasti gospodarstvu, postavila večina javnomenijskih raziskav, pred liberalnim demokratom Nickom Cleggom in laburističnim premierom Gordonom Brownom.

V raziskavi inštituta YouGov za časnik The Sun je Cameron prepirčil 41 odstotkov volivcev, 32 odstotkov Clegg, Brown pa zgolj 25 odstotkov. Zmagovalec je bil vodja opozicijskih konzervativcev tudi v raziskavi agencije ComRes za televizijo ITV. Zbral je 35 odstotkov glasov. Tudi tu mu sledi Clegg s 33 odstotkov podpore, medtem ko je Brownu svojo podporo zaupal 26 odstotkov vprašanih.

Voditelji treh največjih britanskih strank so na 90-minutnem televizijskem soočenju, ki ga je v Birminghamu pripravil BBC, odgovarjali na vprašanja občinstva predvsem na temo gospodarstva. Vendar pa, kot kažejo tudi javnomenijske raziskave, Brown po sredinem besednem spodrslju, ko je užalil neko volivko, to pa so zabeležili tudi mikrofoni, ni uspel pritegniti volivcev na svojo stran, čeprav se je vztrajno trudil izpostavljati dosežke svoje vlade pri soočanju z gospodarsko krizo.

"Vem, kako voditi gospodarstvo, v dobrih in slabih časih. Ko se je sesul bančni sistem, sem nemudoma ukrepal, da se recesija ne bi sprevrgla v depresijo," je izpostavil laburistični premier in pris stal, da je zaradi tega gospodarstvo sedaj na poti okrevanja.

V prvi vrsti je konzervativnu tekmeču Cameronu ocital, da namesto globoko poseči v javno porabo, da bi znižal rekordni britanski javni dolg. Prav tako je opozarjal na nevarnost v primeru, če bi novo britansko vlado oblikovali konzervativci in liberalni demokrati. Oba tekmeča je Brown označil za novinca.

Vendar pa je vodja torijev

DAVID CAMERON

ANSA

Brownove kritike na račun politike konservativcev glede gospodarstva in priseljevanja vztrajno zavračal. Poudaril je, da njegova stranka ponuja svež začetek, potem ko so bili na oblasti laburisti.

Kot v včerajnjih izdajah pišejo tudi britanski časniki, je bil Cameron najbolj prepirčljiv, dober nastop pa je uspel tudi Clegg, ki volivcem ponuja druženec način vodenja kot doslej. "Gospod Clegg ni več novinec, medtem ko je gospoda Browna potegnila dol dedičina 13 let na položaju," piše Daily Telegraph. "Cameron je bil zelo prepirčljiv. Postregel je s svojim najboljšim soočenjem, ko je bilo to najbolj pomembno. Bil je optimističen, prepirčljiv in dosleden," pa so četrtkovo soočenje videli pri Guardianu.

Soočenja so bila tokrat novost britanskega predvolilnega dogajanja, ki so jih posamično pripravile tri britanske televizije. Na prvem na temo notranje politike, ki ga je pripravil ITV, je nekoliko prese netljivo zmagal liberalni demokrat Clegg. Uspešen je bil tudi na soočenju televizije Sky News minuli četrtek na temo zunanje politike, na zadnjem pa je bil v ospredju Cameron.

Javnomenijske raziskave kažejo na izredno tesen izid volitev 6. maja. Večina jih na prvo mesto postavlja konzervativce, medtem ko laburisti bolj ali manj zaostajajo, v nekaterih anketah tudi za liberalnimi demokrati. Laburistični naj bi se po napovedih v predvolilni kampanji sicer te dni pridružil tudi nekdanji premier Tony Blair. (STA)

Živel 1. maj!

Slavita ga tudi banki tržaškega
in goriškega teritorija, ki sta vselej
na strani delavcev in vseh občanov.

